

Годишен отчет 2025

Народна библиотека
•Иван Вазов•

СЪДЪРЖАНИЕ

I. УВОД 1

ОСНОВНИ КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ 13

II. ДЕЙНОСТИ ПО НАПРАВЛЕНИЯ

**ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ. ХРАНЕНИЕ. МЕЖДУБИБЛИОТЕЧНО
ЗАЕМАНЕ 16**

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ 21

ДЕТСКИ ОТДЕЛ 28

**КОМПЛЕКТУВАНЕ. ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ И МЕЖДУНАРОДЕН
ОБМЕН 36**

КАТАЛОГИЗАЦИЯ 43

СПРАВОЧНО-БИБЛИОГРАФСКИ И ИНФОРМАЦИОНЕН ОТДЕЛ 51

КРАЕЗНАНИЕ 55

СПЕЦИАЛНИ СБИРКИ 59

РЕДАКЦИОННО-ИЗДАТЕЛСКИ ОТДЕЛ 65

МЕТОДИЧЕН ОТДЕЛ 69

***ТК16 „Архивна, библиотечна и информационна дейност“ 89**

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 91

Системен софтуер за бази данни 95

DEUTSCHER LESESAAL 97

AMERICAN CORNER 98

ДИГИТАЛЕН ЦЕНТЪР 102

ЛАБОРАТОРИЯ ЗА КОНСЕРВАЦИЯ И РЕСТАВРАЦИЯ

***ТК 94 „Опазване на културното наследство“ 110**

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ 113

ДАРИТЕЛИ НА НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ИВАН ВАЗОВ“ 136

**ПУБЛИКАЦИИ НА СЛУЖИТЕЛИ ОТ ПЛОВДИВСКАТА НАРОДНА
БИБЛИОТЕКА 140**

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА 143

УВОД

През изминалата 2025 година Народната библиотека в Пловдив продължи да изпълнява съвместно и отговорно мисията си на най-голяма общодостъпна библиотека в Южна България и уважаван културен център в нашия град.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕРСОНАЛ

През 2025 г. Библиотеката работи с численост на персонала от 129 служители. 87 от служителите са с висше образование, 34 са със средно, а 4-ма са с основно образование. Общият брой **професионален библиотечен персонал** е 81 (по длъжност: 8 главни библиотекари, 59 библиотекари, 2 методисти, 14 работник-библиотека). Няма служители на възраст под 25 години; във възрастовата група 26–35 год. работят 4 души, във възрастовите групи 36–45 и 46–55 год. работят съответно 18 и 32 души, а във възрастовата група 56–65 год. работят 27 души. Разпределението по пол показва значителен превес на женския пол – 69 жени и 12 мъже.

ЧЛЕНСТВО В НАЦИОНАЛНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

През изминалата година Пловдивската народна библиотека продължи участието си в дейността на Българската библиотечно-информационна асоциация, в управителния съвет и секциите „Регионални библиотеки“, „Каталогизация“ и „Методисти в регионалните библиотеки“. Представители на НБИБ участваха в дейността на работната група към Секцията по каталогизация, състояща се от експерти от специализираните катедри в СУ „Св. Климент Охридски“ и УниБИТ, Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“ и Централна библиотека към Българската академия на науките, имаща за цел да изработи национални правила за каталогизация, съобразени с международните принципи на каталогизацията.

Продължи асоциираното членство в Български информационен консорциум (БИК), чрез който Библиотеката осигури временен онлайн достъп до базите данни *Public Library Complete* от *ProQuest*, *Modern Construction Online* от *DeGruyter* и *Biblio Rossica*. За осма поредна година, единствена сред публичните библиотеки в страната, Библиотеката осигурява целогодишен достъп до политематичната електронна база данни *Academic Search complete* в полза на своите потребители.

НБИБ се включи и в работата на техническите комитети *16 Архивна, библиотечна и информационна дейност* и *ТК 94 Опазване на културното наследство* на Българския институт за стандартизация

През отчетната година НБИВ издаде поредната книжка от Годишник на Народна библиотека „Иван Вазов“, за периода 2019 – 2024 г.

Така най-старото библиотековедско [издание](#) в България навърши 120 години. Съдържанието на броя е разнообразно и отразява многоаспектно постиженията на институцията в дългата ѝ история и съвременността в разделите: (1) Народна библиотека „Иван Вазов“ в периода 2019–2024 г.; (2) Статии, Доклади, Съобщения; (3) Извори; (4) Вътрешно-нормативни документи; (5) Статистически данни; Указател на литература; Летопис; (6) Мемориални бележки за колеги, оставили ярка диря в историята на библиотеката.

КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА

През годината бяха проведени три вътрешни квалификации за служителите:

•27 март

Достъп до научна информация през специализирани бази данни с отдалечен достъп
Теодора Л. Костадинова, главен библиотекар СБИО

•24 април

Изкуственият интелект и приложението му в културните институции
Иван Крачанов, ръководител Дигитален център
Университетски и специални библиотеки в северна Италия
д-р Петко Георгиев, гл. библиотекар отдел „Специални сбирки“

•26 юни

Отворената наука от А до Я
доц. Милена Добрева, Университет на Стратклайд, Шотландия
д-р Руслана Маргова, проект ОРБИТ

Продължи излъчването на постоянната рубрика във [видеоканала](#) на библиотеката в YouTube „На фокус: книга на седмицата“, с поредица видеоре뷰та на избрани нови заглавия от

фонда на Пловдивската народна библиотека, представяни от нейните библиотекари. Създаденият [плейлист](#) с ежеседмичните книжни анонси предложи 52 излъчвания през годината и продължи да се радва на голям интерес, не само в онлайн платформата, но и чрез участията на библиотекарите в телевизионните емисии на БНТ 2 „Знание.БГ“. Освен представяните книжни заглавия, видеоканалът излъчи четирите срещи в рамките на формата „[Литературни срещи в Библиотеката](#)“ както и пет [камерни концерта](#), които събраха през година заслужените аплаузи на своята публика, правейки Изкуствотеката желано за слушане на класическата музика на живо. Активно бяха развивани и профилите на НБИВ в социалните мрежи [facebook](#) и [X](#).

Изложбата *Монументалните : петима пловдивски художници и тяхната следа в града* беше осъществена от НБИВ с финансовата подкрепа на община Пловдив след спечелен

конкурс за избор на куратор и концепция за организирането ѝ в [галерия „Капана“](#) към ГХГ – Пловдив с фокус „Представяне на творчеството на [пловдивски художници](#), оставили ярка следа в българското

изобразително изкуство и в духовния живот на Пловдив“. Изложбата беше организирана в чест на 90-годишнините от рождението на Георги Божилов – Слона и на Димитър Киров и в памет на Енчо Пиронков в периода 13 ноем. 2025 – 11 ян. 2026, с куратор [Светлана Куюмджиева](#), графичен и изложбен дизайн Никол Дечева, Красимир Ставрев – Студио „Пункт“. За първи път пред публика бяха показани в оригинал част колекцията с проекти за монументални произведения от фонда на Центъра за естетически търсения (1977 – 1982) при НБИВ. Освен тях бяха показани творби от фондовете на Градска художествена галерия – Пловдив, Музей на Националната художествена академия – София, Художествена галерия „Христо Цоков“ – Габрово, Художествена галерия „Димитър Добрович“ – Сливен, Художествена галерия – Стражица, Художествена галерия „Никола Маринов“ – Търговище, „Дом на изкуствата“ – Смолян, частна колекция „Димитър Киров“, колекция „Ваня и Георги Зъбчеви“ и други частни сбирки. В резултат на проекта оригиналните произведения от фонда на НБИВ, включени в изложбата, бяха рамкирани и беше закупено специализирано стелажно оборудване. Така тяхното правилно опазване е гарантирано в годините напред.

ОПАЗВАНЕ. ИНФРАСТРУКТУРА

Опазването на Архива на българската книга остана приоритет и през отчетната година.

Прекъсна почистването, окомплектоването, преопаковането и преместването на поразения от плесенно заболяване депозитен фонд „Служебни и дребни издания“ в депо „Гараж“, започнало през 2014 г. Поради оскъдни финансови средства, изчерпан сграден капацитет и организационен недоимък депозитните притежания, ситуирани в т.нар. депо продължават да бъдат във висока степен на риск от загиване и загуба.

Стратегически важен, но нерешен остава хроничният проблем със запълнения капацитет на Хранилището. Оборудването с [компактоси](#) на депо №0, осигурено по проектно финансиране, реорганизира по оптимален начин съхраняването на Архива на българската книга там, като гарантира стандартизирана грижа за най-старите книжни колекции, **но единствена алтернатива остава осигуряване на хранилищни депа извън сградите на библиотеката.**

ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

*** *Национална интердисциплинарна изследователска е-инфраструктура за ресурси и технологии за българското езиково и културно наследство, интегрирана в рамките на европейските инфраструктури CLARIN и DARIAH ([КЛаДА-БГ](#)), 2023–2028*** в състав Института за информационни и комуникационни технологии, Институт за математика и информатика, Институт за Балканистика с Център по тракология, Институт за Етнология и фолклористика с Етнографски музей, Кирило-Методиевски научен център при БАН; университетските центрове СУ, НБУ, ШУ; НБИВ и Исторически музей – София. Целта на проекта е изграждане и поддържане на цифрови ресурси, разработване на езикови технологии, дигитализация на културно-историческо наследство, интеграция в европейската изследователска инфраструктура, осигуряване на достъп и услуги за изследователи, обучения и подкрепа на научната общност.

*** *Проект PressMint*** – проект в европейската изследователска инфраструктура CLARIN. За периода 2025 – 2027 г. с акцент периодиката от края на 19-ти и началото до средата на 20-ти век. Участват общо 17 страни, предимно от ЕС. България е представена в PressMint от НБИВ и ИИКТ-БАН. PressMint има за цел чрез създаване на многоезиков, съпоставим, анотиран, преведен и съвместим набор от корпуси от европейски исторически вестници. Корпусите създадени в рамките PressMint ще бъдат свободно достъпни за изтегляне в различни формати, като ще има възможност за корпусен анализ чрез предоставени от проекта онлайн инструменти. Проектът ще насърчава активно разпространението и използването на събраните корпуси.

*** *Преустройство на съществуващи входно-изходни врати и монтиране на автоматична врата за осигуряване на достъп на хора с увреждания***

- Финансираща програма/организация: Агенция за хората с увреждания по Програма „Изграждане на достъпна архитектурна среда на културни, исторически и спортни обекти“ за 2025 г.

С проекта се осигурява равнопоставен достъп до библиотеката за всички посетители и най-вече за хората с увреждания, които имат специфични потребности.

*** *От Аз-буки до изкуствения интелект***

- Финансираща програма/организация: Общинска фондация „Пловдив 2019“. Отворена покана „Фестивали и големи събития“, част от официалната програма на Пловдив на ОФ „Пловдив 2019“.
 - Бюджет: Субсидия 6 768 лева (ОФ „Пловдив 2019“) и собствено финансиране
- Проектът беше реализиран като иновативна инициатива, насочена към широка аудитория, която обедини литература, визуални изкуства и съвременни технологии в цялостно културно и образователно преживяване.

*** *МОНУМЕНТАЛНИТЕ. Петима пловдивски художници и тяхната следа в града.***

Конкурс за избор на куратор и концепция за организиране на изложба в Галерия „Капана“ – ГХГ Пловдив.

- Финансираща програма/организация: Община Пловдив
- Бюджет: 40 000 лв.

*** *Развиване на уменията на библиотечните специалисти в Пловдивска област***

- Финансираща програма/организация: Министерство на културата. Отдел „Регионални дейности“.
- Бюджет: Годишна субсидия за 2025 г. – 8 959 лв.

*** *„Пловдив. Лиричен пътеводител за малки пътешественици“***

- Финансираща програма/организация: Министерство на културата. Програма „Помощ за книгата“ за 2025г. за финансиране на творчески проекти в областта на книгоиздаването.
- Автор: Виделина Гандева
- Бюджет: 5 934 лв.

*** *Технологично обновление, технологично оборудване и насърчаване на четенето, медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки***

- Финансираща програма/организация: Министерство на културата.
- Бюджет: 74 940 лв.
- Основни дейности: медийна и информационна грамотност в обществените библиотеки – закупуване на компютърна техника 20 бр., RFID система за защита и самообслужване, събития, система за подобрен достъп до дигитализирани ресурси, публични четения, срещи и кръгли маси с потребители, инф. материали.

*** *„Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив“*** на стойност 3 270 480 лв. по Оперативна програма „Национален план за възстановяване и устойчивост“ на ЕС, 2024–2026 г., процедура „Подкрепа за устойчиво

енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“, по Приоритетна ос „Нисковъглеродна икономика“,

- Финансираща програма/организация: Бенефициент: Община Пловдив
- Бюджет: 2 588 280 лв., осигурена безвъзмездна финансова рамка от МВУ и собствено финансиране в размер на 820 000 лв.
- Период на изпълнение: до 30.06.2026 г.
- Основни дейности: Подмяна на дограма с PVC, вътрешна топлоизолация, топлинно изолиране на покривната конструкция, ремонт и реконструкция на климатичните системи, фотоволтаична система за собствени нужди.

*** *Приспособяване на съществуващи работни места в НБИБ***

- Финансираща програма: Агенция за хората с увреждания, Национална програма за заетост на хората с увреждания.
- Бюджет: 42 573. 20 лв.

Преоборудване на 11 работни места за лица с увреждания на длъжности: библиотекар – 2; 1 работник-библиотека, книговеци – 2; портиери – 2; работници гардероб – 3; 1 хигиенист.

*** *Създаване на съвременен Дигитален клуб в НБ „Иван Вазов“***

- Финансираща програма: Министерство на труда и социалната политика, по НПВУ, процедура BG-RRP-1.024 „Изграждане на мрежа от дигитални клубове“.
- Бюджет: 51 918 лв.

Проектът предвижда създаването на съвременен дигитален клуб със свободен и безплатен достъп, разположен в Информационния център. Дигиталният клуб разполага с осем напълно оборудвани работни станции, снабдени със съвременна компютърна техника, специализиран софтуер, интернет свързаност, мултимедийно оборудване и функционално обзавеждане, предназначени за търсене на информация, онлайн обучение и електронни услуги. Назначен е наставник, който оказва съдействие при работа с електронни административни услуги и насочва заинтересованите към подходящи обучения и ресурси за развитие на техните дигитални умения и квалификация.

*** „Памет и град: Живото наследство на Пловдив“** – част от проектното предложение на Община Пловдив по процедура BG-RRP-11.021 „Ново поколение местни политики за култура за големи общини“

- Финансираща програма: Бенефициент: Община Пловдив; Финансиране от Национален фонд „Култура“.
- Бюджет: 59 173 лв.
- Период на изпълнение: до 31.03.2026 г.

Образователен и културен проект, насочен към съхраняване, развитие и популяризиране на културното наследство, съхранявано в Пловдивската библиотека. Проектът предвижда професионална реставрация на редки картографски и периодични издания, дигитализация и провеждане на публични събития, изложби и образователни инициативи.

СЪБИТИЯ

145 1879
Народна библиотека „Иван Вазов“

• ПРОЛЕТНО МАТИНЕ •

УЧАСТВАТ
СИМЕОН СТОЙЧЕВ (ЦИГУЛКА) И БОРИС СТОЙЧЕВ (ЦИГУЛКА)
УЧЕНИЦИ В НУМТИ „ДОБРИН ПЕТКОВ“ ОТ КЛАСА НА А. СТАЛЕВА
СЪС СПЕЦИАЛНОТО УЧАСТИЕ НА ХРИСТО ИЛИЕВ (ВИОЛА)
КЛАВИРЕН СЪПРОВОД: ИРЕН КАПЕЛОВСКА

В ПРОГРАМАТА
ТВОРЕИ ОТ М. БРУХ
Х. ВИЕНЯВСКИ
П. И. ЧАЙКОВСКИ
М. ДЕ ФАЯ, П. ВЛАДИГЕРОВ

**19 МАРТ
11:00 ч.**

ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА
ВХОД СВОБОДЕН

145 1879
Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив
Фоайе Изкуството

„Музикално матине в петък“

28.11.2025 г. | 11:00 ч.

Участват
Риса Танабе – кларинет
Мов Саката – алт саксофон
Борис Мирчев – пиано
Никола Николов – виолончело

ПРОГРАМА

„Концертна фантазия върху теми от операта Риголето“ – Луиджи Баси
„Фантазия, Вариации за алт саксофон и пиано“ – Жул Демерсман
„Пиеса във форма на хабанера“ – Морис Равел
„Мегитация от операта Таус“ – Жул Масне
„Романс“ – Еми Бийч

145 1879
Народна библиотека „Иван Вазов“

СЕЗОН 2025/2026
ЦИКЪЛ „КАМЕРНА МУЗИКА В ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА“
ПЕТО ЮБИЛЕЙНО ИЗДАНИЕ НА
„В НАВЕЧЕРИЕТО НА РОЖДЕСТВО“

10.12.2025 | 18:00 ч. | ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА НБВ | ВХОД СВОБОДЕН

УЧАСТВАТ ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА СДРУЖЕНИЕТО: ЕВГЕНИЯ НОЧЕВА (ЦИГУЛКА), ПАВЕЛ ГЕНОВ (ЦИГУЛКА), НИКОЛА НИКОЛОВ (ВИОЛОНЧЕЛО) И ВАЛЕНТИНА КОЛАРОВА (ПИАНО)

ГОСТ-ИЗПЪЛНИТЕЛИ: ИВЕЛИНА РАШКОВА (СОПРАН), НАРЯЯ СТОИМЕНОВА (СОПРАН), ЦИГУЛАРИТЕ ОТ НУМТИ „ДОБРИН ПЕТКОВ“: ВЕЛИСАВЕ ВЪЛЧАНОВА, КАМИЛА БОРИСОВА, АДАМ РАМАДАН И ТЕОДОР ВАСИЛЕВА

145 1879
Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив
Фоайе Изкуството

„Музикално матине в петък“

19 декември | 11:00 ч.

Участват
Валентина Славова-Трендафилова (сопран)
Ивайло Георгиев (флейта)
Никола Николов (виолончело)
Борис Мирчев (пиано)

ПРОГРАМА

„Аве Мария“ – Бах-Гуно
„Аве Мария“ – Франц Шуберт
„Jesus bleibe meine“ – Йохан Себастиан Бах
„Мегитация“ от операта „Таус“ – Жул Масне
„Любовен поздрав“ – Едуард Елаар
Соната за флейта във фа мажор – Фр. Бенда
„Exultate jubilate“ – Волфганг Амадеус Моцарт
„Oh, Holly night“ – А. Адам

ЛИТЕРАТУРНИ СРЕЩИ В БИБЛИОТЕКАТА
ПРЕДСТАВЯ

**ѿ ga ѿ ѿ
 ѿ ѿ ѿ Ла ѿ ѿ**

АЛЕКСАНДЪР КЪОСЕВ

УЧАСТВАТ
 Д-Р ВЕРОНИКА КЕЛБЕЧЕВА
 МЛАДЕН ВЛАШКИ

28.01.2025
17:30

ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА

Clibri

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ИВАН ВАЗОВ"
ЛИТЕРАТУРНИ СРЕЩИ
В БИБЛИОТЕКАТА
ПРЕДСТАВЯТ
МАРИ ВРИНА-НИКОЛОВ

ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА

12
СЕП

МОДЕРИРА
ВЕРОНИКА КЕЛБЕЧЕВА
18:00 ч.

Литературни срещи в Библиотеката

Един разговор с
Джорджа СПАДОНИ

модератор
 г-р Вероника КЕЛБЕЧЕВА

25 септември 2025
 четвъртък | **18:30 ч.**

Народна библиотека „Иван Вазов“ – фоайе Изкуствотека
 Пловдив | **Вход свободен**

Литературни срещи в библиотеката

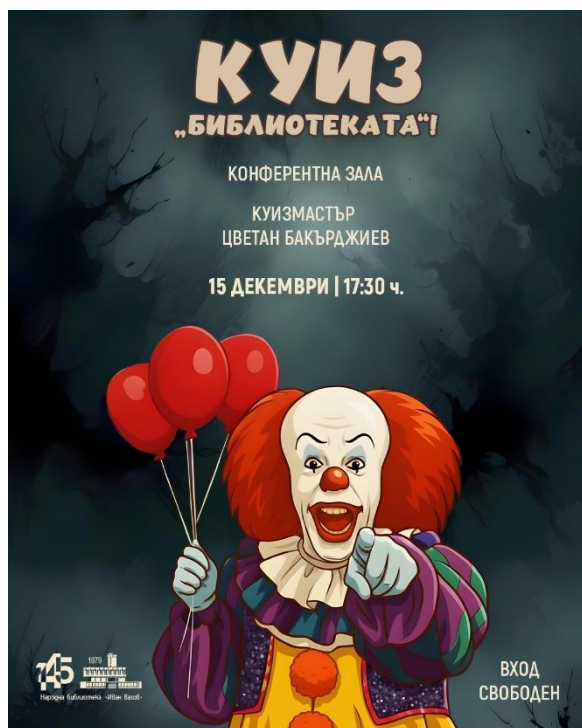
Един разговор с
Нева МИЧЕВА

модератор
 г-р Вероника КЕЛБЕЧЕВА

3 декември 2025
 сряда | **18:00 ч.**

Народна библиотека „Иван Вазов“ – фоайе Изкуствотека
 Пловдив | **Вход свободен**

ОТ АЗ-БУКИ ДО ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Иновативна инициатива на Народна библиотека „Иван Вазов“, с подкрепата на Фондация „Пловдив 2019“, която съчетава литературата, визуалното изкуство и изкуствения интелект.

16/04 КАЛИГРАФСКА РАБОТИЛНИЦА
Събитие 1
Захарика Петрова-Проданова

22/04 ЛЕКЦИЯ ЦИАНОТИПИЯ
Ванеса Рлу
Събитие 2

23/05 РАБОТИЛНИЦА ЗА ДЕЦА
ИЗЛОЖБА ИЛЮСТРАЦИИ ОТ ДЕТСКИ КНИГИ
Венка Рачина
Събитие 3

07-23/05 ИЗЛОЖБА
14/05-30/05
ПРЕДСТАВЯНЕ НА МЕТОДА ЗЕНТЕНГЪЛ
29/05
Диана Парталска
Събитие 4

УЧАСТИЕТО ЗА ВСЯКО СЪБИТИЕ Е С ПРЕДВАРИТЕЛНО ЗАПИСВАНЕ. МЕСТАТА СА ОГРАНИЧЕНИ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ИВАН ВАЗОВ“
ПЛОВДИВ ЧЕТЕ 2025

• ЧИТАТЕЛ НА ГОДИНАТА •
ОТ 5 ДО 105

17.06.2025
16:00 Ч.

ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА

ЛЯТНА ЧИТАЛНЯ
В ГРАДИНАТА НА ДЕТСКИ ОТДЕЛ
КЪМ НБ „ИВАН ВАЗОВ“

9.06-11.06.2025 г.
от 11 до 12 ч.

ОЧАКВАМЕ ВИ ЗА СРЕЩИ С
ИНТЕРЕСНИ КНИЖКИ И АВТОРИ,
КОИТО ТВОРЯТ ЗА ДЕЦА

ЩЕ РИСУВАМЕ,
ЩЕ ОЦВЕТЯВАМЕ
И ЩЕ ТВОРИМ ЗАЕДНО

НБ „ИВАН ВАЗОВ“ И СЕКТОР „ИЗКУСТВА“
ПРЕДСТАВЯТ

**КОЛЕДНА ИЗЛОЖБА
НА ПЛОВДИВСКИ
ХУДОЖНИЦИ**

ФОАЙЕ ИЗКУСТВОТЕКА
ОТКРИВАНЕ 11 ДЕКЕМВРИ
17.00 ч.

Ангел Панчамазов, Ангел Китилков, Борис Богданов, Велислава Пожорска, Даниела Маркова, Данчо Григоров, Диана Палазова, Димитър Келбечев, Динко Ненов, Елица Тугова, Емilia Арабаджиева, Илиян Колев, Лиля Кючукова, Мария Минев, Марина Захариева, Матей Матеев, Милена Тилева, Михаил Ибакова, Михаил Карамиев, Мило Димитров, Натали Петрова, Наташа Котова, Небена Дюкова, Нели Ценова, Николай Балчев, Николай Николов, Полина Станчева, Светлозар Чабдаров, Снежана Фурнаджиева, Христо Жеков, Цветко Сиромашки

11.12.2025 – 11.01.2026

Основни количествени показатели

Таблица 0-01

№ по ред		Ед. мярка	Отчет 2024 г.	План 2025 г.	Отчет 2025 г.
1		3	4	5	6
1.	Библиотечен фонд, от които:	рег.ед.	2 013 135	*	2 023 814
	*б. документи фонд „Служебни и дребни издания“	рег.ед.	411 215	*	412 021
	*б. документи Deutscher Lesesaal	рег.ед.	4 918	*	4 918
2.	Набавени библиотечни документи	рег.ед.	18 828	17 000	17 685
3.	Отчислени библиотечни документи	рег.ед.	13 161	10 000	7 812
4.	Набавени текущи продължаващи издания	брой	120	1 500	1 589
5.	Каталогизация (бази данни)				
	○ сигнирани	брой заглавия	11 257	8 400	10 801
	○ класирани	брой тома	10 148	8 500	9 127
	○ описани	брой тома	10 405	8 600	9 326
	○ редактирани	брой записи	23 779	7 000	25 703
	○ „Краезнание“ (описани, класирани, анотирани)	брой записи	9 551	12 000	9 637
6.	Потребители (общо)	брой	7 930	8 300	7 697
	○ под 14 години	брой	1 783	2 000	1 889
	○ над 14 години	брой	6 147	6 300	5 808
	○ в това число специалисти	брой	3 501	2 100	3 374
7.	Посещения (общо)	брой	124 120	88 000	126 116
	○ потребители под 14 години	брой	23 002	20 000	22 915
	○ потребители над 14 години	брой	101 118	68 000	103 201
	○ посещения в читалните зали (общо)	брой	44 976	21 500	45 028
8.	Заети библиотечни документи (общо)	брой	268 036	288 000	268 311
	○ от потребители под 14 години	брой	61 230	48 000	63 227
	○ от потребители над 14 години	брой	206 806	240 000	205 084
9.	Междубиблиотечно заемане (общо)	брой	265	250	241
	○ получени б.д. в страната	брой	233	40	183
	○ изпратени б.д. в страната	брой	30	190	25
	○ получени б.д. от чужбина	брой	2	19	0
	○ изпратени б.д. в чужбина	брой	0	1	0
10.	Дигитална библиотека				
	○ посетители	брой	12 691		17 954
	○ посещения	брой сесии	41 105		53 931
11.	Справочно-библиографски и информационни услуги (общо)	брой	28 130	21 560	21 449

	○ Писмени тематични библиографски справки	брой	56	60	70
	○ Ретроспективни тематични библиографски справки; Онлайн справочно обслужване	брой	1 232	1 500	1 559
	○ Устни справки	брой	26 850	20 000	19 870
	Обществен информационен център, посещения	брой	2 558	2 300	2 680
12.	American Corner, посещения	брой	2 575	1 450	2 615
13.	Културни и образователни събития	брой	253	255	228
14.	Обучителни услуги	брой	17	103	38
	*образователни екскурзии	брой	58	40	49
15.	Издания	брой	4	3	2
16.	Персонал	брой служители	125	127	129
17.	Приходи	лева	4 473 808	*	4 961 622
18.	Разходи	лева	4 441 156	*	5 049 099
19.	Осигуреност на жител	брой б.д.	5.4		6.1
20.	Осигуреност на потребител	брой б.д.	254		263
21.	Обръщаемост	%	0.13		0.13
22.	Читаемост (обща)		33.8	34.7	34.9
	○ на потребители под 14 години	брой б.д.	34.3	24	33.5
	○ на потребители над 14 години	брой б.д.	33.6	38.1	35.3
23.	Посещаемост (обща)		15.7	10.6	16.4
	○ на потребители под 14 години	брой п-я	12.9	10	12.1
	○ на потребители над 14 години	брой п-я	16.4	10.8	17.8
24.	Население на град Пловдив	жители	371 536	371 536	329 489
25.	Обхванатост	%	2.1		2.3
26.	Методическа (експертно-консултантска и квалификационна) дейност				
	○ квалификационни начинания	брой	17	18	20
	○ помощ на място	брой	25	30	12
	○ консултации	брой	1 140		842
27.	Книговезки единици (подвързия и др. форми)	брой	11 553	13 737	6 659
28.	Профилактика на библиотечния фонд	линейни метра	2 000		10 000
29.	Лаборатория за консервация и реставрация	брой обекти	0		0
30.	Дигитален център				
	○ дигитализирани обекти	брой кадъра	66 632	60 000	66 775
31.	Компютъризирани работни станции	брой	122	124	126
	○ за персонала	брой	98	97	99
	○ за потребителите	брой	24	27	27
32.	Разгърнатата площ (на централната локация)	кв.м.	12 166	10 032	10 032
	○ централна сграда	кв.м.	9 351	9 351	9 351

	○ Обществен информационен център	кв.м.	135	135	135
	○ American Corner	кв.м.	36	36	36
	○ сграда на Детски отдел	кв.м.	510	510	510

ДЕЙНОСТИ ПО НАПРАВЛЕНИЯ

ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ. ХРАНЕНИЕ. МЕЖДУБИБЛИОТЕЧНО ЗАЕМАНЕ

Основни задачи

Регистрирани потребители – 5 650

Посещения – 103 201

Заети материали – 205 084

Текущи задачи

**Сектор „Обслужване на потребители“*

Регистрираните потребители в сектор „Обслужване на потребители“ за 2025 г. са 5 650, с 348 по-малко от предходната година. Общо за библиотеката са регистрирани 7 697 души – с 233 по-малко от 2024 г., като от тях 5 099 са жени и 2 598 са мъже. По професия разпределението е следното: студенти – 1 352; социолози, педагози, философи – 1 543, инженерно-технически специалисти – 606 и т. н. 301 са безплатно издадените потребителски карти.

Общо приходите, отчетени от сектор „Регистрация на потребители“ за 2025 г. са 41 801,09 лева – 39 703,96 лева от потребителски карти и 2097,14 лева от санкции. Реализирани са 3533,99 лв. по-малко приходи в сравнение със същия период за 2024 г. След приключване на финансовата 2025 г. в модула за регистриране на потребители се направи превалутиране от лева в евро.

Всички новорегистрирани потребители се запознават с възможностите и услугите в библиотеката, включително и с „Моята библиотека“. Онлайн поръчки се изпълняват с непрекъснат режим на работа, съобразен с работното време за приемане и изпълнение на поръчки за домашен прочит, съгласно изготвен от завеждащ сектор „Регистрация на потребители“ седмичен работен график. За 2025 г. са постъпили 21 305 онлайн заявки, с 862 повече от предходната година.

Онлайн заявки	Общ брой	Отказани	Изпълнени	Отменени
2024 г.	20 443	11 745	7 790 (511ДО)	908 (90 ДО)
2025 г.	21 305	12 179	7 679 (419 ДО)	1 026 (122 ДО)

Продължава актуализацията на база данни „Ключ“ – KL, в която се отбелязва движението на фонда – пренасочване от Заемна за дома, Читални зали и Изкуства към Основно книгохранилище. Поддържа се ключова картотека на Графични издания (Заемна за дома и Читални зали).

Общо обработени фиши – 9626:

* пренасочени записи (ключови фиши) – 6784;

* новопостъпили записи (ключови фиши) – 2842.

Информацията по движение на фонда се подава на отдели „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“ и „Каталогизация“, за да се отразят промените в електронния каталог на библиотеката.

През годината са талонирани и предадени за отчисление 893 б. д. по причини невърнати от потребители и физически изхабени.

Заменени са 15 издания, съответно с други издания, по причини изгубени или повредени от потребители. Новите издания са със същото заглавие или равностойни по съдържание и стойност. Заменени с идентичен в библиографско отношение екземпляр са 40 библиотечни документа.

Изпратени са писма по e-mail и първо писмо на адрес на потребители, задържали книгите повече от допустимия срок за ползване. Средно за първо писмо с обикновена поща са изпратени около 20 писма на месец, включително и писмата на потребители от Детския отдел.

**Сектор „Заемна за дома“*

Заетите библиотечни материали за дома през 2025 г. са 136 672 тома, което е с 1211 тома по-малко от 2024 г. Най-често е ползвана художествена литература, следвана от разделите Литературознание и Обществени науки, както е било и през 2024 г.

Периодично се извършва сигнатурна проверка на фонда. Ежеседмично се подреждат витрини с постъпилите нови книги и се изготвят списъци с новопостъпила литература за сайта на библиотеката.

Приключи вторичният подбор и проверката на подръчните фондове, вследствие на което част от библиотечните документи са пренасочени, прочистени и предадени за отчисление, съобразено с показателите в Наредба № 3 от 18 ноември 2014 г., Раздел IV.

Пренасочена към Книгохранилище е:

* Специализирана литература до 2014 г. като година на издаване;

* Художествена литература на български автори до 2014 г. като година на издаване;

* Художествена литература на Европа, САЩ, Азия и т. н. до 2014 г. като година на издаване.

Предадени за отчисление: 10 000 тома. Причината за отчисление е многоекземплярите.

Продължава полагане на RFID тагове на книги получени след 2015 г. (включително) и на всички новоприети книги в Заемна за дома. До края на 2025 г. са поставени 48000 тага.

Екипът на сектор „Заемна за дома“ участва в Ретроконверсията.

Извършват се ежедневни справки на читателски търсения както на място, така и по е-заявки, подадени от сектор „Регистрация на потребители“.

Проведени са две срещи, инициирани от клуб „Аптека за душата“:

- 14.06.2025 г. – излъчване на третия филм от поредицата „Повелителите на конете“;

- 01.11.2025 г. – представяне на книгата „Зеле: Пленница на една звезда“, автор Нина Димитрова.

**Сектор „Читални зали“*

Посещенията в читалните зали през изминалата година са 38 793, има лек спад в сравнение с предходната 2024 г. Заетите библиотечни документи са 59 314.

Акцентът при работата на сектора е насочен към утвърждаване на установените практики, което води до повишаване качеството на обслужване и по-високо ниво на работата с потребителите. Това се потвърждава от устойчивия потребителски интерес, ясно видим от

броя на посещенията и броя на заеманите материали в читалните зали през изминалите години.

Продължава поддържането на локални бази данни, съдържащи:

- * Пиеси от периодичните издания „Съвременник“, „Везни“, „Пламък“ и „Панорама“;
- * Научни конференции;
- * Литературна критика;
- * Рецензии и литературна критика след 1980 г.

Поддържа се топографска картотека. Ежемесечно се прави сигнатурна проверки на фондовете.

Читалните разполагат с богат годишен абонамент на специализирани текущи периодични издания с научен и популярен характер. Постъпилите периодични издания ежедневно се отразяват в съответната им картотека. След изтичане на календарната годината и съобразено с Режим за съхранение на ПИ, наличностите се подвързват в Книговезница и съхраняват в Книгохранилище на библиотеката, като се спазва определен режим на ползване и съхранение.

Всяка седмица се преглеждат депозитни и сигнални екземпляри в отдел „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“ и списъци със заглавия за обмен. Приема се нова литература, а нуждаещите се от подвързия и възстановяване налични книжни тела се предават на Книговезница в определените за това дни.

Системно се отбелязват значими събития и бележити дати с изготвяне на витрини. Витрини се правят и на новополучената литература.

Екипът на сектор „Читални зали“ прави ежемесечната актуализация на фонд „Служебни и дребни издания“.

През изминалата година са поставени RFID тагове на всички библиотечни единици от фонда на читалните, налични в електронния каталог на библиотеката. Броят им е почти 8000.

Читална зала № 3 Текуща периодика, е снабдена с годишен абонамент на ежедневници, седмичници и много периодични издания с общ характер, които са на разположение на потребителите. Списъкът е качен в сайта на библиотеката [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgltclfindmkaj/https://libplovdiv.com/images/dokumenti/abonament-2026.pdf](https://libplovdiv.com/images/dokumenti/abonament-2026.pdf)

**Сектор „Изкуства“*

През 2025 година са регистрирани 5760 посещения в Читалня №4 и Заемна за дома (към сектор „Изкуства“). Секторът продължава да поддържа връзки с културни институции, учители и творци в града и да подпомага учебния процес в училищата по изкуствата с подходящи библиотечни материали и събития.

Продължава обработването на фондова колекция „Афиши“ – плакати на филми, театрални и балетни постановки, оперни и оперетни спектакли, концерти и Куклен театър и подготовката им за преупаковане и дигитализиране. Описани са 350 плаката.

В базата „Art par“ се описват статии, свързани с изкуството от периодичните издания по абонамент в читалня „Изкуства“. Периодично се извършва сигнатурна проверка на всички фондове в сектора. Отчислени са физически изхабени музикални записи от свободния достъп на сектор „Изкуства“ и невърнати от потребители библиотечни материали.

Ежемесечно се подреждат тематични изложби за събития и годишнини, свързани с изкуството, записват се ревюта на книги, подава се информация с анотации за новопостъпилите книги за сайта на библиотеката. Правят се музикалните матинета,

концерти и изложби. Поддържа се страницата на сектор „Изкуства“ във фейсбук, в която се публикува информация за събитията в сектора.

Извършват се справки за читателите от Читалня №4 и свободен достъп Изкуствотека. Изпълняват се online поръчки на книги от фонда на сектора.

Проведени са 4 куиза с водещ Цветан Бакърджиев, като интересът към тях става все по-голям.

През месец юли се включихме в летен пленер на ученици и студенти от пловдивските училища по изкуства.

През месец декември се откри традиционната Коледна изложба на пловдивски художници, която бе експонирана във фойе Изкуствотека.

**Сектор „Хранение“*

Системно се извършва прочистване на фондовете в специализираните сектори и се пренасочва литературата към Основен фонд (Хранение). Дейността е съобразена с потребителските интереси, спецификата на фондовете и нормативните документи за вторичен подбор на библиотечни фондове.

През изминалата 2025 г. са извършени следните дейности:

- * Организиране и поддържане на фондовете в Хранение;
- * Ежедневна сигнатурна проверка по съответните депа, по график;
- * Възстановяване на физически изхабени библиотечни документи;
- * Ежедневно по график извършване на сигнатурна проверка и подготовка за Ретроспективна каталогизация на фонд „Архив на българската книга“ и паралелно проверка на документи след 1996 г.;
- * Установяване на липси от фонд Депозит и възстановяване (Основен Фонд, Свободен достъп, Детски отдел и Читални зали);
- * Преподреждане на периодични издания на Депо V;
- * Преподреждане и вмъкване на пренасочени книги от Заемна за дома на Депо X и Депо IX;
- * През месец ноември и декември преместване на стелажи и опаковане на фонда за предстоящ ремонт;
- * Отчитане на измервателни уреди за относителна влажност и температура в депата.

**Сектор „Междубиблиотечно заемане и Международно библиотечно заемане“*

През изминалата 2025 г. са изпълнени общо 241 броя поръчки. Изпратени от НБИБ – 183 броя, поръчки по ММЗ – 1 брой, искани заявки по МЗ – 25 броя, отказани поръчки 32 бр.

Разпределение на материалите по вид

Вид заемане Издание	Изпратено от НБИБ	Искани МЗ	Искани ММЗ	Откази
Книга	28	16	1	34
Микрофиш				
CD				
Сканирани стр.	151	9		2
Общо: 265	179	25	1	36

Общо обработените заявки за 2025 г. са 241 броя, а през 2024 г. са били 265. Това са с 24 броя поръчки по-малко за 2025 г. С 1 е по-малко заявката по ММЗ в сравнение с предходната година. За 2025 г. тя е 1, а за 2024 г. са били 2 броя.

Най-редовните ползватели на службата МЗС са: Хасково – РБ „Христо Смирненски“ – 2 бр.; Търговище – РБ „Петър Стъпов“ – 1 бр.; Троян – НЧ „Наука–1870 г.“ – 1 бр.; Стара Загора – Тракийски университет, 3 бр.; Стара Загора – РБ „Захарий Княжески“ – 6 бр.; София – НБКМ – 6 бр.; София – УБ, СУ – 4 бр.; Смолян – РБ „Николай Вранчев“ – 1 бр.; Сливен – РБ „Сава Доброплодни“ – 1 бр.; Пещера – Библиотека „Развитие 1873“ – 2 бр.; Пазарджик – БР „Никола Фурнаджиев“ – 79 бр.; Нова Загора – Общинска читалищна библиотека – 3 бр.; Кюстендил – РБ „Емануил Попдимитров“ – 20 бр.; Кърджали – РБ „Никола Й. Вапцаров“ – 6 бр.; Казанлък – Читалище „Искра“ – 30 бр.; Дупница – Общинска читалищна библиотека „Зора“ – 24 бр.; Димитровград – Градска библиотека „П. Пенев“ – 9 броя; ТУ Габрово – 1 бр.; Габрово – РБ „Априлов-Палаузов“ – 1 бр.; Видин – РБ „Михалаки Георгиев“ – 1 бр.; Велико Търново – РБ „Петко Р. Славейков“ – 1 бр.; Бургас – РБ „П. К. Яворов“ – 3 бр.; Благоевград – Американски университет в България – 1 бр.; Асеновград – ГБ „П. Хилендарски“ – 9 броя.

Основна задача на служба МЗС е бързо и максимално изпълняване на поръчките на потребителите. Забелязва се тенденция за по-често използване на новите технологии за поръчване и изпълняване на поръчки по МЗС. Повишен е интересът към сканиране на отделни страници от книги или статии от периодични издания.

Откази през 2025 г.

Тримесечие	Е-заявки	Е-откази	Откази на място	Общо откази	Общо заети	%
I ^{во}	55 00	3 101	1 134	4 235	60 209	
II ^{ро}	4 693	2 903	861	3 764	61 349	
III ^{то}	5 774	3 657	989	4 646	79 439	
IV ^{то}	5 338	2 518	908	3 426	67 314	
Общо	21 305	12 179	3 892	16 071	268 311	6%

През годината общият брой на посещенията в секторите „Заемна за дома“ и „Читални зали“ е 103 201. Раздадената литература е 205 084 тома. Общата посещаемост е 16,4 при 15,7 за 2024 г. Общата читаемост е 34,9, а за 2024 г. е била 33,8.

Колеги от всички сектори имат активно участие в занимания с хора със специални потребности – АРДУС, СОНИК СТАРТ ООД.

Гл. библиотекар: Васка Топова

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ

Организираните през 2025 г. културни събития от Пловдивската народна библиотека са значително повече от предходната година, като същото може да се каже и за дейностите по връзки с обществеността заради по-големия брой публични изяви на институцията. Тук следва да се посочи също по-мощното и заслужено присъствие на библиотеката в традиционните и социални (м. януари – октомври) медии в сравнение с предходната година. НБ „Иван Вазов“ продължи да развива установените традиционно формати като матинета, камерни концерти и музикални прояви, свързани с различни празници от годишния календар. Двете фойета в централната сграда – фойе Изкуствотека и Централно фойе, продължават да бъдат утвърдени като галерийно пространство за експониране на самостоятелни и колективни изложби на художници, школи по изобразително изкуство и институции, които представят изложби с каузи или свързани с актуални въпроси и събития. През годината продължи и представянето на книги на пловдивски автори и гостуващи творци от други градове. Събитията от този характер са ситуирани във фойе Изкуствотека, Конферентната зала на библиотеката и Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“, в която е разположена и дарената на НБИВ от акад. Динеков лична библиотека. През 2025 г. библиотеката продължи да развива новия формат •Литературни срещи в Библиотеката•, замислен като цикъл събития, посветени на значими издателски проекти, реализирани на книжния пазар, дискуссионни срещи с автори, издатели, преводачи и илюстратори.

Календар „Събитията в дати“

ЯНУАРИ

20.01.– 04.02. – Изложба с рисунки от конкурса за деца на тема „Лято“ на American Corner Plovdiv

28.01. – •Литературни срещи в Библиотеката• представят книгата „Вера и далавера“ на проф. Александър Кьосев с участието на автора и проф. Младен Влашки, фойе Изкуствотека

ФЕВРУАРИ

10–23.02. – Изложба с рисунки на деца от СНИК СТАРТ, Централно фойе

11.02. – Авторски рецитал на поета и писател Дончо Дончев, Конферентна зала

19.02. – Участие на библиотеката в общоградското поклонение по повод 152 години от обесването на Васил Левски пред паметника на Апостола на хълма Бунарджик

21.02. – Представяне на книгите на бургаския писател и маринист Светозар Арnaudов – Зари, Конферентна зала

25.02. – 11.03. – Изложба на Николай Бебенов „Илюстрации за Освобождението на България“, Централно фойе

27.02.– 14.03. – Изложба „Ще го кажа бавно и наопаки“ на Рая Димитрова, фойе „Изкуствотека“

28.02. – Изложба във витрини по повод 90 години от рождението на проф. Петър Бърнев, организирана от доц. Мариян Илиев от ТУ – Пловдив, фойе Изкуствотека

МАРТ

- 19.03. – Концерт от цикъла •Музикално матине в петък• на тема „Пролет“ с участието на Симеон Стойчев (цигулка), Борис Стойчев (цигулка), Христо Илиев (виола), Ирен Капеловска – клавирен съпровод, фоайе Изкуствотека
- 20.03.– 30.04. – Изложба рисунки на Слава Лопатарева, Детски отдел
- 24.03. – Представяне на книга с поезия на Любима Грънчарова, Конферентна зала
- 26.03.– 08.04. – Изложба фотографии на студенти от АМТИИ от класа на Тодор Ненов на тема „Моята улица“, Централно фоайе
- 28.03.– 11.04. – Изложба на младите художници от школа „Палитра“, фоайе Изкуствотека
- 31.03. – Куиз „Библиотеката“ с куизмастър Цветан Бакърджиев, библиотекар в сектор „Изкуства“, Конферентна зала

АПРИЛ

- 09.04. – Представяне на книгите „Да хванеш гората“ на журналистката от Нова телевизия Галя Щърбева, фоайе Изкуствотека
- 11–25.04. – Изложба-търг „В помощ на парка“ с картини от едноименния пленер, организиран от Ротари клуб Пловдив – Пълдин, Централно фоайе
- 15.04. – Представяне на поезията на Жанета Иванова и среща на авторката с нейните читатели, Конферентна зала
- 15–30.04. – Изложба „Книгата – портал към въображението“ на Националната гимназия за сценични и екранни изкуства – Пловдив, фотоколаж и плакат, фоайе Изкуствотека
- 30.04. – Представяне на книгата на Видин Сукарев „Архивът на Райчо Николов в Регионален исторически музей – Пловдив“ с участието на автора и д-р Петко Георгиев, фоайе Изкуствотека

МАЙ

- 08–15.05. – Участие на НБ „Иван Вазов“ в Националната библиотечна седмица „Библиотеката – мисията възможна“
- 08–23.05. – Изложба „Радост, тъга и надежда“ с участието на 25 илюстратори на детски книжки, фоайе Изкуствотека
- 14.05. – Пето юбилейно издание на камерния концерт •През чудния месец май• на Сдружение „Изкуство във времето“ с участието на Евгения Ночева (цигулка), Павел Генов (цигулка), Никола Николов (виолончело) и Злателина Коларова (пиано) и гост-изпълнители: Ивелина Рашкова (сопрано), Мария Стоименова (сопрано), Емануил Татеосян (виола), ученици от НУМТИ „Добрин Петков“: цигуларите Калина Борисова, Теодора Василева и Адам Рамадан и Натали Недялкова (класически танц), фоайе Изкуствотека
- 20.05. – Писателката Мария В. Николова представя новата си книга, Конферентна зала
- 22.05. – Борис Колев представя книгите си, Конферентна зала
- 22.05. – Представяне на книгата НАКРАТКО/КЪСАДЖА/KISACA с участието на д-р Бехрин Шопова, Зоя Микова и Азис Таш, водещ: Стоян Антонов, Читалня №2 „Акад. Петър Динев“
- 24.05. – Участие на НБ „Иван Вазов“ в общоградското шествие по случай 24 май – Деня на славянската писменост и на българската просвета и култура
- 27.05. – 11.06. – Изложба „Полъх от Родопите“ на художниците Камбер Камбер и Фахрие Камбер, фоайе Изкуствотека

31.05.– 01.06. – Детски фестивал на знанието и движението Пловдив 2025, Детски отдел съвместно със СНЦ „Асоциация за социална, здравна и правна помощ“, Клуб за планинско-приложни спортове АГАРТА – Пловдив, Командване на специалните операции, ОД МВР – Пловдив и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Пловдив, Цар Симеонова градина

ЮНИ

03.06. – Куиз „Библиотеката“ с куизмастър Цветан Бакърджиев, библиотекар в сектор „Изкуства“, Конферентна зала

06.06. – „Детски музикален празник в Библиотеката“ с участието на цигуларя Мичо Димитров, Детски отдел

09–11.06 – Лятна читалня в Детски отдел

10.06. – Антонина Дуриданова представя две свои книги, Конферентна зала

17.06. – Премиера на стихосбирката на Петър Анастасов „И моята птица литна“, представя ИК „Хермес“, Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“

17.06. – Връчване на годишните награди „Читател на годината от 5 до 105 години“ на НБ „Иван Вазов“, фоайе Изкуствотека

19.06. – Представяне на творчеството на Иван Кулеков, част от програмата на литературния фестивал „Пловдив чете 2025“, НБ „Иван Вазов“ е домакин на срещата, Конферентна зала

26.06.– Изложба „Азбука на хоризонта“ на Михаела Караянева, живопис и букви, Централно фоайе

ЮЛИ

11.07. – Младежки пленер и изложба „Творецът“, организирани от Ротари клуб Пловдив – Пълдин

АВГУСТ

04–15.08. – Изложба „Виждам те“ на художника Юлиан Табаков, фоайе Изкуствотека

12.08. – Представяне на поезията на Даниела Найберг с участието на авторката и преводача и писател Азис Таш, Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“

11.08. – Изложба по случай 50 години Студентски камерен хор при ВМПИ/Женски камерен хор при АМТИИ, Централно фоайе

15–28.08. – Изложба на художничката Ганиме Дьонмез, фоайе Изкуствотека

СЕПТЕМВРИ

02–15.09. – Изложба „Пловдив през обектива на първите фотографии“, Централно фоайе

05.09. – Участие на библиотеката във фестивала „Улица Станционна“ с „Литературно соаре за деца в Библиотеката“, Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“

12.09. – •Литературни срещи в Библиотеката• представят преводачката Мари Врина-Николов, модератор д-р Вероника Келбечева, фоайе Изкуствотека

17–30.09. – Изложба „Значими български чехи“, фоайе Изкуствотека

17.09.–01.10. – Изложба на Унгарския културен институт „Тихи книги“, съвместно с литературния фестивал „Пловдив чете“, Централно фоайе

24.09. – „Нощ на литературата“ в Библиотеката, откъси от романа на Капка Касабова „Анима“ четат Станислава Георгиева и Албена Николова от НБ ИВ, Читалня №2 „Акад. Петър Динев“

25.09. – •Литературни срещи в Библиотеката• представят преводачката Джорджа Спадони, модератор д-р Вероника Келбечева, фойе Изкуствотека

ОКТОМВРИ

02.10. – Представяне на албума за художничката Анастасия Кметова „Изкуство в светлина“ с участието на редактора на книгата Ваня Недева и художниците Жорж Трак и Снежана Фурнаджиева

06.10. – Куиз „Библиотеката“ с куизмастер Цветан Бакърджиев, библиотекар в сектор „Изкуства“, Конферентна зала

07–15.10. – Изложба „Откъси“ на художничката Емилия Милчева, Централно фойе

07.10. – Представяне на първата биографична книга за легендата на шлагера Аспарух Лешников „Целувам Ви. Аспарух Лешников“ с участие на автора д-р Веселина Узунова от РИМ – Хасково, Конферентна зала

09.10. – Клуб „Аптека за душата“ представя книгата на Вера Янчелова „Пътуване към Рая“, премиера с участието на авторката в Конферентна зала

10.10. – Представяне на книгите на Дончо Дончев, Конферентна зала

16.10. – Поетична вечер и рецитал на Христо Христов по повод 80-години от рождението на поета Ивайло Балабанов, Конферентна зала

18.10. – Премиера на романа „Балада за Джони Соса“ на уругвайския писател Марио Делгадо Апараин с участието на автора, директора на Институт Сервантес – София Хуан Карлос Видал, преводачката на романа Мария Пачкова и издателя Пламен Димитров

17.10.–04.11. – Изложба на Милена Тилева „Под тайнствения шепот на българското слово“, фойе Изкуствотека

22.10.–07.11. – Изложба „Палитра от възможности“, авторите са от СОНИК СТАРТ и Центъра за социална рехабилитация и интеграция – Пловдив, Централно фойе

27–30.10. – Изложба на рисунките от пленера конкурс „Архитектурното наследство на Пловдив“, Централно фойе

29.10. – Представяне на поредицата „Живият град“ на Лалка Златанова с участието на авторката, Читалня №2 „Акад. Петър Динев“

НОЕМВРИ

01.11. – Участие на НБ „Иван Вазов“ в общоградското шествие по случай Деня на народните будители

07.11. – Представяне на романа на доц. Евгения Кръстева-Благоева „Реките на времето“ с участието на авторката, проф. Младен Влашки и Стоян Антонов, фойе Изкуствотека

10.11. – Представяне на първата стихосбирка на Антония Велкова „Души на мъката“, Читалня №2 „Акад. Петър Динев“

11–30.11. – Изложба „Една жена. Двадесет картини“ на Алекс-Кристофър Александров, фойе Изкуствотека

12–26.11. – Фотоизложба на Румен Каравълев „Вдигни очи“, Централно фойе

13.11. – Представяне на книгата „Иво Андрич. Литературни диалози и етюди“ с участието на авторите Евдокия Борисова, Мира Душкова и Кадрие Джесур, Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“

14.11. – Изложба оригинални документи (колекции „Портрети и снимки“ и БИА) по повод 110 години от смъртта на проф. Антон Безеншек, фоайе Изкуствотека

28.11. – Концерт от цикъла •Музикално матине в петък• с участието на: Риса Танабе (кларинет), Мое Саката (алт саксофон), Никола Николов (виолончело), Борис Мирчев (пиано), фоайе Изкуствотека

ДЕКЕМВРИ

03.12. – •Литературни срещи в Библиотеката• представят преводачката Нева Мичева, с участието на Нева Мичева и д-р Вероника Келбечева, фоайе Изкуствотека

04.12. – Лекция на унгарския архитектурен историк и куратор Даниел Ковач „Жени в унгарската архитектура 1900–1945“ с участието на Теодор Караколев, Читалня №2 „Акад. Петър Динеков“

10.12. – Пето юбилейно издание на Коледен концерт •В навечерието на Рождество• на Сдружение „Изкуство във времето“ с участието на Евгения Ночева (цигулка), Павел Генов (цигулка), Никола Николов (виолончело), Злателина Коларова (пиано), Ивелина Рашкова (сопрано), Мария Стоименова (сопрано), учениците от НУМТИ „Добрин Петков“ Теодора Василева (цигулка), Велизара Вълчанова (цигулка), Калина Борисова (цигулка), Адам Рамадан (цигулка), фоайе Изкуствотека

12.12. – Представяне и рецитал по книгата „Татко“ на поета и писателя Антон Баев и превода на книгата на турски език, с участието на Антон Баев, преводачката Кадрие Джесур и писателя Красимир Димовски, фоайе Изкуствотека

16.12. – Коледна Бебеландия, Детски отдел, Конферентна зала

09–21.12. – Самостоятелна изложба на Руми Белева „Вардарки“, Централно фоайе

11.12–11.01.2026 г. – Годишната Коледна изложба на пловдивски художници, фоайе Изкуствотека

19.12. – Представяне на книгите на Константин Кацаров, Конферентна зала

19.12. – Концерт от цикъла •Музикално матине в петък• с участието на: Валентина Славова-Трендафилова (сопран), Ивайло Георгиев (флейта), Никола Николов (виолончело), Борис Мирчев (пиано), фоайе Изкуствотека

15.12. – Последно за годината издание на куиз „Библиотеката“ с куизмастър Цветан Бакърджиев, библиотекар от сектор „Изкуства“, Конферентна зала

„Пътуващи“ изложби на НБ „Иван Вазов“ през 2025 г.

ВИНИЛИ

05–31.05. – Постерна изложба „100 години „Специални сбирки“, РБ „Никола Фурнаджиев – Пазарджик

10.07.– 01.11. – Постерна изложба на НБ „Иван Вазов“ „100 години Специални сбирки“ гостува на Регионален археологически музей – Пловдив

24–27.10. – Постерна изложба „Пловдивският храм „Св. Димитър“, църква „Св. Димитър“ в Стария град

03–24.11. – Постерна изложба „Изкуство и обществено пространство. Проекти за монументално-декоративна живопис на пловдивски художници от колекциите на Пловдивската народна библиотека“, гостува на Пловдивския университет по време на Паисиевите празници

ОРИГИНАЛИ

13.11.2025 г.– 11.01.2026 г. – Изложба оригинали „Монументалните. Петима пловдивски художници и тяхната следа в града“, галерия „Капана“ към ГХГ – Пловдив.

09.12.2025 г.– 09.03.2026 г. – Оригинални фотографии, притежание на НБ „Иван Вазов“ участват в изложбата „Повече от една снимка. История на българската фотография през XX век“ в Софийска градска художествена галерия.

Експерт, връзки с обществеността: Елка Куманова

1. Комуникация и подреждане на постерна изложба „Изкуство и обществено пространство. Проекти за монументално-декоративна живопис на пловдивски художници от колекцията на Пловдивската народната библиотека“, ПУ „Паисий Хилендарски“;
2. Комуникация и подреждане на постерна изложба на Сдружение „Св. Димитър“ в двора на храм „Св. Димитър“ в Стария град;
3. Събиране на екип и идейно построяване за кандидатурата на библиотеката по проект към Фондация „Пловдив 2019“;
4. Дейност като главен координатор по проект „От Аз-Буки до изкуствения интелект“:
 - *Покана на гост лектори, специалисти, ментори от различни сфери на изкуството и осъществяване на събития с тях – изложби, работилници и лекции;
 - *Координация между дизайнер и печатница за създаване и отпечатване на идентичност и визия за рекламните материали;
 - * Участие в пресконференция, медийна гласност за всички събития в информационните канали на библиотеката и изготвяне на финална отчетност по план;
 - * Избор и закупуване на материали за творчески ателиета и работилници;
 - * Посрещане и настаняване на лекторите и взаимодействие при провеждането на събитията с тяхно участие.
5. Построяване на програма с 8 водещи събития + 8 творчески ателиета с потребители от организация „Соник Старт“;
6. Подреждане на тематични изложби в Детски отдел на библиотеката;
7. Организация и взаимодействие за представяне на албума Madam Architect, презентирани от Теодор Караколев от БХА и лекция на унгарския архитектурен историк и куратор Даниел Ковач на тема „Жените в унгарската архитектура през периода 1900–1945г.“, Читалня №2 „Акад. Петър Динев“;
8. Декориране на тематична и сезонна украса и подновяването и с нова такава;
9. Ежедневно актуализиране на градския културен афиш при входа на библиотеката;
10. Техническо изпълнение (вдигане и сваляне) и комуникация с автори на 36 бр. изложби в НБИВ и в други културни институции в града;

11. Участие като жури за класиране на рисунките от „Архитектурен пленер“ на ученици от художествени училища в Пловдив;
12. Съдействие при избор на рекламни материали, мебели, щори и обща нова визия за Дигитален клуб към НБИБ по проект с финансовата подкрепа на Европейски съюз;
13. Ежемесечно обновяване с нови заглавия на рубриката „Нови книги“ и актуални новини и събития в началната страница на сайта на библиотеката;
14. Изготвяне и подмяна на информационни табели за изложби и други събития в сградата на библиотеката;
15. Поддържане в добро състояние и съхраняване на пътуващите изложби на библиотеката;
16. Участие в преместване на основен фонд и подготовката на депата от Книгохранилище за началото на ремонта на сградата;
17. Сезонна грижа за прилежащите зелени части на терасата на библиотеката със съдействието на колеги от санитарния отдел.

Специалист, декоратор изложби: Лиля Власакова

ДЕТСКИ ОТДЕЛ

Приоритети

Потребители – 2 135

Посещения – 22 915

Раздадени библиотечни документи – 63 227

Набавени библиотечни единици – 1 649

През 2025 г. в Детски отдел са набавени 1649 библиотечни единици, което представлява намаление с 542 тома спрямо предходната година. Тази тенденция отразява както ограничения в бюджета, така и по-целенасочена политика за подбор на качествени и актуални издания.

Всички новопостъпили документи през годината са книги. Не са набавяни графични албуми (ГА) и CD носители. Разпределението по вид литература показва ясно изразен приоритет към художествените заглавия:

*Художествена литература – 1276 тома

*Научнопопулярна литература – 373 тома

Спрямо 2024 г. художествената литература е намалела с 542 тома, а отрасловата – с 89 тома, което подчертава общото свиване на постъпленията, но и запазването на баланса между двата основни вида литература.

Постъпленията през 2025 г. са доминирани от книги на български език:

*Български език – 1606 тома

*Други езици – 43 тома

Макар делът на чуждоезичните издания да е малък, той продължава да поддържа възможност за работа с деца, изучаващи чужди езици, както и с многоезични семейства.

Обобщение и тенденции

2025 г. се характеризира с:

*намаление на общия брой постъпления, но запазване на качествен подбор;

*доминиращ дял на художествената литература, която остава най-търсена от читателите;

*стабилно присъствие на научнопопулярни издания, разпределени в ключови отрасли;

*преобладаващо постъпление на книги на български език.

Въпреки намаления обем на новите постъпления, библиотечната колекция продължава да се развива в съответствие с потребностите на читателите и образователните институции. Поддържа се добро тематично разнообразие, което гарантира актуалност и полезност на фонда.

Отчислени библиотечни единици за годината – 3040, по вид книги.

Библиотечните документи са отчислени по две причини: физически изхабени – 2587 и повредени и невърнати от ползватели – 453. От тях на български език са 2597, на други езици – 443.

Фонд на Детски отдел до 31.12.2025 г. – 99 376 б.д.

Книги – 98 139

Музикални записи – 125

CD – 673

DVD – 192

Репродукции – 25

Картографски и графични издания – 222

Художествената литература е 57 965 тома, а научнопопулярната – 40 174 тома.

Библиотечните материали на български език са 95 447, а на други езици – 2692 тома.

Каталозите и картотеките се поддържат и редактират.

Справочно – библиографска дейност

През годината в отдела са проведени 65 образователни екскурзии за запознаване с библиотеката с ученици от различни училища и детски градини. От тях 1096 с деца от предучилищен курс, 643 с начален курс и 100 със среден, общо 1839 деца. Извършват се библиографски справки, устни и писмени. Онлайн заявките са все по-популярен начин сред родителите и учениците за запазване на желаната литература. Лятната читалня на открито в двора на Детски отдел събира все повече популярност за родители и деца. Проведохме 3 събития с писатели и актьори, като мероприятиято събра 80 деца от 1-ви до 4-ти клас.

Актуализират се и се прочистват картотеките в читалните зали, съобразно новополучената и отчислената литература, новата учебна програма и съгласно срока за съхранение на периодичните издания. Поддържат се и се актуализират всички видове бази данни.

Потребители

Година	2023	2024	2025
Потребители (общо)	2 014	1 932	2 135
1 – 6 години	563	614	635
7 – 10 години	1 073	963	1 163

11 – 14 години	263	206	197
15 – 28 години	100	115	90
над 28 години	15	34	50

Година	2024	2025
Потребители (общо)	15 596	4 413
1 – 6 години	9 989	2 974
7– 14 години	5 003	1 666
15 – 18 години	30 588	9 053
19 – 28 години	9 400	4 556
над 28 години	39 988	13 609

През 2025 г. се наблюдава значително увеличение на общия брой регистрирани потребители, които достигат 2135 или 203 повече спрямо 2024 г. Това е ясен знак за разширяване на читателската база и за успешната работа на отдела в посока привличане на нови аудитории.

1. Най-малките читатели (1–6 години)

Регистрираните потребители в тази група достигат 635, което е най-високата стойност за последните три години. Това показва силно присъствие на библиотеката в ранното детско образование и активна работа с родители и детски градини.

2. Ученици (7–14 години)

Групата остава най-многобройна – 1163 читатели. Макар да има лек спад спрямо 2023 г., тя се стабилизира и продължава да бъде основният потребителски сегмент на Детски отдел.

3. Тийнейджъри (15–18 години)

Тук се отчита значителен ръст – от 95 през 2024 г. до 197 през 2025 г. Това е почти двойно увеличение, което показва, че инициативите, насочени към младежите, са ефективни и привлекателни.

4. Млади възрастни (19–28 години)

Регистрираните потребители достигат 90, което е почти тройно увеличение спрямо 2024 г.

5. Възрастни над 28 години

Групата нараства от 21 на 50 потребители. Макар числата да са по-ниски, ръстът е значим и показва разширяване на аудиторията извън детската и младежката група.

2025 година се отличава с:

*общ ръст на регистрираните потребители във всички възрастови групи;

*силно увеличение при тийнейджърите и младите възрастни;

*стабилна и широка детска аудитория, която остава основен фокус на отдела;

*успешни инициативи за привличане на нови читатели, включително фестивали, работилници, екскурзии и тематични събития.

Тези резултати потвърждават, че библиотеката продължава да бъде активен, привлекателен и обществено значим център, който отговаря на нуждите на различни читателски групи и стимулира интереса към знанието и четенето.

През 2024 г. се наблюдаваше намаление от приблизително 4% спрямо 2023 г. През 2025 г. обаче се отчита възстановяване и ръст, като броят на регистрираните потребители надвишава нивата от 2023 г. Тази положителна тенденция свидетелства за повишен интерес към библиотечните услуги и ефективност на предприетите дейности за привличане на нови читатели.

Разпределение на потребителите по възрастови групи

1. Възрастова група 1–6 години

Групата запазва стабилни стойности през целия период. През 2024 г. се отчита ръст, последван от леко намаление през 2025 г., като общата тенденция остава положителна.

2. Възрастова група 7–10 години

Това е най-многобройната група в библиотеката. През 2024 г. се наблюдава спад, но през 2025 г. броят на потребителите отново се увеличава. Въпреки това нивата остават под тези от 2023 г., което изисква допълнително внимание към програмите за ранна училищна възраст.

3. Възрастова група 11–14 години

Групата показва най-голяма динамика. След отчетен спад през 2024 г., през отчетната се наблюдава значително увеличение, което надвишава стойностите от 2023 г.

4. Възрастова група 15–28 години

Тази група демонстрира устойчив растеж през целия период. Увеличението е последователно и показва засилен интерес към библиотеката от страна на младежите и младите възрастни.

5. Възрастова група над 28 години

Макар и малобройна, групата отбелязва значителен ръст през 2024 г., последван от леко намаление през 2025 г. Въпреки това стойностите остават по-високи спрямо 2023 г., което показва разширяване на потребителския профил.

Анализът на данните за периода 2023–2025 г. показва положителна тенденция в развитието на потребителската база на библиотеката. След временен спад през 2024 г. се наблюдава отчетливо възстановяване и ръст през 2025 г. Библиотеката следва да продължи усилията си за развитие на услуги, ориентирани към деца и младежи, както и да разширява дейностите, насочени към възрастните потребители с цел поддържане и увеличаване на читателската активност.

Посещения

Общо	Домашен прочит	Читалня
1 – 6 години	5 896	1 134
7 – 10 години	6 426	1 712
11 – 14 години	2 501	761
ДЕЦА	14 823	3 607
Възрастни (над 14 г.)	3 114	1 371
22 915	17 937	4 978

Общият брой регистрирани посещения през периода възлиза на 22 915. От тях:

*Домашен прочит: 17 937 посещения

*Читалня: 4978 посещения

Домашният прочит остава водеща форма на обслужване, като представлява приблизително 78% от всички посещения.

Посещения по възрастови групи

1. Деца (1–14 години)

Детската аудитория е най-активната група потребители. Общият брой посещения от деца е 18 430, разпределени както следва:

*Домашен прочит: 14 823

*Читалня: 3607

Делът на децата спрямо всички посещения е приблизително 80%, което подчертава значимата роля на библиотеката в ранното образование и читателските навици.

2. Възрастни (над 14 години)

Посещенията от възрастни възлизат на общо 4485, от които:

*Домашен прочит: 3114

*Читалня: 1371

Възрастните представляват около 20% от общата посещаемост. Делът им е значително по-малък в сравнение с детската аудитория.

Сравнение между заемането за домашен прочит и в читалня

И при двете възрастови групи се наблюдава ясно изразено предпочитание към заемането на литература за дома.

*При децата съотношението домашен прочит : читалня е приблизително 4:1

*При възрастните – около 2.3:1

*В общ план – 3.6:1 в полза на домашния прочит

Тези данни показват, че библиотеката се използва основно като източник за заемане на литература, докато посещенията на място остават по-ограничени.

Основни тенденции и изводи

*Детската аудитория е водеща и формира по-голямата част от посещенията.

*Домашният прочит е предпочитаната форма на обслужване за всички групи.

*Посещенията в читалнята са значително по-малко, което може да е индикатор за нужда от подобряване на средата, предлаганите услуги или популяризирането им.

*Налице е стабилен интерес към библиотеката като образователен и културен център, особено сред учениците. Представените данни очертават библиотеката като активен и значим партньор в образователния процес на децата и младежите. В същото време се откроява потенциал за разширяване на работата с възрастната аудитория и за развитие на услугите в читалнята. Продължаването на дейностите, насочени към насърчаване на четенето, както и модернизирането на библиотечното пространство, могат да допринесат за увеличаване на общата посещаемост през следващия период.

Заети библиотечни материали

Раздадената литература през 2024 г. беше 61 230, а през 2025 – 63 227, което е с 1997 тома повече. Продължаваме активно да работим с различни институции и организации, да имаме нови партньорства и да реализираме нови идеи. През 2021 г. за първи път беше организиран фестивал, посветен на движението и знанието, като традицията се запази и през 2025 г. Двудневният празник привлече много нови читатели и направи библиотеката популярна сред децата и родителите, което доведе и до повече заети библиотечни материали. Библиотечната колекция на отдела непрекъснато се обновява и обогатява, което също е фактор за добрите показатели.

Заети библиотечни материали

Общо	Домашен прочит		Читалня	
Общо	Худ. л-ра	Отр. л-ра	Худ. л-ра	Отр. л-ра
1 – 6 години	15 596	4 413	471	1 185
7 – 10 години	9 989	2 974	155	1 345
11 – 14 години	5 003	1 666	81	903
ДЕЦА	30 588	9 053	707	3 433
Възрастни (над 14 г.)	9 400	4 556	423	5 067
63 227	39 988	13 609	1 130	8 500

През 2025 г. отделът отчита значителен ръст в заемането на библиотечни материали, достигайки 63 227 тома, което е увеличение с 1 997 спрямо предходната 2024 г. Тази положителна тенденция е резултат от целенасочена работа в няколко направления:

1. Динамика и фактори за ръста

*Активни партньорства и сътрудничества – през годината библиотеката продължи да работи с различни институции, училища, културни организации и неправителствени структури. Това разширяване на мрежата от партньори доведе до по-голяма разпознаваемост и увеличен читателски поток.

*Фестивалът, посветен на движението и знанието отново се превърна в ключово събитие. Двудневният празник привлече много нови семейства, деца и млади читатели. Повишеният интерес след фестивала се отрази пряко върху броя на заетите материали.

*Обновяване на библиотечната колекция – системното обогатяване на фонда с нови заглавия, съобразени с интересите на различните възрастови групи, е сред основните фактори за добрите резултати. Новите постъпления стимулират както редовните читатели, така и новите потребители.

2. Раздадени материали по вид:

През 2025 г. Детски отдел отчита разнообразие в използваните библиотечни ресурси, като водещ дял заемат книгите. Най-често заеманите материали са:

*Книги – 30 652

*Брошури – 20 723

*Албуми – 1523

*Атласи – 4

*Други материали – 315

*Периодични издания – 3794

Данните показват, че традиционните печатни издания продължават да бъдат предпочитани от читателите. Особено силен интерес се наблюдава към брошурите и периодичните издания, което говори за активна подготовка по учебни теми, проекти и занимания, свързани с училищната среда.

3. Разпределение по език

Фондът на отдела се използва предимно в своята българоезична част, но се отчита и стабилен интерес към литература на чужди езици:

*Български език – 56 718

*Английски език – 1809

*Немски език – 40

*Френски език – 45

*Руски език – 55

*Други езици – 2563

Големият брой заети материали на български език е очакван, но прави впечатление и значителният дял на литературата на други езици (2563), което може да се свърже с интерес към двуезични издания, книги за ранно чуждоезиково обучение и материали за деца от многоезични семейства.

4. Културни и образователни прояви

Детският отдел продължава да бъде активен организатор и участник в културния живот на библиотеката и града. През 2025 г. е отчетено участие в четири външни събития:

*Пловдив чете – 1

*Патриотичен празник – 1

*Ден на християнското семейство – 1

*Празник за 8 март – 1

Тези участия подпомагат популяризирането на библиотеката и създават възможности за срещи с нови читатели.

Организиран инициативи от Детския отдел

През годината са реализирани множество събития, насочени към различни възрастови групи:

- *Изложби на детско творчество – 9
- *Тематични изложби – 21
- *Творчески работилници – 3
- *Лятна читалня на открито – 3
- *Уроци на различна тематика – 32
- *Фестивал на знанието и движението – 1
- *Коледна Бебеландия – 1
- *Коледна работилница – 1
- *Екскурзии в библиотеката – 65

Особено впечатляващ е броят на екскурзиите в библиотеката, което показва засилен интерес от страна на училища и детски градини. Това е ключов фактор за привличане на нови читатели и за изграждане на ранна читателска култура.

2025 г. се характеризира с устойчив интерес към разнообразни видове библиотечни материали, доминиращо използване на литература на български език, но и значим дял на чуждоезични издания, активна културна и образователна дейност, която разширява влиянието на библиотеката, силно присъствие на Детски отдел в общността чрез фестивали, изложби, работилници и множество посещения от организирани групи. Всички тези показатели потвърждават, че библиотеката продължава да бъде важен център за знание, култура и образование, който успешно привлича и задържа своята аудитория.

Гл. библиотекар: Радка Анчева

КОМПЛЕКТУВАНЕ. ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ И МЕЖДУНАРОДЕН ОБМЕН

План за 2025 г. в тонове – 17 000 т.

Библиотечен фонд към 31.12.2025 г. – 1 606 875 т.

Фонд „Служебни и дребни издания“ към 31.12.2025 г. – 806 т.

Фонд „Служебни и дребни издания“ за 2025 г. – 412 021 т.

	Всичко	Купени	Депозит	Обмен	Дар
Библиотечни единици	16 060	7 201	7 269	179	1 411
Периодика	1 624	166	1 439	3	16
Общо	17 684	7 367	8 708	182	1 427

Както е видно от таблицата по-горе, низходящата тенденция в броя на закупените библиотечни материали продължава и през изминалата 2025 г. Дългосрочната липса на държавен бюджет се отразява във все по-занижените финансови средства, отпускани от Община Пловдив за закупуване на документи. Всеки месец отделът разполага с крайно минимална сума за покриване на новоиздадените заглавия от всички издателства в страната. Нерегулярните средства водят до значителна загуба на голяма част от исканите заглавия, тъй като тиражите им се изчерпват своевременно и резултатът е образуването на частични липси за фонда на библиотеката. Така отношението на библиотеката към контрагентите е проблематично – книжните борси и издателства, които доставят за разглеждане и проверка новоиздадените заглавия, т.нар. „сигнални“ бройки, се задържат дълго и неопределено време в отдела, докато получим финансиране и се премине към фактуриране.

Почти се преустановиха покупките от онлайн книжарници, както и тези от частни лица – автори, издатели, читатели, като по този начин се лишаваме от ценни и неоткриваеми другаде издания. Броят на ретроспективно набавени липси е зависим само от евентуални направени дарения, но не и закупуване от антикварни книжарници. Нямаме възможност да дублираме депозитните екземпляри с купени такива. От друга страна, най-търсените и актуални заглавия се закупуват в минимална екземплярност, която в последната година е редуцирана средно от 3 на 2 екземпляра, а депозитният екземпляр е достъпен след поне 3 месеца.

За поредна година НБИН кандидатства по проекта от Министерство на културата за финансово подпомагане „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“, който е на стойност 25 000 лв. Това участие е свързано с голямо количество отделено време от ресурсите в отдела, извършване на обемни, стриктни и подробни проверки на редица заглавия, както в работните електронни бази, така и по различните картотеки и каталози в библиотеката. Всички изисквания по проекта бяха спазени и изпълнени, той беше спечелен, но както всяка година, така и тази, беше редуциран почти на една трета от заявената сума. Това от своя страна наложи цялостна преработка на заложените данни, подмяната на едни заглавия с други, тъй като тиражите вече бяха изчерпани, координация с различните издателства и заявяване на списъци за бъдещо

фактуриране. До края на календарната година не бяха отпуснати спечелените финансови средства, което ще доведе до още една преработка на целия проект през следващата година. Новите заглавия за 2025 г. възлизат на 7800 т., направените зам.-деп. са 465 т.

ДАРЕНИЯ

През 2025 г. бяха усвоени 1411 библиотечни документа като дарение на обща стойност 29 692,77 лв.

След проверки на списъци и de visu са получени и обработени дарения от автори, читатели, издателства, държавни и обществени институции, неправителствени организации и фондации.

Получените през 2024 г. ценни гравюри на италианския автор Toni Pecoraro бяха рамкирани и обработени през 2025 г.

Общо са получени и усвоени 19 репродукции, дар от автори:

- Гъгъмов, Стойчо. Портрет на голямото перо на Америка, Ърнест Хемингуей : [Молив, картон]
- Димитрова, Рая. Изобретяване : [Графика]
- Ostricca, Elena. Sette fiori gialli
- Балбузанов, Милен. [Тридесет] 30 букви : Принт
- Балбузанов, Милен. Цитат на Иван Вазов : [Принт]
- Pecoraro, Toni. Colonna olimpica II : [Print]
- Pecoraro, Toni. Mole Antonelliana : [Print]
- Pecoraro, Toni. Labirinto XXIX : [Print]
- Pecoraro, Toni. Labirinto XXVII : [Print]
- Pecoraro, Toni. Christ-Lapis : [Print]
- Pecoraro, Toni. San Gerolamo II : [Print]
- Pecoraro, Toni. San Gerolamo I : [Print]
- Pecoraro, Toni. Labirinto XX : [Print]
- Камбер, Камбер. Орфей и Евридика : Смесена техника, фазер
- Владимирова, Йоана. История : Акрил, платно
- Парталска, Дафи. „По пътя си срещаме много интересни хора...“ : [Зентенгъл]
- Караянева, Михаела. Фазан : [Графика]
- Кацарска, Йоана. НБ „Иван Вазов“ – Пловдив
- Милчева, Емилия. Забвение.

Обработени са 66 библиотечни документа, дарение за Американския център.

Към фонда на библиотеката е добавено 1 дигитално копие на липсващ документ, пребивавал в СКФ.

От подарените библиотечни документи са направени 110 тома замества депозит на заглавия, липсващи във фонда или заглавия с автограф от автора. Чрез дарения са набавени и 358 тома частични липси.

Ретроконверсия на 16 заглавия в Електронния каталог.

Редовни дарители: Фондация „Балкански културен форум“, Фондация „Петко Груев Стайнов“, проф. Банко Банков, Денчо Владимиров, Фондация „Фридрих Еберт“, Бистра Риндова, Мира Папо, Продрум Димов и други.

Чрез дарения се получават ценни, а понякога и липсващи библиотечни документи.

През 2025 година са получени и усвоени следните:

ПЪЛНИ ЛИПСИ

1. Евелин, Джон. Дъщерята на слънцето. – С. Библ. Модерна домакиня, 1933.
2. Гюдюлев, Недю. Уроци по отечествоведение (география, история и гражданско учение) : За трето отделение от първоначалните народни училища. – Пловдив : Хр. Г. Данов, 1890.
3. Гюдюлев, Недю. Уроци по отечествоведение (география, история и гражданско учение) : За четвърто отделение от първоначалните народни училища. – Пловдив : Хр. Г. Данов, 1890.

ЧАСТИЧНИ ЛИПСИ

1. Райнов, Богомил. Стихотворения. – С. : Нов свят, 1941.
2. Българите и техните исторически, етнографски и политически граници : Атлас съдържащ 40 карти. – Berlin : Wilhelm Greve, 1917.
3. Лондон, Джек. Малката фея. – [С.] : [Братя Миладинови], [1933].
4. Кепова, Вана. Бележити жени. – [С.] : [Братя Миладинови], [1933].
5. Хайерстам, Густав дьо. Могъществото на жената. – 2 изд. – [С.] : [Братя Миладинови], [1933].
6. Камбуров, Иван. Илюстриран музикален речник. – С. : Хемус, 1933.

ВТОРИЧНИ ЛИПСИ

1. Лолкина, Любица. Домашно стопанство или домакинство. – Пловдив : Хр. Г. Данов, 1893.
2. Гизо, Франсоа Пиер Гиом. История на цивилизацията в Европа : От падането на Римската империя до Французката революция : Ч. 1. – Разград : С. Икономов, 1890.
3. Костов, Ст. Съдружествата в Европа (По А. Михайлов) и кратък преглед на българските съдружества. Пловдив : Хр. Г. Данов, 1888.
4. Ришар, Луиза. Грижите за отглеждане детето до седемгодишната му възраст. Пловдив : Хр. Г. Данов, 1894.
5. Попконстантинов, Христо. Спомени за страшната пролет в 1876 година. Пловдив : Хр. Г. Данов, 1884.
6. Катаев, Валентин. Самотна лодка се белее. – С. : Т. Ф. Чипев, 1945.
7. Евтимий, архимандрит. Кратък наръчник по християнска апологетика : Ч. 1. – С. : Унив. печ., 1942.
8. Георгиев, Хр. С. Пълно ръководство по винарство. – Варна : Хр. Н. Войников, 1899.

ДИГИТАЛНИ КОПИЯ

1. Мах, Рихард фон. Из българските бурни времена. – С. : Независимост, 1929.

Изготвени и изпратени са 144 Свидетелства за дарение.

ОТЧИСЛЕНИЯ

През изминалата 2025 г. са отчислени 7812 бр. библиотечни единици от фонда на обща стойност 32 230,15 лв. По вид са следните: Книги – 4684 т., Печатни музикални издания – 4 т., Аудио-визуални документи – (CD ROM) – 36 бр., АВМ (Видеокасети) – 1 бр., МЗ – 680 бр., всичко на обща стойност 30 841,46 лв., а Продължаващите издания са 2369 т. на стойност 1388,69 лв. Направени са всички проверки на отчислените библиотечни единици

по ГАК и ЕКК, изготвени са всички съпровождащи документи към всеки акт за отчисление, както и тяхното отчисляване по ЕКК и въвеждане на данните във втората част на Книгата за движение на библиотечния фонд.

Причини за отчисляване са следните:

1. Физически изхабени – 4956 бр. на обща стойност – 7 574,05 лв., от които книги, ноти, графични издания, аудио-визуални документи – 2587 бр. на стойност 6 185,36 лв. и периодични издания – 2369 бр. на стойност 1 388,69 лв.
1. Акт №3 ФИ – Детски отдел – 2587 бр. (Книги – 2536 т., Печатни музикални издания – 1 бр., Графични издания – 14 бр., аудио-визуални документи (видеокасети) – 1 бр., МЗ – 35 бр.,) – на обща стойност 6 185,36 лв.
1. 2. Акт №4 ФИ – Периодични издания 1443 бр. – 1 304,10 лв.
1. 3. Акт №5 ФИ – Продължаващи издания – 926 бр – 84,59 лв.
2. Повредени и невърнати от читатели по читателски картони – 1175 бр. на стойност 12 403,00 лв.
- 2.1. Акт №1 Детски отдел – 431 бр. (Книги – 368 т., CD ROM – 36 бр., DVD – 14 бр., Графични издания – 10 бр., МЗ – 3 бр., с обща сума 3233,84 лв.
- 2.2. Акт №2 Заемна за дома – 744 бр. (741 бр. книги и 3 екз. ГА) на стойност 9169,16 лв.
3. Повредени и невърнати от читатели, замени на изгубени книги – 37 бр. на стойност 270,40 лв.
- 3.1. Акт №7 Заемна за дома – 15 бр. за сума 130,76 лв.
- 3.2. Акт №8 Детски отдел – 22 бр. за сума 139,64 лв.
4. Налични много екземпляри от един библиотечен документ – 1002 бр. на стойност 11 632,63 лв.
- 4.1. Акт №9 – 1002 бр. – 11 632,63 лв. (книги)
5. Неизползваеми носители на информация – 642 бр. на стойност 350,07 лв.
- 5.1. Акт №6 – МЗ – 642 бр. – 350,07 лв.

Отчислени библиотечни материали ПО ВИД

Общо	Книги	ПМИ	CD	DVD	ГА	БК	МЗ	ПИ
7 812	4684	4	36	14	24	1	680	2369

Отчислени библиотечни материали ПО СЪДЪРЖАНИЕ

Общо	А	В	Г	Д	Е	Ж	З	Зд	И	К	КД
7812	34		186	150	182	39	3	836	58	226	595

КДд	КДдн	Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф
1380	76	750	43	19	470	41	32	327	208	603	118

Отчислени библиотечни материали ПО ФОНД

Общо	Основен	АЦ	Справочен	Детски
7 812	4 771	1	2	3 038

Отчислени библиотечни материали ПО ЕЗИК

Общо	Бълг.	Англ.	Немски	Френски	Итал.	Исп.	Руски	Др. сл.	Др. ез.
7812	4492	372	446	107	51	18	2310	11	5

МЕЖДУНАРОДЕН И ВЪТРЕШЕН КНИГООБМЕН

През 2025 г. се продължиха обменните връзки с 31 библиотеки от 19 държави, вкл. България. Университетската библиотека в Хале, Германия ограничи обмена си и помоли да не изпращаме списъци с предложения от наша страна. Възобновихме обменните връзки с Университетската библиотека в Бърно, Чехия, от която до момента получавахме само списанието *Bohemica Litteraria*. През настоящата година получихме обменни списъци и две пратки с книги. Възобновени бяха контактите и обменът и с Турското историческо дружество в Анкара и беше реализиран двустранен обмен на книги. Изпратени бяха официални предложения за партньорство чрез книгообмен до две библиотеки в Будапеща, Унгария – Библиотеката за чуждестранна литература и Столична библиотека „Ервин Сабо“, както и до Националната библиотека на Белгия, но ни отговориха, че имат обмен с Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и не проявяват интерес. Засилен беше обменът с университетските библиотеки към пловдивските висши учебни заведения и музеите в града, както и със СУ „Св. Климент Охридски“ и Националната художествена академия.

През 2025 г. бяха получени и инвентирани общо 179 броя библиотечни документи на стойност 4892 лв. (табл.1) и 19 броя периодични издания на стойност 364 лв. – 3 броя регистрирани като обмен и 16 като дарение.

Изпратени бяха общо 216 книги, от тях 44 броя – закупени на стойност 1 095,95 лв., 97 броя – издания на НБ „Иван Вазов“ на стойност 1987 лв. и 75 броя – дарения на читатели на стойност 1091,63 лв. Общата стойност на изпратените книги е 4174,58 лв. Бяха изпратени на библиотеки в България или доставени на място в библиотеките в Пловдив заглавията „Годишник на НБ „Иван Вазов“ (2019–2024) и сборника „По следите на българската книга: Описи. Находки. Библиология“, и двете издания на НБ „Иван Вазов“ – Пловдив.

Абонирани бяха 17 периодични издания на стойност 1311 лв. Регистрирани бяха общо 19 периодични издания на стойност 364 лв., от тях 3 броя като дар и 16 броя като обмен. Нови периодични издания от обмена са „Актуальные проблемы Европы“ и „Постколониализм и современность“.

Проблеми с куриерските услуги на „Български пощи“ възпрепятстваха изпращане на пратка за САЩ и получаване на такава от Полша.

Държава		Получени		Изпратени	
		брой	сума в лв.	брой	сума в лв.
1	Австрия	1	30	3	61
2	Беларус	5	70	9	143.95
3	България	61	1144	52	968
4	Германия	14	810	13	209.90
5	Гърция	0	0	2	52
6	Испания	0	0	2	52
7	Италия	0	0	2	52
8	Литва	0	0	2	52
9	Сев. Македония	13	306	7	84.99
10	Полша	2	70	7	82.95
11	Румъния	0	0	2	52
12	Русия	13	165	15	353
13	САЩ	19	520	24	515.80
14	Словакия	0	0	2	52
15	Сърбия	17	420	23	409.73
16	Турция	9	245	15	313.95
17	Украйна	6	170	10	332.61
18	Франция	15	847	17	154.90
19	Чехия	4	95	9	231.80
Всичко:		173	4 892	216	4 174.58

ПЕРИОДИКА

1. Отмятане по списък на получените депозитни периодични издания.
2. Добавяне на новите броеве и 75 нови заглавия за 2025 г.
3. Ежемесечно подготвяне и инвентриране на изданията за подвързия.
4. Обработени 514 т. на вестници за постъпване в хранилище, 914 т. на списания, 224 т. на периодични сборници и 35 CD за постъпване в хранилище.
5. Подбор на заглавията и реализиране на абонамента за 2026 г., който включва 25 вестници, вкл. 4 нови заглавия, 84 списания, вкл. 3 нови заглавия.
6. Обработени в 1 т. 2 заглавия на Единични листове.
7. Обработени 22 т. 39 заглавия на Групови заглавия Гр.В.
8. Изготвяне на актове за постъпили библиотечни заглавия без съпроводителен документ – по обмен, дар и депозит.
9. Извеждане и проверка на книжен носител на инвентарна книга до приключване, прошнуроване и подвързване и като официален библиотечен документ за 2025 г. – 1624 т. на стойност 41 255,00 лв.
10. Изработване протокол за бракуване на периодични издания по абонамент поради промяна на режима за съхранение за 2025 г. – няма отчислени заглавия.
11. Талониране на заглавия и подготовка за отчисления.

12. Отчисляване на периодични издания според Режима на съхранение на ПИ в НБИВ. Отчислените заглавия, които се прочистват на 3, 5 и 10 години са 26, на стойност 4193,57 лв. Бракуваните текущи библиотечни документи са 24, на стойност 3988,30 лв. Трайно заприходените библ. ед. на продължаващи издания са 66.
13. Отчисляване на периодични издания – физически изхабени с общ брой 926 т.
14. Изготвени 1 Акт за отчисление, 1443 т. на стойност 43,97 лв.
15. Добавяне в база ЕКР на инвентирани списания с временни срокове на съхранение

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

1. Приемане и проверка по каталози, картотеки и електронни бази данни на библиотечни материали, получени като предложение за закупуване от книжни борси, издателства, книжарници, автори, читатели и др.
2. Консултация с колеги специалисти от различните отдели на библиотеката относно усвояването на предложените заглавия.
3. Регистрация в ел. база данни на новопостъпилите библиотечни материали.
4. Изготвяне на заявки за фактуриране на новоиздадени заглавия и предаването им на съответните източници за снабдяване.
5. Отмятане на новопостъпилите фактури, подредба и инвентирание на отделните томове.
6. Отмятане на заглавия в депозитния списък и подредба на заглавията, опаковани в кашони и постъпващи от НБКМ. Проверка на депозитните заглавия по каталози и ел. база данни.
7. Ретроконверсия на липсващи инвентарни номера при въвеждане в ЕККОМ на допълнителни екземпляри.
8. Прехвърляне на заглавия от един фонд в друг и регистрирането им както в ел. база данни, така и по инвентарни книги.
9. Изготвяне на актове за постъпили библиотечни документи без съпроводителен документ по депозит, обмен и дар.
10. Изготвяне на статистика във вид на тримесечна таблица, включваща библиотечните документи по брой и стойност – дар, обмен, депозит.
11. Изготвяне на финансово-счетоводни документи, а именно Инвентарна книга, както на „Комплектуване“, така и на сектор „Периодика“ и Генерална сводна книга.
12. Обработка и регистрация като дарение на библиотечните материали, получени от читатели като замяна срещу загубени такива и замяна на захабени издания с по-запазени такива. При установени липси се прави зам.-депозит. Материали с автограф от автора се регистрират като зам.-депозит.
13. Актуализация на Режима на съхранение на ПИ при НБИВ от сектор „Периодика“.
14. Подредба и разпределение на библиотечните материали по стелажите в отдела, поставяне на печати и сигнатурни етикети.

Гл. библиотекар: Марина Кутрянова

КАТАЛОГИЗАЦИЯ

През 2025 г. обработени и каталогизирани в отдела за текущата година са 16 884 тома библиотечни документи. Екипът от отдел „Каталогизация“ изпълни основните си задачи и цели, свързани с обработката и каталогизирането на постъпващите в НБИБ библиотечни документи.

Основни задачи:

*Осигуряване на ритмичната обработка на библиотечните документи и информацията за тях

Основни технологични дейности	Сигнирани заглавия библиотечни документи	Класирани заглавия библиотечни документи	Описани тома библиотечни документи	Редактирани записи в ЕКК и UTRA
1	2	3	4	5
Изпълнени за 2025 г.	10 801	9 127	9 326	25 703
Планирани за 2025 г.	8 400	8 500	8 600	7 000

в системата от традиционни служебни каталози и картотеки и електронни бази данни ЕКК и UTRA.

*Системно изграждане и поддържане на традиционните служебни каталози и картотеки.

* Продължаваща ретроспективна каталогизация на фондовете на библиотеката.

* Продължаваща квалификационна дейност на служителите.

Основни цели:

*Постигане на бързина и точност в библиографската и семантичната обработка на библиотечните документи.

*Разкриване на фондовете и колекциите на библиотеката и осигуряване и улесняване достъпа на ползвателите до постъпващите библиотечни документи.

1. Обработка на библиотечни документи, изграждане, контрол и редакция на библиографски записи в електронни бази данни Електронен каталог на книги и издания – ЕКК и Електронен каталог на нематериални издания – UTRA. Основните задачи на отдел „Каталогизация“ са:

Обработката на новопостъпилите библиотечни документи – проверка, сигниране, описание, индексирание по УДК, предметизиране, разпределение и насочване към отдели „Обслужване на потребители. Хранение. Междубиблиотечно заемане“, „Краезнание“, Детски отдел, Методичен отдел, „Справочно-библиографски и информационен отдел“, „Специални сбирки“, American corner. Статистическите данни в отчета са до 31.12.2025 г.

Сигнирани са общо заглавия 10 801 (12 570 – 2024 г.) в 16 884 тома (20 070 – 2024 г.) книги, печатни музикални издания, картографски издания, графични издания, звукозаписи, видеозаписи, служебни издания (Вж Прил. 1).

Сигнирани систематично-азбучно са 6992 тома библиотечни документи (8802 – 2023 г.).

Пресигнирани са 96 тома библиотечни документи (131 – 2024 г.).

Класирани са 9127 заглавия библиотечни документи (10 148 – 2024 г.).

Описани са 9326 заглавия библиотечни документи (10 405 – 2024 г.).

Създадени са пълни библиографски описания за заглавия (10 405 – 2024 г.) библиотечни документи на българска и чуждестранна литература в бази данни ЕКК и UTRA.

Сравнение на показателите с предходни години (Вж Прил. 1).

Приети, обработени и каталогизирани са библиотечни документи по 47 депозитни списъка до 31.12.2025 г. Предметизирани са 5743 заглавия библиотечни документи (6773 – 2024 г.).

През 2025 г. бяха обработени, систематично-азбучно сигнирани, описани, класирани, предметизирани 66 тома – американски книги, албуми, справочници, образователна литература за фонда на Американския културно-информационен център към Народна библиотека „Иван Вазов“.

Пренасочени са 8834 заглавия библиотечни документи (9114 – 2024 г.) с отразени промени в бази данни Електронен каталог на книги и Електронен каталог на не книжни издания и традиционни каталози и картотеки, прехвърлени са издания от фонд Читални зали, фондове Свободен достъп в Основен фонд и други обособени фондове.

Част от фонда на Свободен достъп се пренасочи към Основен фонд, като пренасочването и отразяването на промените в ЕКК се извършва изцяло от отдел „Каталогизация“.

Работата на отдел „Каталогизация“ изисква:

- *своевременното отразяването на всички промени, свързани със систематично-азбучна сигнатура в ЕКК;

- *корекция на данни по библиографско описание;

- *синхронизиране на информация по бази данни ЕКК, картотеки в свободен достъп и ключ. Работеше се в сътрудничество с колегите от отдел „Обслужване на потребители. Хранение. Междубиблиотечно заемане“.

Проверени са 61 193 (539 663 – 2024 г.) записа в бази ЕКК и UTRA – на пълни библиографски описания и за установяване на наличност в база данни или преди отразяване на пренасочването от фонд във фонд на избрани библиотечни единици.

Редактирани са 25 703 (23 779 – 2024 г.) библиографски описания в бази данни ЕКК и UTRA.

Редакцията на всички библиографски описания, традиционно извършвани в отдела включват:

- *промяна на форматна и топографска сигнатура;

- *промяна на систематично-азбучна сигнатура;

- *допълване и разграничаване на авторските записи с еднаква редна дума (еднакви имена на автори), разграничаване на записи за различни автори с еднакви форми на имената, идентифициране на лица с авторска отговорност. В процеса на създаване на нови и редактиране на вече съществуващи записи се извършиха допълнителни проверки и справки за идентифициране на автори и на техните имена;

- *редактиране на класификационни индекси и предметни рубрики.

През 2025 г. продължи и работата по обработката на библиотечни документи и обогатяването на база данни UTRA (Електронен каталог на не книжни носители на информация. MFN 9830 (9731 – 2024 г.).

Обработени, сигнирани, описани, индексирани, предметизирани, разпределени по вид на изданието и език, с дублирани каталожни картички за системата от картотеки са всички новопостъпили каталогизирани библиотечни единици (CD – 74 т. ; DVD – 9 т.; оригинални картини – 15 бр. ; грамофонна плоча – 1). Продължава сканирането на обложките на нетрадиционните носители и включването им в библиографското описание като допълнителна идентификационна информация.

Сканирани са 82 обложки на компактдискове – база данни UTRA (444 – 2024 г.). Продължава текущата редакция на библиографските описания на база UTRA.

2. Изграждане и поддържане на традиционните служебни каталози и картотеки:

През 2025 г. паралелно с електронните каталози ЕКК и UTRA, продължи поддържането и на системата от традиционни служебни азбучни каталози и картотеки. Разпределени, свързани с каталожните картички и предадени във фондовете и специалните колекции на библиотеката са общо 16 884 тома (20 070 – 2024 г.) библиотечни документи, приети и обработени са 47 депозитни списъка до м. декември вкл. Дублирани, редактирани са 24 545 каталожни картички (28 932 – 2024 г.).

Справочният апарат, който се поддържа от отдел „Каталогизация“ включва:

*Служебни азбучни каталози (3 бр.) – Азбучен каталог на книги на български език, Азбучен каталог на книги на руски и друга кирилица, Азбучен каталог на книги на латиница;

*Топографски картотеки ТК – картотека на книги с депозит, картотека на книги без депозит, Читални (5 бр.), Свободен достъп, Детски отдел, отдел „Краезнание“ и „Специални сбирки“, ТК на албуми, ТК на печатни музикални издания, ТК на картографски издания.

Дублирането и уеднаквяването на информацията в бази данни от електронен вид и във фишови каталози и картотеки изисква и удвояване на усилията за осигуряване на поддържането на коректни данни, както следва:

*отразяване на новопостъпили библиотечни документи в системата от каталози и картотеки;

*отразяване на отчислените библиотечни единици.

Внизани, разпределени и строго азбучно подредени в служебните каталози и картотеки са 19 014 каталожни картички (20 714 – 2024 г.) Внизването на каталожни картички като технологична дейност изисква следните процеси:

*разпределение и строго азбучно подреждане;

*преброяване и перфориране на каталожни картички;

*проверки в бази данни ЕКК и UTRA за промени и уеднаквяване на библиографските описания;

*корекция на данни по каталожни картички;

*подмяна на фиши;

*обновяване на етикети и разделители: 305 разделителя (347 – 2024 г.), 86 етикета на служебни азбучни каталози, отпечатани нови разделители – 95 бр., подменени разделители за ГАК и ТК – 210 бр.;

*редакцията на традиционните служебни фишови каталози на книгите на български език, на руски и друга кирилица и на латиница;

*техническа поддръжка на каталожните чекмеджета – 103 бр.

В условията на споделена каталогизация, виртуални справочни служби, електронни картони и електронни потребителски заявки продължава и поддържането на системата от традиционни фишови каталози и картотеки. Становището по въпроса за необходимостта от редуциране на каталожните картички е изложено от зав.-отдела в Докладна записка до Директора на библиотеката и е подписано от всички служители в отдела. При продължаващо поддържане на традиционните фишови каталози е необходимо и обновяване на материалната база – закупуване на нови библиотечни шкафове за традиционните служебни каталози или реновиране на сега съществуващите, тъй като това е представително място, осигуряващо информационната обезпеченост – и на служителите на библиотеката, и на потребителите.

Отчислени са 7865 инвентарни номера (8144 – 2024 г.) българска и чуждестранна литература в традиционните служебни каталози и картотеки. Първо се отразиха отчисленията в служебния азбучен каталог на български книги, впоследствие и на чуждестранната литература. Прочистени са 105 каталожни картички от служебните каталози на чуждестранна литература във връзка с отчисляването.

3. Квалификационна дейност

Продължава вътрешната квалификация на служителите и през 2025 г. Завеждащият отдела е представител на НБИБ в секция „Каталогизация“ при Българската библиотечно-информационна асоциация. Във връзка с повишаването на информационната компетентност на служителите и развитието на вътрешната професионална нормативна уредба по въпросите на каталогизацията през 2025 г. продължи изграждането на локална база данни с актуалната нормативна база от стандарти и методически решения в областта на каталогизацията.

На 27 ноември 2023 г. в конферентната зала на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе *кръгла маса по проблемите на нормативната уредба на българската каталогизация*, организирана от Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ и Българската библиотечно-информационна асоциация. Тя се проведе в хибриден формат, като участие взеха близо 100 представители на различни библиотеки и институции от страната. На кръглата маса, открита от доц. Анета Дончева, СУ, тогава председател на ББИА, бяха представени четири презентации, обсъдени бяха различни предложения за премахване на остарели стандарти и за споразумение за разработване на нови Правила за каталогизация, предложена беше структура на работна група с ръководител доц. д-р Милена Миланова – катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“ във Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и представители на най-големите български библиотеки, включително НБИБ. През 2024 г. се проведеха две работни срещи (м. юли, м. декември), на които стартира обсъждане на проект на „Правила за каталогизиране“, в работната група се включиха гл. библиотекар „Каталогизация“ и колегата Теодора Л. Костадинова, гл. библиотекар СБИО. През 2025 г. се проведеха още две работни срещи (м. юли; м. ноември), на които продължи обсъждането по „Правила за каталогизиране“. Обобщено етапите и решенията са:

1. Преглед и редакция на области 2–8 от „Правила за каталогизиране“.

*2.2. Област на заглавието и сведенията за отговорност

*2.3. Област на изданието

*2.4. Област на специфична характеристика на материала или на вида на изданието

*2.5. Област на публикуването, произвеждането, разпространяването и др.

*2.6. Област на описанието на материала

*2.7. Област на серията и на многочастния монографичен ресурс

*2.8. Област на забележките

2. Прие се да се създаде Регистър на методическите решения.

3. Работи се по изграждане на речник, който постепенно да се допълва с термини.

4. Успоредно с редакцията на правилата ще се работи по Правила за съставяне на нормативни записи – част 4. Нормативен контрол. По част 4 ще работят доц. д-р Александра Дипчикова, г-жа Виолета Людсканова, гл. ас. Надя Карачоджукова, СУ.

През 2025 участвахме с представители от библиотеката в XXIV-тия Национален семинар на СофтЛиб в периода 8–10 октомври 2025 г. в хотел „Хисар“ – гр. Хисаря. Програмата включваше презентации на E-Lib Prima v.6.2025 – нови функционалности и визия, СофтЛиб; Хардуерни и софтуерни концепции – цялостна трансформация.

През 2025 г. професионалната работа на служителите от отдела беше насочена към повишаване на бързината и качеството на създаваните библиографски записи в електронни бази данни ЕКК и UTRA, редакцията на записи (Прил. 1; 2). Предизвикателствата в процеса на работа са следствие от: променливия състав на отдела, вторичен подбор, нерегулярния ритъм на постъпване на библиотечни документи, технически проблеми и др. Екипът на „Каталогизация“ се справи успешно с планираните за годината задачи и осигури обработката и каталогизацията на новопостъпилите библиотечни документи

Сравнителният анализ на статистическите показатели на основните технологични дейности, извършвани в отдела за периода 2013–2025 г. (Прил. 1; 2) показва тенденция на трайно завишаване на стойностите. Предвид промените в библиотечно-информационната среда и съобразно изискванията и очакванията на съвременния потребител, се налага преосмисляне и приключване на някои от традиционните дейности и практики в отдела, за да се намали оперативното време за обработка и каталогизиране на библиотечни документи и да се осигури по-бърз достъп до новопостъпили библиотечни документи до потребителите.

Ретроспективна каталогизация на фонд „Архив на българската книга“ в звено „Ретроспективна каталогизация“

През януари 2018 г. по инициатива на Директора и след направено предложение от страна на зав.-отдел „Каталогизация“, на работна среща, на която присъстваха директор, зам.-директор, гл. библиотекар в отдел „Обслужване на потребители. Хранение. Междубиблиотечно заемане“, гл. счетоводител, се обсъдиха възможностите за подновяване на дейността по ретроспективна каталогизация на фондовете на библиотеката.

Основни цели:

*осигуряването на бърз достъп до информация чрез Електронен каталог за потребителите на библиотеката

*сигнатурна проверка на фонд Архив на българската книга

*попълване на липси във фонд Архив на българската книга

*Ретроспективната конверсия на фонда да се осъществява на база на готовите библиографски записи от ТНБ на НБКМ – база данни съдържа MFN 398702 .

*Попълването на липсващите в Електронен каталог заглавия в библиотеката да се осъществява обратно хронологично за периода след 1995 г.

Подготвителният етап към ретроспективната каталогизация е в резултат на съвместните усилия и взаимодействие на зав.-отдел „Обслужване на потребители. Хранение. Междубиблиотечно заемане“ и зав.-отдел „Каталогизация“. Зав.-отдел „Каталогизация“ подготви списъци по Топографски картотеки 1995–1989, по които да се извършат сигнатурните проверки на фонда от колегите от сектор „Хранение“. Обсъдиха се, съгласуваха се и се изготвиха писмени инструкции за работа. Сигнатурната проверка на фонд Архив на БК се осъществи на базата на данни от Топографски картотеки за фонд Депозит, свериха се и се облепиха с баркодове – топографски фиш и проверена книга.

Във връзка с тази дейност в отдел „Каталогизация“ през 2025. са:

☐ Обработени и каталогизирани общо 513 заглавия, които заместват депозит (229 – 2024 г.);
☐ Направена е ретроконверсия на 19 заглавия книги в Електронния каталог (76 – 2024 г.) на български език, руска и друга кирилица и латиница. Текуща ретроконверсия на библиотечни документи се извърши от два отдела – „Комплектуване, продължаващи издания и международен обмен“ – проверка, регистрация и въвеждане на инвентарни номера в база данни ЕКК и отдел „Каталогизация“ – проверка, сигниране, описване, индексирание, нанасяне на инвентарни номера (за новопостъпили документи) на служебни азбучни каталози;

☐ Възстановени са 121 фиша от ключова картотека и ГАК.

5. Ретроспективна каталогизация на фонд Архив на БК, сектор „Ретроспективна каталогизация“.

През изтеклата година в база Retro бяха въведени 10 915 (10 697 – 2024 г.) и създадени нови записи в база Retro 1875 (2090 – 2024 г.), а в ЕКК бяха качени 412 (631 – 2024) баркода. Обработени бяха годините: 1978, 1977, 1976 и започна работа по 1975–2024 г., приключена 1980, обработена 1979, започна работа по 1978 г.; приключени 1982, 1981, започна работа по 1980–2023 г. В ЕКК и МО бяха прехвърлени след проверка и добавяне на купените екземпляри 12 437 (3234 – 2024 г.) записа.

Година	Въведени данни в записи с пълни библиографски описания в база Ретро	Новосъздадени записи в база Ретро	Въведени баркодове в ЕКК	Допълнени записи в база ЕКК	Проверени записи
1	2	3	4	5	6
2025	10 915	1 875	412		17 352
2024	10 697	2 090	631		2 345
2023	9 890	2 003	665		13 014
2022	11 098	2 161	636		14 431

ПРИЛОЖЕНИЯ

Прил. 1. Каталогизирани по вид на изданието за 2020–2025 г.

Година	Книги		Печатни музикални издания	CD		DVD		Графични издания	Картографски издания	Служебни издания		ОБЩО	
	заглавия	тома		заглавия	тома	заглавия	тома			заглавия	тома	заглавия	тома

Прил. 2. Сравнителна таблица на технологични дейности **2018–2025 г.**

Година	Сигнирани заглавия	Сигнирани тома	Сигнирани системагично- азбучно	Класирани заглавия	Редакции в ЕКК UTRA	Описани тома	Предметизиран и заглавия	Дублирани к.к.	Внизани к.к. в служебните каталози и картотеки	Отчислени каталожни картички
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2025	10801	16884	6992	9127	25703	9326	5743	25545	19014	7865
2024	12570	20070	8802	10148	23779	10405	6773	28932	20714	814
2023	12789	19834	9099	10370	35121	9696	8795	26435	16354	10183
2022	13671	23972	11407	11428	21795	11702	9338	30800	10651	3060
2021	10693	22294	10064	9703	30454	9510	9086	22962	8324	12840
2020	10619	21331	9982	9842	21615	9515	9008	23557	25806	4581
2019	11448	21855	10877	10334	31403	10457	10433	29088	26148	1617
2018	10530	22071	10238	10538	13458	11078	9644	27858	24257	3639

Гл. библиотекар: Албена Стефанова

СПРАВОЧНО-БИБЛИОГРАФСКИ И ИНФОРМАЦИОНЕН ОТДЕЛ

През отчетния период основен приоритет на отдела беше предоставянето на справочно-библиографско и информационно обслужване на потребителите. То се осъществяваше в различни форми – както присъствено, така и дистанционно, при спазване на принципа за максимална и универсална достъпност до информация.

В процеса бяха използвани собствените информационни ресурси и справочният фонд на библиотеката, разработените от нея електронни инструменти и съдържание, както и абонираните чрез Българския информационен консорциум бази данни. Съществен принос за информационното обезпечаване на потребителите имаха и научните ресурси и инструменти с отворен достъп.

Информационни продукти

През 2025 г. в потреблението на възмездната специализирана библиотечна услуга – изработване на писмена тематична библиографска справка, се отчита ръст с приблизително 20% спрямо 2024 г. По заявка на потребителите са изготвени 64 писмени тематични библиографски справки. 29% от тях (19 бр.) са поръчани във връзка с написване на дисертационен труд. Нарастват заявките за справки, предназначени за информационното осигуряване на проекти. През годината изготвените такива са 5 бр. Във все повече от случаите, потребителите желаят да бъдат насочвани към научна литература на чужди езици. Най-желани са ресурсите на английски език – в 37 справки, или приблизително 58%; на второ място е потреблението на руски език – в 14 справки или почти 22%; относително рядко постъпват запитвания, изискващи ресурси на други чужди езици – италиански и немски език. В 28% от заявките за годината потребителите са обслужени с повече от един чужд език, като предимно се заявява комбинацията от руски и английски език. Тематично на първо място са заявките в областта на педагогиката – 20 бр. или 31%, на второ – в психологията – 9 бр. или 14% от изготвените информационни продукти.

През годината от отдела безвъзмездно са изготвени 1008 ретроспективни тематични библиографски справки. 324 от запитванията са постъпили по електронен път.

*Отчетените устни справки, осъществени на консултантското бюро в Каталожна зала, в Обществения информационен център и в СБЮ са с общ брой 19 870.

*Осъществените индивидуални и групови обучителни услуги са 66 бр.

*Общият брой на информационните продукти е 20 994.

Справочно-библиографски и информационни консултации

Все по-осезаемо се наблюдава стремежът на потребителите да развиват своята информационна грамотност. В подкрепа на този процес през годината специалистите от отдела проведоха 34 индивидуални консултации по теми от значение за тях – ефективни стратегии за информационно търсене, прилагане на библиографски стандарти и работа с различни формати и платформи за електронно съдържание.

Сред читателите бяха активно популяризирани както традиционните, така и електронните ресурси на библиотеката, като им бе предоставяно персонално съдействие за работа с тях. Представени бяха и възможностите за използване на електронни ресурси на други библиотеки, както и на научни бази данни с абонаментен и отворен достъп.

Квалификации

През 2025 г. служителите от отдела участваха в следните квалификационни дейности:

- 27.03.2025 г. – Достъп до научна информация през специализирани бази данни с отдалечен достъп;
- 23.04.2025 г. – Изкуственият интелект и приложението му в културните институции;
- 23.04.2025 г. – Университетски и специални сбирки в северна Италия;
- 26.06.2025 г. – Отворената наука от А до Я;

Завеждащият отдела изнесе доклад на тема Open Source, Open Science and libraries в конференциите:

- Пътеводител на учения: в орбитата на отворената наука в България – София, 01.07.2025 г.
- Reimagining Research Value in the Age of Open Science – Пловдив, 29.09.2025 г.

Завеждащият отдела взе участие и в годишната среща на Български информационен консорциум, състояла се на 18.11.2025 г.

Образователни екскурзии

През годината са осъществени 32 образователни екскурзии с потребители от различни образователни и възрастови категории. С цел получаване на обратна връзка за подобряване на предоставяната от отдела услуга, през м. май беше изготвена *Анкетна карта*. От получените отговори е видно, че:

- Най-честият повод за провеждане на екскурзията е: Запознаване с библиотеката, услугите, които предлага и начина на тяхното ползване – в 54% от случаите; на второ място е Патронен празник на институцията, от която са потребителите – в 23% от отговорите;
- Информация за предоставянето на услугата потребители са получили най-вече от звено за административно обслужване (деловодство и/или служители, предоставящи информация по телефона и/или на място) – в 46% от случаите;
- 77% от потребителите предпочитат да комуникират директно със служителите от отдела, с цел осъществяване на услугата;
- 84.6% от потребителите са напълно удовлетворени от услугата;
- Поставената от потребителите цялостна оценка на служителите, провели екскурзията, в 100% от отговорите е „отлична“;
- Според 100% от отговорилите проведената по време на екскурзията беседа е разбираема и съобразена за аудиторията;
- 100% от респондентите биха препоръчали услугата на познати и колеги.

Бази данни

През 2025 г., освен традиционния достъп до абонирания от библиотеката пакет от бази данни **Academic Search Complete** и **eBooks** на доставчика EBSCOHost, отделът посредничи за предоставянето на следните пробни достъпи, организирани от Български информационен консорциум:

- *Public Library Complete om ProQuest* – през м. януари;
- *Modern Construction Online om DeGruyter* – за периода 01.04 – 31.05.2025 г.;
- *Biblio Rossica* – за периода 01.03 – 30.04.2025 г.

Статистика на ползваемостта на базите данни с абониран достъп

База данни	Потребителски сесии	Брой търсения	Заявки	Заявки за пълен текст	Заявки за резюмета
Academic Search Complete	139	575	619	333	286
Associated Press Video	211	1 089	4	4	0
European Views of the Americas: 1493 to 1750	102	382	0	0	0
GreenFILE	105	403	0	0	0
Health Source – Consumer Edition	106	408	16	10	6
Image Collection	71	283	0	0	0
Image Quick View Collection	2	4	4	4	0
Library, Information Science & Technology Abstracts	114	456	16	0	11
OpenDissertations	120	460	10	0	10
Teacher Reference Center	114	466	8	0	4
eBook Academic Collection (EBSCOhost)	119	79	8	5	3
eBook Collection (EBSCOhost)	234	1 086	464	254	210
eBook Open Access (OA) Collection (EBSCOhost)	214	974	19	10	9
	1 651	7 065	1 168	620	539

В сравнение с предходната 2024 г. броят на потребителските сесии е нараснал с 6.42% , а броят на търсенията с 16%.

През годината продължи създаването и администрирането на индивидуални потребителски профили за отдалечен достъп до абонираните от библиотеката бази. Техният текущ брой е 127.

Обществен информационен център

През отчетния период Общественият информационен център (ОИЦ) изпълнява планираните за 2025 г. дейности, като осигурява безплатен достъп до интернет и онлайн ресурси чрез стационарни и преносими устройства. Центърът предоставя консултации и практическа помощ при използване на електронни ресурси, софтуер и услуги, включително ресурси на НБИБ и други библиотеки.

ОИЦ оказва съдействие при работа с платформи за електронно управление – подаване на годишни данъчни декларации, проверка на здравноосигурителен статус, местни данъци и такси, както и предоставя информация за културни и образователни събития в Пловдив. Осигурява се и помощ при текстообработка, работа с електронна поща, запазване на резултати от търсене, както и безплатно информационно обслужване по телефон, на място и по електронна поща.

Отчетените посещения за годината са 2680.

Във връзка с осъществяването на проект „Създаване на съвременен дигитален клуб в НБ „Иван Вазов“ по Договор за финансиране BG-RRP-1.024“ по механизма за възстановяване и устойчивост, през декември 2025 г. служителите в Центъра са преминали квалификационен курс за наставници.

Гл. библиотекар: Теодора Л. Костадинова

КРАЕЗНАНИЕ

I. Текущо краезнание. Автоматизирани бази данни

Прегледани са 14 089 библиотечни документи, постъпващи по депозит, зам.-депозит и дарения (книги и периодични издания). Автоматизираните бази на отдела съдържат 453 873 записа (от 1991 до 2025 г.). Въведени нови 9637 записа, съдържащи аналитично описание. Извършена е редакция на 5000. 280 614 записа са показани в е-пространството. Информацията се актуализира ежемесечно. През 2018 г. е изготвен филм, показващ начина на ползване на базите. До края на декември 2025 г. филмът е гледан от 689 потребители.

II. Ретроспективно краезнание

1. Въведени в база RETRO 78 нови записа.

III. Информационни услуги. Краеведска справочно-библиографска дейност

Общият брой на извършените справки е 557.

Писмените справки са 6:

- Ресторант „Златната круша“ (1929–2024). 39 заглавия;
- Женско благотворително дружество „Постоянство“ в Пловдив и стопанското училище към него (1895–2024). 161 заглавия;
- Женско ученическо благотворително дружество „Благодетел“ – Асеновград (1902–2018). 71 заглавия;
- Женско учебно дружество „Просвещение“ и Дантелно училище „Трудолюбие“ – Калофер (1869–2025). 54 заглавия;
- Иван Русков (1984–2025). 143 заглавия;
- Фамилия Месробович (1924–2025). 35 заглавия.

Виртуалните справки са 36.

Ползвайки справочния апарат, базите-данни и фонда на отдела са извършени 515 ретроспективни тематични краеведски справки.

Разпределението на справките по форма, вид и отдели на знанието може да се види в табл. 0-20.

Продължават дежурствата на специалисти от отдела веднъж седмично в Каталожна зала.

IV. Посещения

През 2025 г. отделът е посетен от 186 потребители.

V. Участие в проекти, презентации и работни срещи

1. Проекти

1. Участие в изложбата „МОНУМЕНТАЛНИТЕ. Петима пловдивски художници и тяхната следа в града“ с произведения на Георги Божилов – Слона, Димитър Киров, Йоан Левиев, Енчо Пиронков и Христо Стефанов. (ноем. 2025 – ян. 2026) – фрагменти от специалната сбирка с оригинални проекти на монументални произведения.

2. Публикувани текстове. Участия в работни срещи

* Публикувани в Годишника на Народна библиотека „Иван Вазов“ 2019 – 2024 „Указател на литература“ и текст за Олга Белякова (1939–2023), дългогодишен библиотекар, зав.-отдел и специалист краевед.

* Публикувана в „Светове, разкази, разказвачи. Сборник в чест на проф. д.ф.н. Иван Русков“ изготвената от отдела библиография за преподавателя в Пловдивския университет.

* участие на главния библиотекар в среща-дискусия „Чудесата на България“, инициирана от вестник „Стандарт“ (13 юни);

* Проведени работни срещи и съвместна работа с Теодора Л. Костадинова, гл. библиотекар СБИО, по изготвяне на шаблон за аналитично описание съгласно MARC 21; шаблон за визуализация и на конверсионни таблици за миграция от ISIS към КОНА; обсъдена структурата на краеведските библиографски справки с цел изготвяне на нов модул.

VI. Поддържане на фонд Краезнание. Краеведски справочно-библиографски апарат

1. Фондът ежегодно се обогатява, поддържа и подрежда. През 2025 г. са набавени, обработени и приобщени 118 библиотечни документа: 67 са с индивидуална регистрация, 51 – с групова. Като дарения са постъпили заглавията:

*Петър Ненков. Калоферци във войните за национално освобождение и обединение. 2018. с автограф;

*Петър Ненков. Формиране, развитие и боен път на войсковите части и съединения от Пловдивския гарнизон 1878–2024. 2024. с автограф;

*Икони от Националния църковно-историко-археологически музей, 2024. Дарение от доц. Цветан Василев, преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“ и един от съставителите;

*Васил Колев. Проектът „Жълто училище“: Стремешът за съхранението на един инвестиционен проект – част от българската история. 2023. Дарението получено чрез Виделина Гандева, отдел „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“;

*Лазар Пищялов. История на село Калояново, Пловдивско. 2024. Дарението получено чрез Ангелина Ставрева, отдел „Методичен“;

*Георги Граматиков. Река Марица и светът около нея. 2024. В предговора изказана благодарност към екипа на библиотеката. с автограф;

*Петър Балабанов и Атанас Владиков. Роднини : Една 100-годишна история, свързана с Балабановия род. 2025;

*Анастасия Кметова. Изкуство и светлина. Албум, 2025;

*Стефан Станев. Светлини и сенки по пътя : Спомени, 2021. с автограф;

*В спиралата на времето: пространства, хора, идеи, събития. Национална научна конференция, посветена на 75-годишнината на доц. д-р Василка Танкова. 2024;

*Кулинарно пътешествие из Стремската долина : [Рецепти]. 2010. Изданието дарено от съставителя и обработено като зам.-деп.;

*Румен Иванов и Росен Иванов. Вакъфи и вакъфски сгради в Пловдив (XIV – XIX в.). В уводната част изказана благодарност към екипа на библиотеката. с автограф;

*Пловдив. Албум. Състав. Мюмюн Исов. Албумът издаден в Одрин, 2015. С автограф;

*Nabibe Kazancıoğlu. Filibe. 2019 г. На турски език. Дарението получено чрез Виделина Гандева, отдел „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“;

Благодарност към колегите от отдел „Методичен“ и Виделина Гандева за тяхната съпричастност.

Всички дарения са предадени за обработка в отдел „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“.

Продължава поддържането на традиционния справочно-библиографски апарат, редактирането и обновяването на картотеките.

VII. Некнижни краеведски сбирки

1. Колекция „Изображения от изложби на Дружеството на пловдивските художници“. Заснети от фотографа Тодор Ненов 2 изложби на ДПХ: „Цветове“ и Годишната изложба на Дружеството на пловдивските художници. 251 изображенията са качени на CD и се съхраняват в отдела. Описани и вмъкнати в картотеката 251 фиша.

През февруари 2025 г. закупен скенер Canon с функция сканиране на диапозитиви. От март до декември 2025 г. сканирани 671 диапозитива.

2. Колекция „Плакати, свързани със събития от културния и обществено-политическия живот на Пловдив“. Набавени 123 плаката. Обработени, описани, фиширани и вмъкнати в картотеката 123 фиша.

През февруари 2025 г., във връзка с изложба на ОИ „Старинен Пловдив“, предоставени 30 плаката от изложби на Димитър Киров и Георги Божилов – Слона за дигитализиране. Част от плакатите, постъпили като дарение от Никола Лаутлиев, предоставени за дигитализация по искане на дарителя.

3. Колекция „Проекти за монументално-декоративна живопис на пловдивски художници“. На 9 септември предоставени проекти на Анастасия Кметова и изложени в зала „Петър Динеков“ за участие в представянето на албума за пловдивската художничка – „Анастасия Кметова. Изкуство и светлина“.

През октомври 2025 от фондохранилището на XI етаж изведени 29 проекта на Димитър Киров, Енчо Пиронков и Йоан Левиер. След подписване на приемно-предавателен протокол, проектите изнесени от сградата на библиотеката, рамкирани и предоставени за участие в изложбата в галерия „Капана“ – „МОНУМЕНТАЛНИТЕ. Петима пловдивски художници и тяхната следа в града“ с произведения на Георги Божилов – Слона, Димитър Киров, Йоан Левиер, Енчо Пиронков и Христо Стефанов. (ноем. 2025 – ян. 2026).

През декември 2025 г. в НБ „Иван Вазов“ стартира проект „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на Народна библиотека „Иван Вазов“. Заради ремонтните дейности в сградата колекцията временно прехвърлена във фондохранилището на „Специални сбирки“.

VIII. Обучения

*24.04. – Вътрешна квалификация с лектори: Иван Крачанов „Изкуствен интелект и приложението му в културните институции“ и Петко Георгиев „Университетски и специални библиотеки в Северна Италия“;

*26.06. – Обучение на тема „Отворената наука от А до Я“, лектор: Милена Добрева и екип на проект ORBIT.

XI. Други дейности

1. Свързани с работата на библиотеката

А. Предоставени за дигитализиране 6 тома от „Пловдивски окръг по пътя на социализма 1944–1964. Указател на литература“.

Б. Участие на гл. библиотекар в комисии и изготвени от него документи. Участие на др. специалисти от отдела в комисии:

*комисия за оценка на предлагани на библиотеката ръкописи, редки и ценни издания, непубликувани документи с културна и научна стойност;

*комисия по изработване на Режим за съхранение на периодичните издания (29 апр.);

*изготвяне на атестация на Иван Цанов, специалист в отдела;

*изготвяне на Отчет 2024 г. (февр. 2025);

*изготвяне на План 2026 г. (ноем. 2025);

*предаване на документи от отдела в общия архив на НБ „Иван Вазов“;

*участие в комисия за избор на нов библиотекар в отдел „Краезнание“ на мястото на напусналия през септ. 2025 г. Иван Цанов (дек. 2025);

*участие на Марияна Топалова в Комитет по условия на труд;

*участия в срещи на членове на Дирекционния съвет и представители на синдикатите с представители на Община Пловдив и на строителната фирма, свързани с Проект „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив (окт. – ноем. 2025).

2. Изложби и събития в НБ „Иван Вазов“

3. Сътрудничество със сродни институции

Поддържат се много добри взаимоотношения с колегите от ДА – Пловдив, Градска художествена галерия – Пловдив, Регионален археологически музей – Пловдив, Регионален исторически музей – Пловдив, Регионален етнографски музей и ОИ „Старинен Пловдив“. Сътрудниците на отдела са канени за откриването на изложби, събития и конференции.

4. Участия в събития, свързани с културния календар на Община Пловдив

6 февр. – 177 години от рождението на Христо Ботев.

17 февр. – 152 години от обесването на Васил Левски; поднасяне на цвета на паметника на Апостола;

2 юни – отбелязване на 148 години от гибелта на Христо Ботев. Поднасяне на цветя пред паметника му в Цар-Симеоновата градина.

Гл. библиотекар: Бояна Чешмеджиева

СПЕЦИАЛНИ СБИРКИ

I. Дейности

1. Административно-организационна дейност

1.1. Регулярно участие в заседанията на Дирекционния съвет към библиотеката и подпомагане дейностите на ръководството.

1.2. Участие във вътрешни библиотечни комисии и съвети: Член на временната комисия за оценка на предлагани за откупа и дар ръкописи, редки и ценни книги, непубликувани документи с културна и научна ценност.

2. Библиотечно-информационни дейности

2.1. Комплектуване, обработка и каталогизация на специални колекции

2.1.1. Бяха проверени, обработени и регистрирани библиотечни материали в базите данни „Портрети и снимки“ (PORT), „Старопечатни, редки и ценни книги“ (STARP).

2.1.2. Бяха набавени и докомплектувани справочни издания в читалня № 5 „Специални сбирки“.

2.1.3. В началото на месец март бяха пренасочени от основен фонд към специални сбирки всички печатни арабографични книги от личната библиотека „Агушеви“.

2.2. Справочно-библиографска и методическа дейност

2.2.1. През целия отчетен период е оказвана методическа помощ при обработката и комплектуването на специални колекции в различни читалищни и музейни библиотеки в Пловдив и страната.

2.3. Обслужване на потребители и хранение

2.3.1. Посещаемост: През 2025 г. читалнята на отдела е посетена от 396 потребители, от тях 166 мъже и 230 жени.

2.3.1.1. Състав на потребителите по възраст: до и на 14 г. – 147, 19–28 г. – 113; над 28 г. – 136 и по образование: без образование (деца в детска градина) – 15; начално и средно – 245; висше – 136.

2.3.1.2. Състав на потребителите по професия: инженерно-тех. спец. – 4; математици, физици, химици и т.н. – 2; юристи – 2; филолози, социолози историци и т.н. – 43; писатели, журналисти, артисти – 18; учители – 24; студенти – 113; ученици – начален, среден и горен курс – 147; пенсионери – 43.

2.3.2. Заети материали:

Общ брой на заетите материали – 1021

2.3.2.1. По вид: книги – 542 (от тях: възрожденски – 126, редки и ценни – 70, подръчен фонд – 45 – 49, основен фонд – 297 (от които 216 арабографични от библ. „Агушеви“), продължаващи издания – 218 (от тях: вестници 13 (възрожденски – 8, основен фонд – 5) и списания – 205 (редки и ценни – 9, възрожденски – 20, основен фонд – 176), служебни и непубликувани издания – 114 арх. ед., ръкописи – 92 (към това число не са прибавени славянски ръкописа, използвани през електронните каталози) – 36 гръцки, 34 славянски, 19 арабографични, 3 павликянски. Картографски издания – 10, документални и фотоматериали (само фотографски снимки) – 43, нотни издания – 2.

2.3.3. Посещаемост и научна активност

Читалнята е посетена от хабилитирани лица, докторанти и изследователи от: Народна библиотека „Иван Вазов“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, УСИА „Любен Каравелов“ – София, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Технически университет – Пловдив, ИЛ-БАН, НАТФИЗ, АМТИИ – Пловдив, Висш ислямски институт – София, СГХГ, НБ – Сливен, Анкарски университет – Р Турция, Атинският национален и Каподистриев университет – Р Гърция, Аристотелов университет – Солун, Р Гърция, Света Вселенска патриаршия – Константинопол, Р Турция и др.

През отчетният период са извършени и онлайн справки към ИЛ-БАН, НМВЛ – Карлово, ИМ – Пирдоп, ИМ – Панагюрище и др.

2.3.4. Посещаемост и учебна дейност

През отчетния период в Народна библиотека „Иван Вазов“ бяха организирани и проведени множество беседи, лекции и открити уроци за студенти, ученици, специалисти и гости на библиотеката. Лекциите и беседите се подготвят и изнасят от главния библиотекар на отдела. В посочените данни не са включени десетките включвания, свързани с общите посещения на ученици и студенти, организирани от Справочно-библиографски и информационния отдел.

Проведени събития:

17.01.2025 г. – „Старобългарска книжнина и литература“ – студенти от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, магистърска програма „Актуална българистика“, с ръководител проф. дфн Д. Иванова.

26.02.2025 г. – „Да следваме нашия Левски!“ – беседа с ученици от 12 клас на Езикова гимназия „Иван Вазов“. Организатори: Стоянка Рангелова и Галя Кривчева.

22.03.2025 г. – „Кукленският манастир като духовно и книжовно средище“ – беседа в храм „Св. Преображение Господне“. Организатор: протоерей Ангел Брусов.

25.03.2025 г. – Беседа с деца от ДГ „Люляк“, посветена на празника Св. Благовещение и православния ден на майката. Организатори: Н. Караджова и М. Петрова.

13.04.2025 г. – „Книга и книжно тяло“ – студенти от Технически университет – Пловдив.

25.04.2025 г. – „Книжовното богатство на Народната библиотека в Пловдив“ – ученици от горните класове на Българско неделно училище „Св. св. Кирил и Методий“.

09.05.2025 г. – Среща с дамски клуб „Inner Wheel“ – Пловдив на тема „Книжовното богатство на Народната библиотека в Пловдив“.

20.05.2025 г. – „24 май – Ден на славянската писменост и култура“ – ученици от 10.в и 11.б клас, профил „Обществени науки“, СУ „Св. Климент Охридски“.

23.05.2025 г. – „В света на старите книги“ – беседа с деца от трета група на ЦДГ „Каменица“.

27.05.2025 г. – „Книжовното богатство на Народната библиотека в Пловдив“ – среща с четвъртите класове от ОУ „Алеко Константинов“.

17.06.2025 г. – „Старобългарска книжнина и литература“ – ученици от СУ „Паисий Хилендарски“.

08.10.2025 г. – „Книжовното богатство на Народната библиотека в Пловдив“ – беседа с колеги от Столична библиотека.

17.10.2025 г. – „Българска възрожденска литература на турски език“ – беседа със студенти от специалност „Турска филология“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, ръководител проф. д-р Х. Мевсим.

11.11.2025 г. – „Книжовното богатство на Народната библиотека в Пловдив“ – беседа с колеги от полски библиотеки.

27.11.2025 г. – „Специалната сбирка на Народна библиотека „Иван Вазов“ – вдъхновение и жива културна памет за творческите специалности“ – изнесено обучение по дисциплината „Оформление на книгата“, специалност „Графичен дизайн с реклама“, Педагогически факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Организатор: доц. д-р Надежда Ангелова.

03.12.2025 г. – „Старобългарска книжнина и литература“ – лекция със студенти от втори курс, специалност „Документалистика“, ръководител проф. дин Д. Чешмеджиев.

12.12.2025 г. – „Старобългарска книжнина и литература“ – студенти от магистърска програма „Актуална българистика“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, ръководител проф. д-р Д. Иванова.

3. Научно-изследователска дейност

3.1. Публикации

Вж. приложение към настоящия отчет.

3.2. Участия в семинари, обучения и научни форуми.

24.04.2025 г. – Участие в провеждана вътрешна квалификация за колектива на НБИВ на тема: „Университетски и специални библиотеки в Северна Италия“.

20–21.11.2025 г. – Участие с доклад и презентация в Националната научна конференция „Васил Левски, българската емиграция и освобождението на България“, гр. Карлово. Тема на доклада: „Опитът за въстание в българско и възрожденската преса“.

11–12.12.2025 г. – Участие с доклад и презентация в национална научна конференция под надслов „Преходи и трансформации в историята“. Тема на доклада: „Приписки из българската възрожденска книжнина в Народна библиотека „Иван Вазов“.

3.3. Интервюта за национални и местни медии и документални филми:

31.01. Михайлов, Тони. Д-р Петко Георгиев за Стефан Стамболов: Истински мъж с твърд характер, [появил се в точното време](#).

31.01. Койчева, Искра. Пловдивчани почетоха 171-та годишнина от рождението на Стефан Стамболов. Слово за държавника произнесе д-р Петко Георгиев.

26.02. Рангелова, Стоянка. Среща с потомък на Апостола.

19.03. БНР. Книговецницата на НБ „Иван Вазов“ [опазва ценни книги](#).

19.05. БНТ. [Ръкописните книги и ценни издания в НБ „Иван Вазов“](#) в Пловдив, Знание. БГ - 19.05.2025 по БНТ.

23.05. Крушкова, Елена. БНР. НБ „Иван Вазов“ [съхранява стари и ценни ръкописи](#).

05.06. Терзиев, Ст. Барелеф на благодетеля Владимир Сис бе открит на фасадата на Радио Пловдив. Интервю на Стоян Терзиев с Петко Георгиев, главен библиотекар на Народна Библиотека „Иван Вазов“.

22.06. Петър Берон – Код: Просвещение. Документален филм на студио НИТОН за [д-р П. Берон](#) с участие на Петко Георгиев и НБИВ.

02.09. Терзиев, Стоян. БНР. Гаврил Кръстевич в сянката на Съединението.

22.09. БНР. Пловдивчани отбелязаха тържествено Независимостта.

09.10. Цвети Тончева. Интересни факти за най-ценните книги в отдел „Специални сбирки“ в НБ „Иван Вазов“ слушайте в предаването „Цветовете на Пловдив“.

10.10. Тончева, Цвети. Петко Георгиев, гл. библиотекар: „Четириевангелието на йеромонах Макарий“ е [най-старата книга в НБ „Ив. Вазов“](#)

14.11. Терзиев, Стоян. БНР. Спомен за „словенеца с пловдивско сърце“ и [баща на BG-стенографията](#).

14.11. „Словенецът с пловдивско сърце“: Пловдив отбелязва 110 години от кончината на проф. Антон Безеншек.

12. Ангелова, Надежда. Специалната сбирка на Народна библиотека „Иван Вазов“ – вдъхновение и [жива културна памет за творческите специалности](#).

12. Младото поколение и „Специалната сбирка“ на Народна библиотека „Иван Вазов“ – среща с [богатствата на книжовното изкуство](#).

05.12. [Тончева, Цвети](#). Д-р Петко Георгиев: Най-малката книга в НБ „Иван Вазов“ е само 1 см, това е реч на Тодор Живков.

4. Изложби.

01.04.2025 г. – 06.04.2025 г. – Изложба на ръкописи и старопечатни издания. Дигитален център, НБИВ.

14.10.2025 г. – 01.12.2025 г. – Фотодокументална изложба по повод 110-годишнината от кончината на проф. Антон Безеншек. Фоайе „Изкуства“, НБИВ.

22.10.2025 г. – Участие в съвместна документална изложба, посветена на 205 години от рождението на Сава Доброплодни, организирана от НБСД – Сливен.

09.12.2025 г. – 09.03.2026 г. – Участие в съвместна фотографска изложба „Повече от една снимка. История на българската фотография през XX век“, проведена в Софийска градска художествена галерия.

Освен горепосочените инициативи, през отчетния период бяха организирани и няколко временни изложби по повод посещения на чуждестранни делегации от Полша, Словения, Дания и други държави.

5. Други.

31.01.2025 г. – Слово по повод 171-вата годишнина от рождението на Стефан Стамболов. Общоградско честване, площад „Стефан Стамболов“ № 1, Пловдив.

30.04.2025 г. – Представяне на книгата „Архивът на Райчо Николов в Регионален исторически музей – Пловдив“ с автор доц. д-р Видин Сукарев. НБИВ – Пловдив.

22.06.2025 г. – Слово по повод 117-годишнината от провъзгласяването на Независимостта на България. Общоградско честване, площад „22 септември“ (Гроздовия пазар), Пловдив.

10.12.2025 г. – Представяне на книгата „Пиетро Монтани – делото на един италиански архитект в България“ с автор д-р Ст. Шивачев. Регионален исторически музей – Пловдив.

14.10.25 г. – Слово по повод 110-годишнина от кончината на проф. Ан. Безеншек. Общоградско честване с участието на Словенското посолство, фоайе Изкуства, НБИВ.

Участие в предварителната подготовка по издаването на книгата „Балканският полуостров“ от Емил дьо Лавеле, по инициатива на фондация „Балкански културен форум“.

II. Изводи, анализ, оценка

През 2025 г. се наблюдава устойчиво увеличение както на посещаемостта в отдела, така и на броя на заетите библиотечни материали. Запазва се тенденцията от предходните години посещенията на ученически групи и студенти да надвишават броя на традиционните индивидуални ползватели на библиотечни ресурси.

Научноизследователската дейност остава сравнително ограничена по обем, но с ясно изразено тематично разнообразие. Осъществени бяха проучвания, свързани с арабографичните и гръцките колекции и ръкописи, с книжовните и манастирските средища край Перущица и Куклен, с павликянските ръкописи, както и с псалтикийната и евхологичната ръкописна традиция. Продължиха и изследванията с краеведски характер, сред които се открояват трудове, посветени на Гложански манастир, Асеновград, Панагюрище, с. Радилово, Свиленград и Пловдив. Съществен дял заемат и изследванията на докторанти от НБИВ, посветени на историята и развитието на институцията.

През отчетния период се запази засиленият медиен интерес към специалните сбирки и библиотеката като културен и научен център. Проведени бяха множество интервюта и бяха реализирани документални продукции. Продължи активната образователна дейност, насочена към ученици и студенти от Пловдив и региона, като бяха проведени десетки специализирани беседи, открити уроци и лекции. Наблюдава се разширяване на възрастовия обхват на посетителите – от деца в предучилищна възраст до представители на третата възраст.

В началото на миналата година посетих на частни начала големи обществени и университетски библиотеки в северна Италия – градовете Падуа и Венеция. Вследствие на това посещение ръководството на библиотеката организира вътрешна квалификация, на която запознах колектива на библиотеката с изводите и впечатленията от това пътуване.

Сътрудничеството със Пловдивска митрополия продължава да се развива успешно. Поставените в предходния отчет цели бяха изпълнени, като вече са издадени първите броеве на списание „Духовен път“, в което библиотеката има постоянна рубрика, посветена на старата книжнина.

В началото на месец март всички печатни арабографични книги от личната библиотека „Агушеви“ бяха прехвърлени от Основния фонд към Специалните сбирки. Значителна част от тях бяха експертно прегледани от д-р С. Хасанов (ВИИ – София). В резултат на извършената работа бяха идентифицирани множество архивни документи и ръкописни фрагменти, които към момента се описват и систематизират. Взето бе принципно решение всички листове, имащи отношение към съдържанието на съответната книга, да се съхраняват към книжното тяло, независимо дали са прикрепени или отделни. Материалите без пряка връзка с текста се отделят и обособяват самостоятелно. След приключване на процеса новооткритите документи ще бъдат структурирани като нова архивна единица към фонда на фамилия „Агушеви“.

През 2025 г., в качеството си на главен библиотекар, участвах в две общоградски чествания по покана на Община Пловдив, където изнесох официални слова. Подготвено бе и слово по повод 110-годишнината от кончината на проф. Антон Безеншек. В рамките на отчетния период взех участие и в представянето на научните трудове на доц. д-р В. Сукарев и д-р Ст.

Шивачев. Библиотеката продължи да подкрепя и инициативите на фондация „Балкански културен форум“, които приеха идеята ми за издаване на съчинението на Емил дьо Лавеле, посветено на пътуването му из Балканския полуостров.

Гл. библиотекар: д-р Петко Георгиев

РЕДАКЦИОННО-ИЗДАТЕЛСКИ ОТДЕЛ

През 2025 г. дейността на Редакционно-издателски отдел (РИО) на НБ „Иван Вазов“ продължава в посока реализиране на една от основните задачи на библиотеката, а именно опазване и популяризиране на българската книжнина. Чрез работата на РИО – звеното, което се занимава с редакция, корекция, предпечат и отпечатване на различни по своя стил текстове и книговезки дейности, НБ ИВ поддържа активното си присъствие в издателския сектор и пазарната среда.

РИО има изградени стабилни професионални отношения с водещи пловдивски издателства и печатници, с които работи при необходимост, като подготовката за печат се извършва в издателството на библиотеката и в съответствие със съвременните технологични стандарти. Благодарение на наличната дигитална печатна техника и цветното мултифункционално устройство, отделът реализира и малотиражни издания, което го превръща в предпочитан партньор за автори, търсещи качествено издаване в ограничени количества.

Целият процес по създаването на книги е завършен вътре в библиотеката чрез функциониращия към РИО сектор „Книговезница“. Тук се извършва подвързване и ресновация на книги, периодични издания и документи както по външни поръчки, така и за нуждите на НБ ИВ. Книговезците подвързват постъпващата по депозит и абонамент периодика, възстановяват износени корици и укрепват повредени книжни тела от библиотечния фонд.

През 2025 г. РИО подготви и реализира издаването на Годишник на библиотеката за периода 2019–2024 г. – пълноцветно луксозно издание с обем от 369 страници, в които са събрани библиография, статистика, документи и статии, актуални и в ретроспектива, за работата на НБ ИВ през посочения период.

Издателството на библиотеката кандидатства за поредна година по програмата „Помощ за книгата“ на Министерството на културата с проект за издаване на детска книга – „Пловдив. Лиричен пътеводител за малки пътешественици“ с автор Виделина Гандева, библиотекар в отдел „Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен“. Министерството одобри и финансира проекта, а през януари книгата излезе от печат в тираж 500 броя, с обем от 30 пълноцветни страници.

I. Библиотечни издания

1. Годишник на НБ „Иван Вазов“ (2019–2024). Авторски колектив. Формат В5. 369 страници. Тираж 200 броя. Депозирани 6 бр. Редакция, корекция, предпечат и дизайн на корицата. ISSN 0205-3276

II. Външни издания

1. Виделина Гандева. Пловдив. Лиричен пътеводител за малки пътешественици. 29 страници. Тираж 500 бр. Пълноцветен печат. ISBN: 978-619-7473-28-5

III. Акциденции

1. Годишна потребителска карта – 15 000 бр.
2. Заемна бележка за домашен прочит – 30 000 бр.

3. Заемна бележка за читалня – 30 000 бр.
4. Бланка за заявление за отпуск – 2000 бр.
5. Бланка за виртуална справка – 300 бр.
6. Бланка за възмездна услуга – 2000 бр.
7. Бланка за книговезки услуги – 2000 бр.
8. Заявка за закупуване/ремонт – 1000 бр.

Общ брой акциденции: 82 300 бр.

IV. Малки публикации

1. Табели – 35 бр.
2. Плакати – 98 бр.
3. Книгоразделители – 2000 бр.
4. Грамоти „Читател на годината“ – 4 бр.
7. Поздравителни адреси – 17 бр.
8. Програми за концерти – 50 бр.
9. Документи – 60 бр.
10. График конферентна зала – 1 бр.

Общ брой малки публикации: 2265 бр.

V. Други публикации

1. Възстановяване и набавяне на липси – 44 бр.
3. Дневници EVN – 16 бр.
4. Инвентарна книга – 155 бр.
5. Ведомост за членски внос – 3 бр.

Общ брой други публикации: 218 бр.

ОБЩО: 84 783 бр.

Книговецница

1. Годишен отчет вътрешни поръчки на Книговецницата за 2025 г.

Месец	Книги твърда подвързия	Книги мека подвързия	Издание	Вестници – твърда подвързия	Вестници – мека подвързия	Списания	Фолио	Документи	Малки форми (кутии, папки, разделители)	Биговане
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	95	6		12	12	33	5	5	13	12
02	154	59		8	96	244	36	3	7	118
03	104	79		46		228	343		55	24
04	107	174		36	10	112	171		135	100
05	19	112		3		62	59	2	27	200
06	62	33		10	33	74	13	25	6	66
07	30	26		5	37	79	7	1	160	150
08	18	4		4	52	51	4			8
09	119	109		7	17	68	101	4		232
10	40	10		2	55	45	9		49	60
11	72	84		7	9	73	44		21	168
12	21			22	29	110		4	2	
ОБЩО	841	696		162	350	1 179	792	44	475	1 132

Общо вътрешни поръчки: **5677**

2. Годишен отчет външни поръчки на Книговезницата за 2025 г.

Месец	Книги твърда подвързия	Книги мека подвързия	Издание	Вестници – твърда подвързия	Вестници – мека подвързия	Списания	Фолио	Документи	Малки форми (кутии, папки, разделители)	Биговане
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	49	11		5				3		22
02	46	1						17		2
03	30	42	30	1						60
04	9	5		1						10
05	13	7						3		14
06	5	10						4		20
07	20			1				9		
08	27	138		1						276
09	17	3		1				10		6
10	9			1				1		
11	22	3		1				10		6
12	4	1		3				6		1
ОБЩО	251	183		15				63		417

Общо външни поръчки: **982**

Всичко изработени: **6659 ед.**

Зав.-отдел: Елка Куманова

МЕТОДИЧЕН ОТДЕЛ

Координационна, експертно-консултантска и квалификационна дейност

През изминалата 2025 г. отдел „Методичен“ успешно осъществяваше своята координационна, експертно-консултантска и квалификационна дейност за библиотеките от област Пловдив. Събирането, организирането, анализирането и архивирането на информацията за дейността на обществените библиотеки от Пловдивска област бе основна задача през януари и февруари 2025 г. Информацията се въвежда в модул „Регионални дейности“, в който вече втора година се изгражда автоматизирана база данни за библиотеките. Осемнадесет таблици с данни за всяка отделна община бяха съставени и изпратени на ръководителите на културата във всяка общинска администрация. Анализът на дейността на обществените и училищните библиотеки се отразява в двадесет таблици, част от които се прилагат към годишния отчет на отдела, а именно: организационна структура на библиотеките; библиотечен персонал по длъжност; библиотечен персонал по образование; показатели област; автоматизация на библиотечните процеси; относителни показатели и натовареност на библиотеки и библиотекар.

През първите месеци на годината координирахме подписването на договорите на библиотеките от областта по Проект „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“, които бяха изпратени от МК в НБИВ. Работата беше свързана и с консултации по отчитането на проектите и проверка на прилежащата документация към отчетите.

През първото полугодие на годината продължи изпълнението на дейностите, заложи по Проект „Развиване на уменията на библиотечните специалисти в Пловдивска област“, финансиран от МК по Договор № РД 11-06-227/09.10.2024 г. на стойност 8 959,00 лв. Организирано и проведено бе двудневно изнесено обучение за 30 библиотекари от Пловдивска област на тема „Привличане на нови потребители в библиотеката“. Обучението се проведе в РБ „Петко Р. Славейков“ гр. Велико Търново на 12 и 13 юни 2025 г., като заложеното в проекта финансиране покри разходите за автобусен транспорт и командировки на екипа от НБИВ. За развитието на библиотечната колекция на библиотековедската читалня в помощ на обучаващите се библиотекари бяха закупени 5 заглавия от издания на СУ, УниБИТ и др. на обща стойност 140,00 лв., финансирани отново по този проект.

На 4-ти април 2025 г. НБИВ бе домакин на библиотекари от РБ „Пенчо Славейков“ гр. Варна. Добрите отношения се затвърждават и след посещението на пловдивските библиотекари във Варна през април миналата година, сега бе ред на варненските колеги да се запознаят с дейността на библиотеката. Представени бяха новостите в Дигиталната библиотека от Иван Крачанов, гл. библиотекар на Дигитален център. Гълъбина Желязкова, завеждащ-сектор „Читални зали“ разказа за ревютата на книги в YouTube канала на библиотеката и представянето на книги в предаването „Знание.БГ“ на БНТ 2. Гостите се запознаха с новата инициатива Куиз „Библиотеката“ и участваха в блиц куиз, организиран

от Цветан Бакърджиев от сектор „Изкуства“. Лиля Власакова, която е част от екипа подготвил проект „От Аз-буки до изкуствения интелект“, направи анонс на предстоящите събития от програмата на проекта. За координационната дейност и квалификационната програма на Методичен отдел разказа Ангелина Ставрева, гл. библиотекар на отдела. Колегите от Варненската библиотека от своя страна споделиха новостите в своите дейности, като включването на изкуствения интелект в обслужване на потребителите, опита с читателски клубове, Велобиблиотека и Библиомат.

През месец ноември МК обяви „Покана за представяне на проектни предложения по реда на Правилата за разпределяне на допълнителни средства на регионалните библиотеки от държавния бюджет чрез бюджета на МК за 2025 г. В отдела бе подготвен проектът „Квалификация и професионално развитие на библиотекарите в Пловдивска област“ със срок за реализация от януари до юли 2026 г. и размер на средствата 9995 лв. Проектът включва: Провеждането на квалификационни занимания за библиотекарите от НБИВ и от Пловдивска област – изнесено обучение, семинари и методически посещения по места; Обучение за повишаване на професионалната квалификация на библиотекарите от читалищните библиотеки на тема „Правни проблеми в читалищата“; Съхраняване на масива от аудио касети на сектор „Изкуства“ чрез закупуване на специализирани библиотечни шкафове; Осигуряване на опазването и управлението на библиотечния фонд чрез въвеждане на RFID-работни станции.

Подписани бяха договорите за абонаментни услуги с партньорите от 17 общини и три отделни читалища от Пловдивска област. Продължиха контактите с гл. експерти в отдели „Култура и образование“ в общинските администрации и с ръководителите на читалища и библиотеки. Благодарение на тях беше възможно бързото предаване на различна по характер информация до библиотеките.

Продължават да се поддържат отношенията с Регионалното управление на образованието – Пловдив. Обобщените резултати от дейността на училищните библиотеки за 2024/2025 учебна година бяха предоставени на РУО – Пловдив. Проведоха се четири партньорски срещи със старши експертите за образованието в начален етап от РУО – Пловдив, среща с началните учители и ЦДО от областта на тема „Емоционалната интелигентност в начален етап“ и въвеждането на новоназначените учители. Методистът взе участие в срещите с презентация как литературата помага в развитието на учениците за опознаване на своите емоции.

През годината методистите са направили общо 14 индивидуални посещения в общински, читалищни и училищни библиотеки във връзка с провеждане на конкурси за библиотекар; въвеждането на новоназначени библиотекар; организиране на нови читалищни и училищни библиотеки; реорганизиране на библиотечен фонд; провеждане на инвентаризации; вторичен подбор и др. Посетени са ГБ „Паисий Хилендарски“ гр. Асеновград, библиотеките при: НЧ „Отец Паисий“ гр. Брезово; НЧ „Отец Паисий“ с. Красново; НЧ „Светлина“ с. Бегунци; НЧ „Пробуда“ с. Болярци; НЧ „Пробуда“ с. Отец Паисий; НЧ „Съзнание“ с. Първенец; библиотеките при СУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр.

Пловдив; ОУ „Иван Вазов“ с. Калояново; СУ „Димитър Матовски“ гр. Пловдив; СУ „Пейо Яворов“ гр. Пловдив; ПГСАГ Пловдив и др.

В 25 от библиотеките в региона има промени в състава на библиотечния персонал. От всички 23 новоназначени библиотекари само четири са с библиотечно образование, седем са с висше образование, а 16 библиотекари са със средно образование. Промените на заеманите длъжности и работещите са вписани в поддържания списък „Библиотекари, работещи в обществени и училищни библиотеки в област Пловдив“.

Консултациите, направени от методистите са 842, насочени към библиотекари от всички видове библиотеки, както и към колеги извън областта, директори на училища, гл. експерти отдел „Култура и образование“ към Общините и курсисти, придобиващи библиотечна квалификация във висшите училища. Консултациите за библиотекари бяха свързани с различни аспекти на библиотечната практика, управление на библиотеките, водене на документацията, класиране на библиотечни документи, нови нормативни документи, изготвяне на статистически отчети, подготовка, реализиране и отчитане на проектите за книги, проекти за изграждане на дигитални клубове и др. Консултациите към директори на училища и учители бяха в посока длъжностна характеристика на училищен библиотекар, партньорски инициативи и др. Експертно-консултантска помощ беше оказвана през годината и на курсистите, придобиващи библиотечна квалификация към ЦПО на УниБИТ. На колегите методисти и на директори от регионалните библиотеки са направени консултации във връзка с проекти на МК. Методистите бяха поканени да окажат експертна помощ за организиране на библиотечната колекция в базата на детско-юношеския отбор на ФК Ботев в кв. „Коматев“.

През месеците август и септември на 2025 г. методистите консултираха обществените библиотеки по проект на МК „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“. Библиотеките получиха помощ за: подготвяне на списъците с книги в „Приложение 2“; изготвянето на апликационните формуляри и декларациите „Приложения 3 и 4“, изработване на таблици с рекапитулация на сумите. В резултат от 128 кандидатствали библиотеки, 106 спечелиха финансиране по тази програма, а неодобрените – 22 библиотеки, са отпаднали основно поради технически проблеми с приложените документи. Работата на методистите продължи с консултации по реализирането на проекта.

Методичен отдел разпредели общо 324 тома книги, дарени от автори и организации, на библиотеките в Пловдивска област. И през 2025 г. продължи поддържането на частта на отдел „Методичен“ в Учрежденския архив на НБИБ. Допълнени са архивните папки с новата информация и документация за годината.

Квалификационна дейност

Общи работни срещи с библиотекарите от Пловдивска област

Специализирано обучение за подобряване на дигиталните умения на библиотечните специалисти от Пловдивска област се проведе на 20 март 2025 г. в НБИБ. Актуалната тема „Изкуственият интелект и приложението му в културните институции“ беше представена от Иван Крачанов, НБИБ. Квалификационното начинание, организирано от отдел „Методичен“, се проведе в рамките на кампанията за цифрово включване All Digital Weeks 2025, която има за цел да насърчава активната роля на библиотеките като центрове на дигиталната трансформация чрез подобряване на уменията на гражданите. В обучението се включиха повече от 76 библиотечни специалисти от обществени, университетски и училищни библиотеки, те се запознаха с определението за генеративен изкуствен интелект; видове Чатботове; генериране на изображения; генериране на видео; генериране на реч; приложения на ГИТ в културните институции и проблеми и предизвикателства, свързани с ГИТ. В края на срещата бяха представени и част от новите заглавия, постъпили във библиотековедския фонд на Методичен отдел.

Двудневен пътуващ семинар беше организиран на 12 и 13 юни 2025 г. на тема „Привличане на нови потребители в библиотеката“. Обучението се проведе в РБ „Петко Р. Славейков“ гр. Велико Търново и даде възможност за двустранен обмен на опит и идеи в областта на методическата дейност, дигитализацията и популяризацията на писмено културно наследство и развитие на кадровия потенциал между екипите на различните институции. С презентации в програмата се включиха: Ангелина Ставрева, Иван Крачанов и Гълъбина Желязкова от НБИБ; Милена Марковска от ГБ гр. Асеновград; Калоян Здравков и Николай Колев от РБ гр. Велико Търново, а участниците посетиха някои от популярните забележителности – Мултимедийния посетителски център „Царевград“ и Архитектурно-музейния резерват „Царевец“.

От 21 до 23 октомври 2025 г. се проведе практикум за новоназначени библиотекари, в който се включиха 12 човека. Новоназначените библиотекари бяха запознати с ролята и задачите на обществените библиотеки, застъпничество и лобиране за библиотеката, набиране на средства и управление на проекти, управление на библиотечния фонд, комплектуване и вторичен подбор на документи, класиране на ресурсите, видове услуги в библиотеките, правила за обслужване на потребителите, справочно-библиографско и информационно обслужване на потребителите и уроци по информационна компетентност за учениците, културни инициативи на библиотеката в партньорство с други организации.

Сътрудничеството между библиотеките и публичния и частния сектор е ключов фактор за развитието на съвременните информационни и културни услуги. Такъв тип партньорства подпомагат устойчивостта, модернизацията и социалното въздействие на библиотеките. Различни аспекти на тази тема бяха представени на семинара за библиотечни специалисти от Пловдивска област. Семинарът се състоя на 12 ноември 2025 г. в читалня №2 „Акад. Петър Динев“ и в него се включиха 46 библиотекари. Гост лектор на семинара беше доц. д-р Жюстин Томс, преподавател в НБУ, с лекция по темата „Комуникации и ИИ – как се променят библиотеките“. За партньорските взаимоотношения с РУО – Пловдив за развитие и укрепване на библиотечно-информационното обслужване в системата на

средното образование говориха ст. експерт Марияна Механджиева от РУО – Пловдив и Силвия Цветкова-Гаджалова от МО. Инж. Радка Енчева-Кочева от РЕКИЦ Пазарджик разгледа ролята на читалищата за осъществяване на националната Стратегия за учене през целия живот, за предаване на нематериалното културно наследство и за съхраняване на книжовното богатство. Програмата на семинара завърши с представяне на дейностите по проект „Технологично обновление и иновативни практики за насърчаване на четенето и медийната грамотност в НБИБ“, реализиран с подкрепата на МК от Васка Тонова и Ангелина Ставрева, гл. библиотекари.

Обучения и работни срещи по общини и мрежи:

- четири семинара на тема „Привличане на нови потребители в библиотеките“ за библиотекарите от общините Лъки, Родопи, Брезово и Първомай;
- три работни срещи на тема „Информационна и медийна грамотност за библиотеките“ за библиотекарите от общините Асеновград, Куклен, Съединение и Хисаря;
- една работна среща на тема „Библиотечна документация“ за библиотекари от община Стамболийски;
- петдневно обучение на тема „Дигитална и медийна грамотност за възрастни 55+“ ;
- четири семинара на тема „Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ за библиотекари от общините Марица, Калояново, Раковски и Садово;
- един семинар на тема „Библиотечни политики“ за библиотекари от община Карлово и Сопот.

Дейности за мрежата от училищни библиотеки

През месеците октомври и ноември методистът за училищните библиотеки събра статистическите и текстови отчети на училищните библиотеки за учебната 2024/2025 г. Статистическите данни бяха обобщени по видове училища в Таблици № 15, 16, 17, 18. В Таблица № 20 бяха изчислени индикаторите за резултатност на всички училищните библиотеки. Отражиха се направените инвентаризации. В Таблица 19 се обобща автоматизирането на библиотечно-информационните процеси в училищните библиотеки. Обобщаването на текстовите отчети показва, че активността на цялостната библиотечна дейност се подобрява. Количествените и качествени показатели отразяват нарастване обема на библиотечната дейност.

През октомври 2025 г. по повод Международния месец на училищните библиотеки, за поредна година се състоя тържествената церемония по номинирането на „Училищен библиотекар на годината“. Продължи проследяването на нови нормативни документи в сайта на МОН, които рефлектират върху дейността на училищните библиотеки. В сайта на РУО – Пловдив се проследяваха свободните библиотечни позиции и беше изпратена

„Длъжностна характеристика на библиотекар, работещ в системата на училищното образование“ до директорите на училищата.

Квалификационна дейност за училищните библиотеки:

„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – работна среща

„Иновативни практики в библиотечната дейност в училище. Обобщени резултати и анализ на дейността в библиотеките за 2024/2025 г.“ – семинар

Библиотековедският фонд през 2025 г. се обнови с 27 тома, чрез покупка и дарения. Комплектуването на нова литература се подпомага от списъци с новоиздадени заглавия на Университетско издателство на СУ „Св. Климент Охридски“, издателство „За буквите – О писменехъ“ на УниБИТ и ВТУ. Целогодишно се изработваха описания за АК и СК, препратки за БК. Библиотековедската картотека се попълваше от методистите с нови аналитични описания от получаваните периодични издания и от новонабавените книги. В началото на годината беше подготвен списък на новата библиотековедска литература, който изпратихме на библиотекарите от Пловдивска област. Потребителите на библиотековедския фонд са 111, посещенията на потребителите са 276 броя, заеманията на библиотековедска литература са 635 библиотечни документи.

Други дейности

Ангелина Ставрева, гл. библиотекар, е представител на НБИВ в проекта „NedLib: Цифрови умения и информационна грамотност за библиотекари“, финансиран по програма Еразъм на Европейската комисия. Проектът има за цел да предостави в ръцете на библиотекарите и информационните специалисти образователен инструмент в областта на информационната и медийна грамотност, който да бъде използван от тях в работата с гражданите и потребителите на техните институции. През януари 2025 г. се проведе обучение по проекта в Солун, Гърция, в което от страна на библиотеката участва Ангелина Ставрева. Работата по подготовка на обученията за библиотекари и граждани продължи през годината под формата на срещи в платформата ZOOM с обучителите от други регионални библиотеки. На Годишния национален форум на Фондация „Глобални библиотеки – България“ през месец октомври гл. библиотекар на отдела представи участието на библиотекарите от страната в Проект NedLib. Сътрудничеството на отдела с ФГББ е дългогодишно и през 2025 г. Силвия Цветкова-Гаджалова се включи като обучител на граждани по Обучителна програма „Интернет за всички“ – дигитални умения за възрастни 60+, проект на А1 и ФГББ. В проведените четири обучения през месец ноември се включиха 75 участници и НБИВ получи за целите на обученията три таблета дарение от А1.

През месец април 2025 г. методистите се включиха като обучители на курсистите от курс за придобиване на библиотечна квалификация към ЦПО на УниБИТ и проведеха обучения по дисциплините „Библиотечни фондове, каталози и класифициране“ и „Справочно-библиографска и информационна дейност в библиотеката“. Отделът осъществи

координацията между курсистите и офиса на ЦПО на УниБИТ при провеждането на държавния изпит и получаването на удостоверенията за придобитата квалификация.

През 2025 г. продължи активното участие в дейността на ТК 16 „Архивна, библиотечна и информационна дейност“. Главният библиотекар целогодишно участваше в гласуването на стандарти, вземаше участие в работните срещи на ТК 16, които се провеждаха по кореспондентски път. До всички библиотеки от област Пловдив и до всички Регионални библиотеки от страната през месец септември беше изпратен Календар „Дати и събития 2026 г.“, който бе изработен от Албена Николова. Той се публикува ежегодно и в списание „Библиотека“ и в списание „ББИА онлайн“. Интерес към Календара проявяват и много външни потребители.

В ролята си на зам.-председател на СНЦ „Писалка и перо“, Ангелина Ставрева се включи в подготовката на две проектни предложения: Проект „Радио Книгоманче“, финансиран по Компонент 3 „Гражданска активност“ от Наредбата за реда и условията за финансиране на проекти по Програма „Култура“, част от Календара на културните събития на Община Пловдив, се реализира успешно и беше създаден канал в You Tube с детски приказки. Вторият проект, който беше подаден към Фондация „Отворено общество“ по Програма „Партньорство“ за съжаление не получи финансиране. Ангелина Ставрева участва в администрирането на уебсайта и фейсбук профила на НБ „Иван Вазов“, Силвия Цветкова-Гаджалова администрира фейсбук страницата „Пловдивски училищни библиотеки“. Албена Николова, участва активно в рубриката „На фокус: книга на седмицата“ в You Tube канала на библиотеката и в рубрика „Култура“ на предаването „Знание БГ“ на БНТ2. Тя се включи в Проект „Споделена култура: интеркултурното образование в община Пловдив чрез култура, наука и спорт“ по програма Образовани 2021–2027, с четене на детска литература на ученици от първите класова на ОУ „Симон Боливар“ – Пловдив.

Дейности на териториалната секция на ББИА

През месец януари на изминалата година се проведе отчетно събрание на Териториална секция на ББИА – Пловдив, на което се обсъдиха предстоящите дейности и обучения през годината. През цялата година нейният председател Силвия Цветкова-Гаджалова участваше в подготовката на Националната конференция на Асоциацията „Съвременните библиотеки – приемственост и модерност“, на която представи доклад на тема „Иновациите в училищните библиотеки“. Организирано беше обучение на тема „Културна дейност в обществените библиотеки. Изготвяне на рекламни материали с платформата Canva“ през месец септември. Методистът присъства на Общото отчетно събрание на ББИА през март 2025 г. За Маратона на четенето и Националната библиотечна седмица до всички индивидуални членове бяха изпратени информация и визуални материали – лого, плакат и информационна брошура, както и призив за включване с различни инициативи.

Квалификационна и експертно-консултантска дейност Таблица №1

№	Дейност Библиотека		Квалификационни начинания					Помощ на място				Консултации	
			работни срещи	семинари	практикуми	тренинги, делови игри	обучения	експертна оценка		конкурс за библиотекар	въвеждане на нов библиотекар	устни	електронни
								на библио-тека	на отделна дейност				
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	НБИВ	брой										26	10
		брой лица		11								26	10
		дни											
2.	РБ	брой										29	1
		брой лица										29	1
		дни											
3.	ОБ	брой						1	1			22	5
		брой лица	4	6	1			1	1			22	5
		дни						1	1				
4.	УнБ	брой										10	1
		брой лица		6								10	1
		дни											
5.	ЧБ	брой	8	8	1			1			5	490	69
		брой лица	70	167	10			1			5	490	69
		дни	8	8	3			1			5		
6.	УБ	брой	1	1		1		3			1	110	20
		брой лица	10	23	1	10		3			1	110	20
		дни	1	1		1		3			1		
7.	СпБ	брой										1	1
		брой лица		1								1	1
		дни											
8.	Други	брой					1					40	7
		брой лица					10					40	7
		дни					5						
	Общ брой лица		84	214	12	10	10	5	1		6	728	114

Организационна структура на библиотеките в Пловдивска област

Таблица №2

№	Вид на библиотеката		Самостоятелни библиотеки	Филиали
1	2		3	4
1.	Обществени библиотеки		209	4
	общински		2	1
	читалищни	градски читалищни	49	3
		селски читалищни	158	0
2.	Училищни библиотеки		28	0
	при ОУ		7	0
	при ХГ		4	0
	при СУ		11	0
	при ПГ		6	0
3.	Библиотеки при висши училища		8	4
4.	Специални библиотеки		6	0
	Общо		251	8

**Библиотечен персонал в обществени и училищни библиотеки
по длъжност**

Таблица №3

№	Вид на библиотеката		Библиотечен персонал	Щатни		Нещатни
				Библиотекари	Секретари	
1	2		3	4	5	6
1.	Обществени библиотеки		223	105	109	9
	общински		12	12	0	0
	читалищни	градски читалищни	60	49	11	0
		селски читалищни	151	53	89	9
2.	Училищни библиотеки		23	23	0	0
	при ОУ		5	5	0	0
	при ХГ		4	4	0	0
	при СУ		9	9	0	0
	при ПГ		5	5	0	0
	Общо		246	128	109	9

**Библиотечен персонал в обществени и училищни библиотеки
по образование**

Таблица №4

№	Вид на библиотеката	Библиотечен персонал	Висше библиотечно образование				Друго висше образование							Средно образование	
			общо	магистър	бакалавър	професионален бакалавър	общо	магистър	с библиотечна квалификация	бакалавър	с библиотечна квалификация	професионален бакалавър	с библиотечна квалификация	общо	с библиотечна квалификация
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Обществени	223	30	4	17	10	89	22	12	27	7	7	14	87	17
1.1	Общински	12	5	2	0	3	7	1	2	1	3	0	0	0	0
1.2	Читалищни	211	25	2	17	6	82	21	10	26	4	7	14	87	17
2.	Училищни	23	10	3	5	2	13	6	5	0	1	1	1	0	0
2.1	при ОУ	5	2	0	1	1	3	0	1	0	1	1	0	0	0
2.2	при ХГ	4	3	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
2.3	при СУ	9	3	0	2	1	6	4	2	0	0	0	0	0	0
2.4	при ПГ	5	2	1	1	0	3	2	1	0	0	0	0	0	0
	Общо	246	40	7	22	12	102	28	17	27	8	8	15	87	17

Квалификационна дейност

Таблица № 5

№	Дата	Тема	Форма	Лектор и институция	Участващи библиотеки	
					Вид	Брой
1	2	3	4	5	6	7
1.	20.02	„Привличане на нови потребители в библиотеките“ – библиотекарите от община Брезово	семинар	Албена Николова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	12
2.	20.03	„Изкуственият интелект и приложението му в културните институции“ – библиотекарите от Пловдивска област	семинар	Ангелина Ставрева, Албена Николова, Силвия Цветкова-Гаджалова, Иван Крачанов, НБ „Иван Вазов“	ЧБ УБ ОББ	76
3.	10.04	„Библиотечна документация“ – библиотекарите от община Стамболийски	работна среща	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	5
4.	15.04	„Привличане на нови потребители в библиотеките“ – библиотекарите от община Родопи	семинар	Албена Николова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	8
5.	29.04	„Привличане на нови потребители в библиотеките“ – библиотекарите от община Първомай	работна среща	Ангелина Ставрева, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	15
6.	08.05	„Информационна и медийна грамотност за библиотеките“ – библиотекарите от община Асеновград и община Куклен	работна среща	Ангелина Ставрева, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	13
7.	21.05	„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – библиотекарите от училищни библиотеки	работна среща	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	УБ	10
8.	05.06	„Привличане на нови потребители в библиотеките“ – библиотекарите от община Лъки	семинар	Албена Николова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	5

9.	12 – 13. 06	„Привличане на нови потребители в библиотеките“ – изнесен семинар за библиотекари от Пловдивска област в РБ „П.Р. Славейков“ гр. Велико Търново	семинар	Ангелина Ставрева, Иван Крачанов, Гълабина Желязкова, НБ „Иван Вазов“, Милена Марковска, ГБ Асеновград, Калоян Здравков, Николай Колев, РБ Велико Търново	ЧБ ОББ	29
10.	24.06	„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – библиотекари от община Садово	семинар	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	3
11.	16,18, 23,25,27. 06	„Дигитална и медийна грамотност за възрастни 55 +“ – по проект на ФГББ	обучение	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	граждани	10
12.	30.06	„Информационна и медийна грамотност за библиотеките“ – библиотекари от община Съединение	работна среща	Ангелина Ставрева, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	7
13.	10.07	„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – библиотекари от община Раковски	семинар	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	7
14.	11.07	„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – библиотекари от община Калояново	семинар	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	6
15.	08.10	„Информационна и медийна грамотност за библиотеките“ – библиотекари от община Хисаря	работна среща	Ангелина Ставрева, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	8
16.	21 – 23.10	„Тридневен практикум за новоназначени библиотекари от Пловдивска област“	практикум	Ангелина Ставрева, Албена Николова, Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ УБ	12
17.	12.11	„Сътрудничеството между библиотеките и публичния и частния сектор“ – библиотекари от Пловдивска област	семинар	Жюстин Томс, НБУ, Марияна Механджиева, РУО – Пловдив, Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“, Радка Енчева – Кочева, РЕКИЦ Пазарджик, Васка Тонова и Ангелина Ставрева, НБ „Иван Вазов“	ЧБ ОББ УБ	46

18.	20.11	„Библиотечни политики“ – библиотекарите от община Карлово и община Сопот	семинар	Албена Николова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	17
19.	25.11	„Дигитална и медийна грамотност в библиотеката“ – библиотекарите от община Марица	семинар	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	ЧБ	12
20.	04.12	„Иновативни практики в библиотечната дейност в училище. Обобщени резултати и анализ на дейността в библиотеките за 2024/2025 г.“	семинар	Силвия Цветкова-Гаджалова, НБ „Иван Вазов“	УБ	13

Легенда:

НБВ – Народна библиотека „Иван Вазов“

ОББ – Общинска библиотека

ЧБ – Читалищна библиотека

УБ – Училищна библиотека

УнБ – Университетска библиотека

СпБ – Специална библиотека

Автоматизиране на библиотечно-информационната дейност

Таблица № 6

№	Община	брой РС	софтуер	собствени бази данни	потребителски работни места	интернет	имейл	копирна техника	скенер	мултифункционално устройство	мултимедия и DVD
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Асеновград	37	1	1	16	18	18	13	2	10	6
2.	Брезово	44	0	0	28	16	16	4	1	6	3
3.	Калояново	14	1	0	7	7	7	1	0	4	3
4.	Карлово	42	0	0	26	16	16	7	2	10	6
5.	Кричим	3	0	0	2	1	1	1	1	1	1
6.	Куклен	7	1	0	5	3	3	3	2	2	2
7.	Лъки	20	0	0	6	5	5	11	0	2	1
8.	Марица	53	1	0	34	19	19	4	0	15	10
9.	Перушица	5	0	0	4	1	1	1	0	1	1
10.	Пловдив	57	11	0	28	23	23	21	10	20	18
11.	Първомай	28	1	0	15	16	16	10	3	6	4
12.	Раковски	25	0	0	17	8	8	1	0	7	6
13.	Родопи	33	0	0	21	13	13	6	0	7	8
14.	Садово	22	0	0	13	11	11	1	0	7	4
15.	Сопот	6	0	0	5	1	1	1	0	1	1
16.	Стамболийски	22	0	0	16	5	5	1	0	2	3
17.	Съединение	17	0	0	7	10	10	9	2	7	2
18.	Хисар	32	1	0	16	13	13	6	3	7	5
	общо	467	17	1	266	186	186	101	26	115	84

**Основни показатели за библиотечната дейност в
Пловдивска област**

Таблица №7

№	Община	Население	Потребители	Библиотечен фонд	Придобити библиотечни документи	Заети библиотечни документи	Посещения
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Асеновград	79293	4043	256564	3831	65516	39757
2.	Брезово	6112	975	93155	1577	14119	10006
3.	Калояново	9765	712	42428	1429	9703	13514
4.	Карлово	42090	3369	407899	3801	52137	34471
5.	Кричим	9132	126	17839	206	3977	1015
6.	Куклен	6230	591	25772	200	7372	3813
7.	Лъки	2316	276	30062	165	3571	2234
8.	Марица	38886	2533	134000	3984	34497	45935
9.	Перущица	4530	153	11892	121	1140	1358
10.	Пловдив	342048	9310	448222	8539	212996	95641
11.	Първомай	25468	2118	109104	984	45914	34854
12.	Раковски	24196	672	61632	1463	8289	7972
13.	Родопи	33742	1684	125922	1792	25649	12945
14.	Садово	10774	1578	72069	1965	14892	11503
15.	Сопот	7238	460	23824	301	9990	3570
16.	Стамболийски	21724	2054	51857	541	28001	24686
17.	Съединение	9436	1008	65492	758	12945	17920
18.	Хисар	14701	1110	136679	1182	13949	6708
	Общо	687681	32772	2114412	32839	564657	367902

**Относителни показатели за дейността на обществените библиотеки
в Пловдивска областта**

Таблица №13

№	Показатели	Мерна единица
1.	Обхванатост на населението	4,78 %
2.	Обръщаемост на библиотечния фонд	0,27 пъти
3.	Посещаемост	11,19 пъти
4.	Читаемост	17,18 б. д.
5.	Осигуреност на жител от фонда	3,07 б. д.
6.	Осигуреност на потребител от фонда	64,32 б. д.
7.	Средства за нови библиотечни документи на жител	0,59 лв.
8.	Средства за нови библиотечни документи на потребител	12,40 лв.
9.	Придобити библиотечни документи на жител	0,05 б. д.
10.	Придобити библиотечни документи на потребител	1,00 б. д.
11.	Средна цена на нов библиотечен документ	12,42 лв.
12.	Дял на потребителите деца до 14 годишна възраст от общия брой потребители	37,70 %
13.	Дял на отчислените библиотечни документи	0,86 %

Натовареност на обществени и училищни библиотеки от Пловдивска област за година

Таблица № 14

№	Показатели	Библиотека	
		Обществена	Училищна
1.	Брой потребители	177	325
2.	Нови библиотечни документи	176	135
3.	Заети библиотечни документи	3036	4366
4.	Посещения	1978	3136
5.	Отчислени библиотечни документи	98	51

Натовареност на библиотекар в обществена и училищна библиотека от Пловдивска област за работен ден

№	Показатели	Библиотекар	
		От обществена библиотека	От училищна библиотека
1.	Брой потребители	0,64	1,48
2.	Нови библиотечни документи	0,64	0,6
3.	Заети библиотечни документи	11	19,84
4.	Посещения	7,2	14
5.	Отчислени библиотечни документи	0,36	0,23

**Основни показатели за дейността на училищните библиотеки от
Пловдивска област – 2024/2025 г.**

№	Показатели		Основни училища	Средни училища	Хуманитарни гимназии	Професионални гимназии	Общо
1	2		3	4	5	7	8
1.	население		3616	4800	3598	5393	17407
2.	потребители		2288	1826	1559	516	6189
3.	библиотечен фонд		32554	51536	30189	53021	167300
4.	нови документи	брой	1830	388	18	333	2569
5.		стойност	19852,62	5405,15	2089,77	5636,33	32983, 87
6.	бюджет/ субсидия	брой	37	489	0	9	535
7.		стойност	479	800	0	57	1336
8.	спонсори/ дарения	брой	1556	316	76	370	2328
9.		стойност	15616,78	4087,64	1640,76	5578,53	26923,7 1
10.	собствени източници	брой	78	0	0	0	78
11.		стойност	262,32	0	0	0	262, 32
12.	участие в проекти	брой	199	45	26	0	270
13.		стойност	3493	828	449	0	4770
14.	отчислени библиотечни документи		0	0	0	970	970
15.	заети библиотечни документи		27756	23513	8889	22233	82966
16.	посещения		15888	14004	10405	19631	59578
17.	абонирани периодични издания		6	9	1	15	31
18.	заети периодични издания		1680	7	25	269	1981

**Индикатори за резултатност в дейността на училищни библиотеки в
Пловдивска област – 2024/2025 г.**

№	Показатели	Мерна единица
1.	Обхванатост на населението	35,55%
2.	Обръщаемост на библиотечния фонд	0,49 пъти
3.	Посещаемост	9,62 пъти
4.	Читаемост	13,4 б. д.
5.	Книгоосигуреност на жител от фонда	9,61 б. д.
6.	Книгоосигуреност на потребител от фонда	27,03 б. д.
7.	Средства за нови библиотечни документи на жител	1,89 лв.
8.	Средства за нови библиотечни документи на потребител	5,32 лв.
9.	Придобити библиотечни документи на потребител	0,41 б. д.
10.	Средна цена на нов библиотечен документ	12,84 лв.
11.	Дял на отчислените библиотечни документи	0,57%
12.	Брой периодични издания на ученик	0,14 б. д.
13.	нови библиотечни документи в %:	
14.	от бюджета	6%
15.	от дарение	90%
16.	от собствени източници	1%
17.	от проекти	3%
18.	средства за нови библиотечни документи в %	
19.	от бюджета	5%
20.	от дарение	80%
21.	от собствени източници	1%
22.	от участие в проекти	14%

Дейност за [ТК 16](#) „Архивна, библиотечна и информационна дейност“

Главният библиотекар на отдел „Методичен“ е представител на НБИБ в ТК-16. През изминалата 2025 г. редовно участва в гласуването на стандарти в платформата за гласуване на сайта на БИС и в работните срещи на ТК-16, които се проведеха по кореспондентски път.

Прието бе въвеждането на 8 международни стандарта на официалния им език, както следва:

- *СД ISO/TR 24332:2025 Информация и документация. **Блокчейн и технология на разпределената счетоводна книга (DLT)** във връзка с достоверни записи, системи за записи и управление на записи (ISO/TR 24332:2025)
- *БДС ISO 16687:2025 **Оценяване на въздействието за музеите** (ISO 16687:2025)
- *БДС ISO 30302:2022/Amd 1:2025 (изменение) Информация и документация. **Системи за управление на документи/записи. Ръководство за прилагане. Изменение 1: Несъответствия, коригиращи действия и изисквания, свързани с изменението на климата** (ISO 30302:2022/Amd 1:2025)
- *БДС ISO 26324:2025 Информация и документация. **Система за дигитален идентификатор на обект** (ISO 26324:2025)
- *БДС ISO 11108:2025 Информация и документация. **Хартия за архивиране на документи. Изисквания за устойчивост на стареене и за дълготрайност** (ISO 11108:2025)
- *БДС ISO 15924:2022/Amd 1:2025 (изменение) Информация и документация. **Кодове за представяне на имена на писмени знаци. Изменение 1** (ISO 15924:2022/Amd 1:2025)
- *СД ISO/TR 28118:2025 Информация и документация. **Индикатори за резултатност в национални библиотеки** (ISO/TR 28118:2009)
- *БДС ISO 9230:2025 Информация и документация. **Определяне на списък с цени за печатни и електронни издания, закупувани от библиотеки** (ISO 9230:2007)

През изминалата година от ТК-16 бяха приети следните международни стандарти, преведени на български език:

- *ISO 2789:2022 Информация и документация. **Международна библиотечна статистика** (ISO 2789:2022)
- *ISO 11620:2023 Информация и документация. **Индикатори за резултатност в библиотеките** (ISO 11620:2023)
- *ISO/TR 22428-1:2020 **Управление на записи в среда на облак. Част 1: Проблеми и трудности** (ISO/TR 22428-1:2020)
- *ISO 26324:2022 Информация и документация. **Система за дигитален идентификатор на обект** (ISO 26324:2022).

Проведен бе анализ на стандартите в областта на кинематографията и фотографията и бе прието решение 24 стандарта да бъдат отменени, като:

- 17 стандарта се отменят без замяна, тъй като касаят отменени или тясно специализирани технологии, чиято стандартизация е или изцяло изместена към цифровата сфера, или е покрита от по-общи и универсални ISO методики;

- 7 стандарта се отменят с въвеждане на съответния ISO стандарт (като БДС ISO), за да се запази хармонизацията по отношение на физически размери или методи за изпитване, които все още имат приложение.

Гл. библиотекар: Ангелина Ставрева

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Наличен хардуер:

- *Мрежов сървър под Red Hat Linux – 352 GB
- *Сървър Lenovo ThinkSystem ST50 с OS Windows Server 2019 Essential – 1TB – за всички библиотечни бази данни
- *Файлов сървър с OS Windows Storage Server 2008 Standard – 2.67 TB
- *Уеб сървър Lenovo ThinkServer TS150 с OS Windows Server 2016 Standard – 1 TB
- *Файлов сървър Dell PowerEdge T20 с OS Windows Server 2012 R2 – 3.62 TB
- *Файлов сървър HP ProLiant ML150 G6 с OS Windows Server 2008 R2 – 150 GB – специално за модул E-LIB Регистрация статистика и обслужване
- *Файлов сървър Dell R730 XD с CentOS Linux 7 – 11 TB – специално за процеса на дигитализация
- *Сървър Dell PowerEdge T150 под Debian Linux – сървър за Дигиталната библиотека – digital.libplovdiv.com.
- *Нов сървър HPE ProLiant DL160 Gen10 Server Free 1.92TB – специално настроен да обслужва RFID процеса
- *Сторидж SYNOLOGY NAS RS422+ 4x10TB Free 27TB – допълнително пространство за процеса на дигитализация
- *Сторидж Asus ASUSTOR AS6210T 4x10TB Free 27TB – допълнително пространство за процеса на дигитализация
- *Сторидж Asus ASUSTOR AS1002T V2 2x2TB Free 1.8TB – специално за процеса на архивиране
- *Мрежов сървър HP ProLiant ML10 v2 под Debian Linux – 1 TB – бази данни Детски отдел
- *Компютърни конфигурации – 124 бр.
- *Преносими компютри – 7 бр.
- *Принтери – 33 бр.
- *Скенери – 9 бр.
- *Book скенери – 3 бр.
- *Принтер/скенер/факс – 3 бр.
- *UPS (непрекъсваемо захранване) – 2 бр.

Софтуерни и хардуерни решения:

Основни работни и сървърни операционни системи:

Microsoft Windows 11 Professional
Microsoft Windows 11 Enterprise
Microsoft Windows 11N
Microsoft Windows 10 Enterprise
Microsoft Windows 10 Professional
Microsoft Windows 10N
Windows Server 2008 Standard
Windows Server 2012 R2
Windows Server 2016 Standard

Windows Server 2019 Essential
Red Hat Linux
Debian Linux
CentOS Linux 7

Основни информационни платформи за обслужване на библиотечни бази данни:

CDSISIS FOR WINDOWS – бази данни
E-LIB E-LIB Регистрация статистика и обслужване
ИНТЕРНЕТ КАТАЛОГ I-Lib v. 4.2
МОЯТА БИБЛИОТЕКА – онлайн платформа за обслужване на читатели

През изминалата 2025 г. периодично се актуализираха базите данни ЕКК, Старопечатни, редки и ценни книги и Краезнание в интернет каталога I-Lib v. 4.2.

Всички хардуерни и софтуерни проблеми от общ характер, както и проблемите, възникнали при работа с базите данни, бяха отстранявани бързо и своевременно.

През януари 2025 г. по проект постъпиха 20 нови пълни компютърни конфигурации, благодарение на които бяха подменени стари такива по места, сменени читателските компютри в Читалня №1 и изцяло преоборудвана Обучителната зала. Също така и обособени 3 нови работни станции за потребители в Каталожната зала.

Базите данни в двете сгради на библиотеката се архивират периодично и се разполага с надежден архив на сторидж Asus ASUSTOR AS1002T V2 2x2TB Free 1.8TB.

Поради строгата политика на отдела през последните години за внимателно подбиране, анализиране и внедряване на нови сървъри, дискови пространства и мрежови компоненти, 2025 г. отново беше почти безупречна в техническо отношение.

През второто тримесечие на годината беше добавен нов сървър HPE ProLiant DL160 Gen10 Server Free 1.92TB – специално настроен да обслужва RFID процеса.

Безжичната интернет мрежа за читатели и служители с обширен достъп, базирана на 6 устройства UniFi AP Long Range функционираше както винаги безотказно и безаварийно.

През втората половина на годината бяха инсталирани и настроени 3 нови работни места специално за RFID процеса по внедряване на тагове.

Продължава работата по ретроспективна каталогизация, като периодично при натрупване на записи се прехвърлят в база данни ЕКК.

През месец май 2025 г. с цел подобряване на дигиталната информационна сигурност и безопасност отново бяха закупени и инсталирани 30 лиценза на антивирусния пакет AVG Antivirus Business с централна облачна конзола за дистанционно управление на инсталираните модули.

Внедрената, интегрирана и инсталирана RFID технология през 2023 г. със специален монтиран и настроен RFID DOOR SCANNER на централния вход за сканиране и разпознаване на тагове през 2025 г. функционираше безпроблемно и отново доказва своята ефективност.

Нямаше нито един технически проблем с „Моята библиотека“ и електронните ни ресурси на Webserver Lenovo ThinkServer TS150 с Windows Server 2016 – 1 TB.

През месец ноември беше доставена и тествана *Станция за самообслужване на читатели* за процеса на книгозаемане. За момента станцията е в режим на изчакване, докато приключи процеса по въвеждане на RFID тагове.

Независимо от невъзможността за масова подмяна на остарели компютри поради несъвместимостта на специализирания библиотечен софтуер CDS/ISIS For Windows да работи под 64 битова архитектура, през 2025 г. няма специализирано работно място, което да е останало без хардуерна поддръжка.

Мрежата и наличната техника в Детски отдел през изтеклата година работеха без значителни технически проблеми и нужда от специализирана намеса.

В последните работни дни на годината в модул E-LIB Регистрация статистика и обслужване беше извършено превалутиране от лев към евро във връзка с изискванията при влизането на България в еврозоната.

Справочните бази данни в Детски отдел (ЕКК и UTRA) се актуализират периодично и дистанционно.

През изминалата година продължаваше активното сътрудничество със СофтЛиб и Прима-Софт с цел отстраняване на възникнали проблеми и получаване на отговори на редица въпроси, характерни за библиотечно-информационните процеси.

Отдел „Информационни технологии“ продължава в края на всяка седмица прехвърлянето на новите записи от база ЕКК към модул E-LIB Регистрация статистика и обслужване.

БАЗИ ДАННИ В НБ „ИВАН ВАЗОВ“

•**ЕКК** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК (ОТ 1996 г. НАСАМ) НА КНИГИ НА ЧУЖДА КИРИЛИЦА И НА ЛАТИНИЦА (ОТ 1997 г. НАСАМ), НА АЛБУМИ, НОТИ, КАРТОГРАФСКИ И СЛУЖЕБНИ ИЗДАНИЯ

•**UTRA** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА НЕКНИЖНИ НОСИТЕЛИ – АУДИОКАСЕТИ, ГРАМОФОННИ ПЛОЧИ, CD, DVD

•**IW89** – СЪДЪРЖА БИБЛИОГРАФСКИ ОПИСАНИЯ НА НАУЧНА ЛИТЕРАТУРА НА ВСИЧКИ ЕЗИЦИ ВЪВ ВСИЧКИ ОБЛАСТИ НА ЗНАНИЕТО (ОТ 1989 г. ДО 1996 г.).

•**ЕКР** – СЪДЪРЖА РЕТРОСПЕКТИВНА КОНВЕРСИЯ НА ТРАДИЦИОННИЯ КАТАЛОГ НА БЪЛГАРСКИТЕ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ (ОТ А ДО Я) ЕДИНИЧНИ И ЮБИЛЕЙНИ ЛИСТОВЕ

•**AOS** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 1991 – 1996 г.

•**AOS1** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 1997 – 2000 г.

•**AOS2** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2001 – 2004 г.

•**AOS3** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2005 – 2008 г.

•**AOS4** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2009 – 2012 г.

•**AOS5** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2013 – 2016 г.

•**AOS6** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2017 – 2020 г.

•**AOS7** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА КРАЕВЕДСКИ МАТЕРИАЛИ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2024 г.

•**ST** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА СТАНДАРТИ ОТ 2001 г. НАСАМ

•**PAT** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА ПАТЕНТИ ОТ 2001 г. НАСАМ

•**АКТ** – СЪДЪРЖА АНАЛИТИЧНИ ОПИСАНИЯ НА СТАТИИ ОТ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ – (ПОДДЪРЖА СЕ ОТ ЧИТАЛНЯ №1)

•**LK** – СЪДЪРЖА АНАЛИТИЧНИ ОПИСАНИЯ НА ЧАСТИ ОТ КНИГИ В ОБЛАСТТА НА ЛИТЕРАТУРНАТА КРИТИКА – (ПОДДЪРЖА СЕ ОТ ЧИТАЛНЯ №1)

•**PIESI** – СЪДЪРЖА ПЪЛЕН АРХИВ НА ПИЕСИ, ПУБЛИКУВАНИ В НБ „ИВАН ВАЗОВ“, ОТ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ И СБОРНИЦИ – (ПОДДЪРЖА СЕ ОТ ЧИТАЛНЯ №1)

•**ART** – АНАЛИТИЧНИ ОПИСАНИЯ НА СТАТИИ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВА – (В СЕКТОР „ИЗКУСТВА“)

- FT** – СЪДЪРЖА АНАЛИТИЧНИ ОПИСАНИЯ НА СТАТИИ В ОБЛАСТТА НА КИНОТО – (В СЕКТОР „ИЗКУСТВА“)
- MUSIC** – АНАЛИТИЧНИ ОПИСАНИЯ НА СТАТИИ В ОБЛАСТТА НА МУЗИКАТА И ХОРЕОГРАФИЯТА – (В СЕКТОР „ИЗКУСТВА“)
- ТЕМА** – ДАЙДЖЕСТ В ОБЛАСТТА НА ИЗКУСТВАТА – (В СЕКТОР „ИЗКУСТВА“)
- AFISHI** – КРАТКО ОПИСАНИЕ НА КИНО И ТЕАТРАЛНИ ПЛАКАТИ, ПРИТЕЖАНИЕ НА БИБЛИОТЕКАТА – (В СЕКТОР „ИЗКУСТВА“)
- PORT** – ФОНД „ПОРТРЕТИ И СНИМКИ“, ПРИТЕЖАНИЕ НА БИБЛИОТЕКАТА – СЪДЪРЖА ТЕКСТ И ИЗОБРАЖЕНИЕ (В ОТДЕЛ „СПЕЦИАЛНИ СБИРКИ“)
- ARCH** – АРХИВНИ ФОНДОВЕ, ПРИТЕЖАНИЕ НА БИБЛИОТЕКАТА (В ОТДЕЛ „СПЕЦИАЛНИ СБИРКИ“)
- STARP** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА РЕДКИ, ЦЕННИ, СТАРОПЕЧАТНИ КНИГИ, ЛИТОГРАФИИ И ЩАМПИ
- PD** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИ МАТЕРИАЛИ ОТ ЛИЧНАТА БИБЛИОТЕКА НА АКАД. ПЕТЪР ДИНЕКОВ
- 99SF** – СЪДЪРЖА ОПИСАНИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ ОТ БИВШИЯ СЕКРЕТЕН ФОНД
- KL** – ЕЛЕКТРОННА ВЕРСИЯ НА ТРАДИЦИОННАТА КЛЮЧОВА КАРТОТЕКА НА КНИГИТЕ
- SK** – СВОДЕН КАТАЛОГ НА ЧУЖДИТЕ ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ, ПОЛУЧАВАНИ В ПО-ГОЛЕМИТЕ БИБЛИОТЕКИ В ПЛОВДИВ (ОТ 1997 ДО 2003 Г. ВКЛ.)
- SPR** – ТОПОГРАФСКА КАРТОТЕКА НА СПРАВОЧНИТЕ ИЗДАНИЯ В БИБЛИОТЕКАТА (В ОТДЕЛ „СПРАВОЧНО-БИБЛИОГРАФСКИ И ИНФОРМАЦИОНЕН“)
- DL** – КАТАЛОГ НА ХУДОЖЕСТВЕНА ЛИТЕРАТУРА НА НЕМСКИ ЕЗИК – (ПОДДЪРЖА СЕ ОТ НЕМСКА ЧИТАЛНЯ)
- DET** – ТОПОГРАФСКА КАРТОТЕКА НА ПОСТЪПИЛИТЕ В ДЕТСКИ ОТДЕЛ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ ОТ 2000 Г. НАСАМ

ЕЛЕКТРОННИ ВЕРСИИ НА СЕРИИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЯ

- S1** – СЕРИЯ 1 – БЪЛГАРСКИ КНИГОПИС. КНИГИ, НОТНИ, ГРАФИЧЕСКИ И КАРТОГРАФСКИ ИЗДАНИЯ – СЪДЪРЖА ЗАПИСИ ДО ДЕКЕМВРИ 2009 Г. ВКЛЮЧИТЕЛНО.
- S4** – СЕРИЯ 4 – БЪЛГАРСКИ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ. ВЕСТНИЦИ, СПИСАНИЯ, БЮЛЕТИНИ И ПЕРИОДИЧНИ СБОРНИЦИ
- S5** – СЕРИЯ 5 – ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ – СЪДЪРЖА ЗАПИСИ ДО НОЕМВРИ 2009 Г. ВКЛЮЧИТЕЛНО.
- S6** – СЕРИЯ 6 – ЛЕТОПИС НА СТАТИИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ВЕСТНИЦИ - СЪДЪРЖА ЗАПИСИ ДО ДЕКЕМВРИ 2009 Г. ВКЛЮЧИТЕЛНО.

ОНЛАЙН КАТАЛОЗИ ПРИ НБ „ИВАН ВАЗОВ“ – ПЛОВДИВ

- ИНТЕРНЕТ КАТАЛОГ I-Lib v. 4.2 – ЕКК С ОНЛАЙН ПОРЪЧКИ
- ДИГИТАЛНА БИБЛИОТЕКА
- СЛАВЯНСКИ РЪКОПИСИ. ДИГИТАЛНА КОЛЕКЦИЯ В НАБИС РЕПОЗИТОРИУМ
- СТАРОПЕЧАТНИ, РЕДКИ И ЦЕННИ ИЗДАНИЯ. СВОДЕН КАТАЛОГ.
- БАЗИ ДАННИ КРАЕЗНАНИЕ (2005 –)

Зав.-отдел: Станислав Александров

СИСТЕМЕН СОФТУЕР ЗА БАЗИ ДАННИ

Дейности, свързани с интегрирана библиотечно-информационна система КОНА*

Януари – Март

Проучване на възможностите за внедряване на модул „Комплектуване“; Mapping на полета от ISIS към формат Marc 21; Извличане на класификатори.

Април

Проучване на възможностите за приложение на модул „Периодични издания“; Mapping на полета от ISIS към формат Marc 21; Корекция на грешки в база данни Периодика – ISIS.

Май

Корекция на грешки в бази данни Краезнание – ISIS.

Юни

Подготовка за пробна миграция на бази данни Краезнание към Коха;

Юли – Август

Тестване на пробна база данни Краезнание в Коха; Настройки на визуализации; Параметризация на експорти във форма Bibtex.

Септември – Декември

Подготовка за пробна миграция на бази данни Краезнание към Коха, с оглед оптимизиране на метаданните; Mapping на полета от ISIS към формат Marc 21; Актуализация на шаблони за Аналитични описания и Книги; Настройки за визуализации.

През цялата година:

Разработка на модул „Библиографска справка“ за целите на отдели „Краезнание“ и СБИО на базата на параметризиран експорт на данни във формат Bibtex;
Запознаване със схемата на базата данни и разработка на примерни статистически заявки.

*Работата по различните модули е осъществена съвместно със служители от съответните отдели.

Външни бази данни EBSCO

Март

Подновен е профилът за административния панел за предоставяните от библиотеката бази данни на EBSCO.

През цялата година

Създаване на индивидуални потребителски профили за отдалечен достъп до предоставяните от библиотеката бази данни на EBSCO.

Обезпечаване на пробни достъпи до външни бази данни:

Януари: Public Library Complete от ProQuest;

Март – Април: Biblio Rossica

Април – Май: Modern Construction Online от DeGruyter ;

Дейности, свързани с Националната секция по каталогизация

Работа по новите Национални правила по каталогизация, в секции:

Глава 0. Въведение

Глава 1. Библиографско описание и специфични правила за екземпляра

Глава 2.2 Област на заглавието и авторската отговорност.

Глава 2.3 Правила за съставяне на описание на библиографски запис на едно ниво.

Участия в срещи:

16.07.2025 г.;

13.11.2025 г.

Посещения и участия във форуми и кръгли маси:

Участия с доклад на тема *Open Source, Open Science and libraries* в конференциите:

Пътеводител на учения: в орбитата на отворената наука в България – София, 01.07.2025 г.

Reimagining Research Value in the Age of Open Science – Пловдив, 29.09.2025 г.

Годишна среща на Български информационен консорциум – 18.11.2025 г.

Завършени квалификационни курсове:

Завършен курс по програмен език Python, организиран от Stanfor University през периода

Април – м. юни

Други:

Извличане и конверсия на фонда на American Corner от среда ISIS към формат XLSX.

Експерт, системен софтуер за база данни: Теодора Л. Костадинова

DEUTSCHER LESESAAL

1. Приоритети

Потребители – 245

Посещения – 935

Раздадени библиотечни документи – 358

Към 31.12.2025 г. общият фонд на немската читалня е 4 918 библиотечни единици. Сред основните теми на библиотечния фонд са философия, психология, езикознание и литературознание, детска литература.

В Немската читалня могат да бъдат заемани книги, списания, аудиокниги и игри. Абонаментът на списанията Der Spiegel, GEO и Psychologie heute бе актуален и през 2025 г. На разположение на читателите са също така стари издания на списанието за професионална фотография Foto Magazine, на списанието за вътрешен дизайн и декорация Zuhause Wohnen, специализираното списание за педагози Deutsch perfekt и други.

През 2025 г. броят на читателите се увеличи с 21 човека, като положителна тенденция са все по-честите посещения на ученици и студенти. Броят на посещенията през годината е нараснал на 935.

Общият фонд на читалнята остава непроменен, няма постъпление на нови заглавия.

2. Справочно-библиографска дейност

Немската читалня се посещава традиционно от училища, в които се изучава немски език. През изминалата година неколкократно бе посетена от ученици от Езикова гимназия „Пловдив“, Професионално училище за хранителни технологии, Хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ и др. Преподаватели от ПУ „Паисий Хилендарски“ провеждат тук занятия със студенти от различни специалности с профил немски език. TestDaF центърът при Пловдивския университет проведе информационни срещи с ученици и родители във връзка с едноседмичната образователна екскурзия за изучаващи немски език до Виена.

3. Потребители

Общият брой на потребителите на немската читалня е 245 души. Най-честите посетители традиционно остават преподаватели, студенти и ученици.

4. Заети библиотечни материали

книги – 237

списания – 121

DVD – 0

5. Културни прояви

През април 2025 г. в Deutscher Lesesaal се проведеха традиционните Великденски работилници с ученици от ПГАСГ „Арх. Камен Петков“ – Пловдив, с преподавател Надя Фердинандова.

През м. юни бе отбелязана 150-годишнината от рождението на Томас Ман със студентите от първи курс в специалност „Приложна лингвистика – английски и немски език“ в ПУ „Паисий Хилендарски“, с преподавател Величка Гроздева.

Библиотекар: Айтен Халилова

AMERICAN CORNER

Американският културно-информационен център (American Corner) отвори врати в началото на 2015 г. Той е създаден в тясно сътрудничество с Американското посолство в България и има за цел да предоставя акуратна и актуална информация за САЩ, както и да популяризира тяхната култура, история и образование. Задачата на Центъра е да обогати познанията на посетителите посредством постоянно обновяваща се база от информационно-справочни ресурси, включваща американски книги, енциклопедии, справочници, образователна литература, периодични издания, мултимедия и електронни библиотеки с разнообразен профил.

American Corner е своеобразна мултифункционална платформа за доставяне на информация чрез пет основни програмни типа:

- Изучаване на Английски език
- Образователна информация, съвети и насоки
- Алумни дейности
- Културни програми
- Информация за САЩ

Брой посетители за периода януари–декември: 2615, от които (приблизително):

- студенти: 735
- ученици: 675
- преподаватели: 75
- алумни: 50

Брой проведени програми: 121.

Брой участници в събития, организирани от American Corner: 4575.

Проведени събития:

-Провеждане на конкурс за рисунка за ученици от първи до осми клас на тема „Любими места“, чиято основна идея бе участниците да изразят чрез творбите си как си представят своите любими места, реални или въображаеми, места, с които свързват своите най-хубави спомени или мечти. В конкурса взеха участие ученици от различни училища и рисувателни школи от Пловдив и региона.

-Провеждане на официално награждаване на участниците в ежегодния конкурс за рисунка на тема „Лято“ и подреждане на изложба с творбите на участниците в централното фоайе на библиотеката.

-В началото на 2025 г. American Corner Plovdiv, заедно с Младежкия съвет към Американското посолство стартира нова програма, включваща серия от обучения, предназначени главно за студенти и ученици от горен курс. Освен водещите, чести гости бяха експерти и преподаватели от различни сфери. Дискутираха се теми като: „Младежко предприемачество“, „Маркетинг и продажби“, „Среща с големия бизнес“, „Бизнес предизвикателство“, „Личностно развитие“, „Говорене пред публика“, „Лидерски умения“, „Финансова грамотност“, „Критично мислене“, „Гражданско участие“ и др. Програмата бе изключително полезна и информативна. Залата бе винаги пълна с любознателни участници, които научиха много по различните теми и с ентузиазъм се включиха в съпътстващите уъркшопове.

-Американският център бе съорганизатор на премиерата на филма „По следите на българите американци – преди и сега“, с главни герои от двете български училища в САЩ – Български

образователен и културен център „Зора“ в гр. Ричмънд, Вирджиния, и БНУ „Джон Атанасов“ в Чикаго, Илинойс. Филмът е създаден с подкрепата на Националната програма „Неразказаните истории на българите“ на МОН.

-American Corner Plovdiv бе скъп гост на откриването на новото пространство, в което училище по английски EasyEnglish Ltd. ще продължи обученията си.

-обучение на тема „Говорене пред публика“ или „Изкуството на публичното говорене – езикът на тялото и въздействието на изказа“. Събитието се проведе в Читалня №2 „Акад. Петър Динев“, организирано от YES Bulgaria. Лектор бе Никол Христова.

-дебютна лекция на Андрея Костова на тема „Научи се как да мислиш критично и да различаваш истината от лъжата – за по-чиста и устойчива планета“.

-изложба от книги, енциклопедии, албуми и постери по случай Деня на Конституцията на САЩ, който традиционно се чества на 17-ти септември. Изложбата бе придружена от прожекция на филм, посветен на датата.

-посещение на представители от Американския университет в Благоевград.

-Състезание по публична реч за ученици между 13 и 19 години от община Асеновград в ГБ „Паисий Хилендарски“. Журито бе в състав: Милена Илиева от Асоциация за кариерно развитие и обучение – Пловдив, Михаил Свирачев, представител на American Corner Plovdiv и Елена Савкова, директор на дирекция „Образование, култура, спорт и връзки с обществеността“ към Община Асеновград.

-Участие в онлайн лекции-семинари, организирани от Американските пространства в Грузия, Украйна, Молдова, Румъния и България като част от хибридната серия „Black Sea Speaker Series“. Поредицата Black Sea Speaker Series е регионална, виртуална инициатива на мисиите на САЩ в България, Грузия, Молдова, Румъния и Украйна за обучение на младежки лидери и нововъзникващи гласове за ключови възможности и предизвикателства, засягащи страните на Черно море. През м. февруари се проведе поредна интересна онлайн презентация на тема „Media literacy in time of war and in the age of AI“ с водещ лектор Иглика Иванова.

-Във връзка с Европейските инициативи All Digital Weeks 2024 и Code Weeks 2024, American Corner Plovdiv проведе множество обучителни семинари в различни читалища, библиотеки, училища и детски градини в Пловдив, Ягодovo, Асеновград, Труд, Болярци и др. Обученията се проведеха с роботите RUCO и BeeBot. В тях отново взеха участие голям брой ученици.

-В Конферентната зала се проведе празничен благотворителен мюзикъл, организиран съвместно с училище по английски език EasyEnglish и American Corner Plovdiv. Пълната зала бе огласена от много песни, танци и сценки на английски език. Бяха поканени и специални гости, артисти и певци, които зарадваха публиката с изпълненията си.

-Михаил Свирачев, като представител на American Corner Plovdiv, съорганизатор и жури, посети Брюксел и Европейския парламент заедно с учениците участници в проекта „Зависим от теб“ на фондация „Глобални библиотеки – България“, която стартира едногодишен проект в сътрудничество с Американските центрове в регионалните библиотеки в София, Бургас, Пловдив, Варна и Велико Търново, финансиран от отдел „Публична дипломатия“ на посолството на САЩ в София, озаглавен „Depend on You“ (Зависим от теб). „Проектът имаше за цел да насърчи демократичното образование и участие в България чрез позициониране на обществените библиотеки като центрове за информация и неформално образование и чрез обучение на библиотекарите като ментори.

За пилотния проект експерти от гражданското общество, заедно с петте участващи библиотеки на Американските центрове в София, Бургас, Пловдив, Варна и Велико Търново, обучиха библиотекари да реализират програми по гражданско образование, насочени към млади хора, завършващи гимназия и нагоре. Бе проведено и междинно обучение на библиотекари от американските корньри в Бургас, Варна, Велико Търново, Пловдив и София на 22 и 23 февруари в Регионална библиотека „Пейо Яворов“ Бургас. Обучението бе част от дейностите, насърчаващи гражданското участие на младите хора в рамките на проекта „Зависим от теб“, подкрепен от U.S. Embassy Sofia. Като част от проекта „Depend on you“, съвместно с Фондация Глобални библиотеки – България, American Corner Plovdiv организира състезание по публична реч. Проектът бе подкрепен от U.S. Embassy Sofia. Състезанието бе за ученици от 10-ти и 11-ти клас, както и за студенти. В тази връзка се проведеха няколко събития, както следва: На 24.04. се проведеха четири обучения по „Публична реч“ и по „Гражданско образование“, водени от лекторите експерти Милена Илиева и Стефка Недевска. На 15.05. се проведе самото регионално състезание. Всеки участник имаше възможност да изложи мнението или тезата си в рамките на 5 минути. Темата бе: „Artificial Intelligence (Изкуствен интелект) – за и против“. На 01.06. тримата победители, заедно с един преподавател бяха в София, където се проведе Националното състезание в рамките на проект DependOnYou. В състезанието участваха 15 ученици от горен курс от училища в Бургас, Варна, Велико Търново, Пловдив и София. Учениците в 5-минутни речи говориха по теми за важността на европейските избори, младите хора и ЕС, разширяването на ЕС, дезинформация, изкуствен интелект, защита на животните, храни и потребление и други актуални въпроси за ЕС. Всички участници в Националното състезание бяха възнаградени с възможността за посещение на Брюксел и Европейския парламент.

- Посещение на доброволци от Асеновград, заедно с директора на Градска библиотека „Паисий Хилендарски“ – гр. Асеновград Милена Марковска и колеги библиотекари. Представяне на Американския център, ресурсите и възможностите, които предоставя.
- Презентации пред ученици, студенти и преподаватели на 3D принтер и скенер, начини за работа с тях и възможности, които предоставят. Провеждане на демонстрационни уъркшопове.
- Провеждане на дискуссионен клуб, по време на който се обсъждат книги, списания, полезни сайтове и теми, свързани с образованието и културата на САЩ, гледат се филми, дискутират се вълнуващи събития, споделя се опит, свързан с пребиваване в САЩ. Дискусиите се провеждат на английски език.
- Провеждане на презентации и уъркшопове с ученици от пловдивски училища за списанията, научната, образователна и художествена литература, с която разполага American Corner, достъпът до дигитални ресурси, възможностите за участие в различни конкурси и прояви, както и демонстрация на възможността за работа с 3D принтер и скенер и роботите Finch, Ruco и BeeBop.
- Провеждане на уъркшоп занимални с преподавател и ученици от училище по английски език Easy English.
- Участия в EducationUSA онлайн уебинари с водещи гост лектори от американски университети.
- Организиране и провеждане на периодични лекции-презентации с основна тема: „Подготовка за кандидатстване в Американски университети и колежи“.

-Посещение на библиотекари от читалищни и регионални библиотеки, прожекция на филм, запознаване с ресурсите на American Corner, демонстрация на робота Finch, BeeBor, 3D принтер и скенер.

-Периодично представяне на нови книги и списания от колекцията на American Corner чрез запис на видеа излъчвани в YouTube канала на библиотеката и на Facebook страницата на American Corner и на НБИБ

-Изготвяне на база данни с ресурси в подкрепа на EducationUSA Advising Program. Провеждане на срещи и дискусии с преподаватели, родители и ученици, желаещи да кандидатстват в Американски университети и колежи.

-Презентации на възможностите, които разкрива богатата база от ресурси на eLibraryUSA пред студенти, ученици и преподаватели.

-Поддържане на официална Facebook страница - American Corner Plovdiv с последователи: 607.

Наред с енциклопедиите и образователните материали, които Центърът предлага, особено голям интерес предизвикват възможността за достъп до онлайн ресурси като eLIBRARYUSA, както и списания, книги за разглеждане, включващи илюстрации и фотографии и общообразователни DVD-та, като The States.

Квалификация

-Като координатор на American Corner Plovdiv, Михаил Свирачев взе участие в „International Visitor Leadership Program“ в САЩ – мултирегионален проект-обучение с основна тема „Образованието в дигиталната ера“, спонсориран от Държавния департамент на Съединените щати и Бюрото по образователни и културни въпроси, администрирано от FNI 360 със специфични цели на проекта: Предоставяне на преглед на съвременните технологични тенденции в образованието; Оценяване как новите технологии влияят върху обучението на учениците, включително предимствата и недостатъците; Проучване на партньорствата между образователни институции и частен бизнес или филантропски организации; Обясняване в тънкости на обучението на учителите и продължаващото обучение за работа с нови технологии и демонстриране как технологията е интегрирана в съществуващата учебна програма.

-Продължаваща квалификация за адвайзър по образованието в САЩ към EducationUSA Advising Program.

Библиотекар: Михаил Свирачев

ДИГИТАЛЕН ЦЕНТЪР

1. Въведение

В настоящия отчет са представени най-съществените събития и статистически показатели, свързани с дейността на Дигиталния център през 2025 г.

През годината продължи обогатяването с ново съдържание на Дигиталната библиотека на НБИВ на адрес digital.libplovdiv.com. Продължиха дейностите по оптимизиране и подобряване на нейната функционалност съвместно с разработчиците на софтуерната платформа CultIs, на която Дигиталната библиотека е базирана. Платформата е разработена от Института по математика и информатика към Българската академия на науките (ИМИ-БАН), в резултат на сътрудничество в рамките на проекта КЛаДА-БГ, дейностите по който продължиха и през 2025 г. НБИВ се включи и в производния на КЛаДА-БГ проект PressMint в партньорство с Института по информационни и комуникационни технологии към Българската академия на науките (ИИКТ-БАН).

През 2025 г. продължи работата по Инвестиция С11.17 „Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви“ от Плана за възстановяване и устойчивост на РБългария, като беше сформиран Национален експертен консултативен съвет към МК, в който НБИВ участва. Дейността на съвета беше насочена към формирането на експертни становища относно разработването на Национална електронна платформа за представяне на културно наследство (наричана още Националното хранилище и Държавен хибриден частен облак). Порталът „Културно-историческо наследство на гр. Пловдив“ на адрес digital.plovdiv.bg, разработен по проект BG08 от община Пловдив не функционира през цялата 2025 г.

2. Дейности и събития

2.1. Дигитална библиотека digital.libplovdiv.bg

- През цялата 2025 г. – Добавяне на ново съдържание в Дигиталната библиотека (вж. Фиг. 3). Работа с разработчиците – набелязване и реализация на предложения за подобрение.
- 26.02.2025 г. – В Дигиталната библиотека е добавена нова колекция – „Редки и ценни издания“. В колекцията е предвидено да се представят палеотипи, славянски първопечатни издания и първите печатни книги на български език от XVI до края на XVIII век, българска възрожденска книжнина (до достигане на пълноценен дигитален масив), първи преводи, книги със старинна и оригинална подвързия и отпечатани по особен начин, издания с необикновен формат.
- 30.04.2025 г. – Завършена дигитализация с приложено оптичното разпознаване на символи (OCR) на поредицата „Пловдивски окръг по пътя на социализма 1944–1964“, Т.1–6, издадени през 1974 г. от НБ „Иван Вазов“. Дигитализацията е по искане от страна на отдел „Краезнание“.
- 15.09.2025 г. – Добавяне на 1000 киноплакати от депозитната колекция „Листова графика“ в Дигиталната библиотека.
- 20.11.2025 г. – Завършена дигитализацията с приложен OCR на десетте тома на репертоара „Български книги, 1878–1944“.

2.2. Работа по проектите КЛаДА-БГ и PressMint

2.2.1 Проект КЛаДА-БГ

Мисията на проекта КЛаДА-БГ е да създаде и поддържа единна национална инфраструктура, която да предоставя отворен достъп до ресурси и технологии за българското езиково, културно и историческо наследство. Проектът е интегриран в европейските инфраструктури CLARIN и DARIAH. Участието на НБИВ в проекта продължава като партньор, предоставящ съдържание и участващ в прилагането на разработените инструменти и тяхното предоставяне на широката общественост. Проектът е важен, защото в неговите рамки е разработена и се поддържа **Дигиталната библиотека** на НБИВ. Освен това се очаква инструментите и разработките по проекта да намерят иновативни реални приложения като например намаляване на грешките при OCR, правилно сегментиране на статии и блокове от текст в дигитализирани източници, постигане на нормализация на извлечения машинночетим текст (превръщане в съвременен правопис), приложения свързани с изкуствения интелект и др.

Дейностите по проекта през 2025 г. са както следва:

- 28.03.2025 г. – Изпратени 21 бр. сканирани книги с коригиран OCR за целите на проекта.
- 09.06.2025 г. – Изпращане на текстове български/английски с цел осъвременяване на наличната информация за НБИВ на сайта на проекта.
- 12.08.2025 г. – Изработен е видеофилм, който представя участието на НБИВ в проекта. През м. октомври филмът е добавен във видеоканала на НБИВ в YouTube на следния адрес: <https://www.youtube.com/watch?v=v-vDeqvxUTc>
- 13.10.2025 г. – Изпратени 42 бр. сканирани книги с коригиран OCR за целите на проекта.
- 24.10.2025 г. – Участие в Ден на отворените врати на Електронната инфраструктура за българското езиково и културно наследство КЛаДА-БГ в зала „Проф. Марин Дринов“ на БАН, гр. София. НБИВ участва с постер, който описва работата на библиотеката по проекта, правят се и демонстрации на ресурси от Дигиталната библиотека.

2.2.2 Проект PressMint

PressMint е водещ проект в европейската изследователска инфраструктура CLARIN. Продължителността му е от 01.06.2025 г. до 31.05.2027 г. Във фокуса на проекта е периодиката от края на 19-ти и началото до средата на 20-ти век. Участват общо 17 страни, предимно от ЕС. България е представена в PressMint от НБИВ и ИИКТ-БАН, като проектът е произведен на инфраструктурата КЛаДА-БГ.

В държавите участнички съществуват множество хранилища, които съдържат дигитализирана историческа периодика, но проблемът е, че те са оперативно несъвместими. PressMint има за цел да подобри настоящата ситуация чрез създаване на многоезиков, съпоставим, анотиран, преведен и съвместим набор от корпуси от европейски исторически вестници. Корпусите създадени в рамките PressMint ще бъдат свободно достъпни за изтегляне в различни формати, като ще има възможност за корпусен анализ чрез предоставени от проекта онлайн инструменти. Проектът ще насърчава активно разпространението и използването на събраните корпуси. От фонда на НБИВ за проекта са подготвени 313 заглавия периодика с обхват 1863–1944 г. в PDF файлове с OCR.

Някои от задачите, свързани с участието на НБИВ и ИИКТ-БАН в проекта са: създаване на големи езикови модели за подобряване на резултатите от OCR; обработка на крайния резултат от подобрения OCR; създаване на езиков модел за осъвременяване на правописа към съвременната норма; създаване на метаданни и съпътстващи документи за различните

издания; анотиране на документите в корпуса и текстовете с ключови думи, терминологични речници и именувани обекти от Мрежата от знание на КЛаДА-БГ; трениране на големи езикови модели; стандартизиране и публикуване на корпуса според стандартите на PressMint. Дейностите по проекта към края на 2025 г. са следните:

- 27.03.2025 г. – Онлайн среща с проф. Кирил Симов относно проекта КЛаДА-БГ и предстоящия проект PressMint. НБИВ дава съгласие за участие.
- 23.04.2025 г. – Подписан договор за проект PressMint, с което се установява участието на НБИВ в проекта.
- 27.05.2025 г. – Среща с проф. Кирил Симов и проф. Петя Осенова в НБИВ относно проекта.
- 24.06.2025 г. – Първа онлайн работна среща с партньорите по проект PressMint. Прави се представяне на проекта, инфраструктурата и участниците. До края на годината се провежда втора среща – на 28.10.2025 г. От 2026 г. се предвижда работни срещи да се правят в края на всеки месец.
- 29.09.2025 – 03.10.2025 г. – Иван Крачанов посещава гр. Виена, Австрия, където участва в работна среща по проект PressMint и в годишната конференция „CLARIN 2025“. Конференцията се организира от изследователската инфраструктура CLARIN.
- 03.12.2025 г. – Изпратени на Кирил Симов 26 броя на вестници за проекта PressMint, които са подготвени в три варианта: некоригиран OCR – коригиран OCR – осъвременен текст.
- 19.12.2025 г. – Нови 7 държави-участници се присъединяват към проекта PressMint, като по този начин участниците стават общо 17. Подписано от всички е допълнение към договора за проекта.

2.3. Работа на Националния експертен консултативен съвет към МК по Инвестиция С11.17 „Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви“ във връзка с подготвяната *Национална електронна платформа*

През 2025 г. се сформира и започна работа Националният експертен консултативен съвет (НЕКС) към МК по Инвестиция С11.17 „Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви“. Основните дейности на съвета бяха в посока подготовката и създаването на Национална електронна платформа – хранилище за генерираните при процеса на дигитализация ресурси от различните институции в България, както и техните метаданни. В НЕКС са включени представители на всички участващи в инвестицията институции, както и експерти от БАН, ИТ специалисти, юристи и др. Иван Крачанов е член на НЕКС в експертна група „Информационни технологии“, представляващ НБИВ. Най-важните събития в това направление през 2025 г. са:

- 28.01.2025 г. – Първа онлайн среща на НЕКС.
- 13.03.2025 г. – Попълнен е електронен въпросник, изпратен от фирма „Трилио“ ЕООД – гр. София, спечелила обществена поръчка като изпълнител с предмет „Придобиване на електронна платформа за дигитализация и достъп“. НБИВ предоставя по един дигитален обект (файл и метаданни) от всяка от деветте колекции от Дигиталната библиотека в онлайн облачно хранилище, осигурено от изпълнителя.
- 11.06.2025 г. – 12.07.2025 г. – Работа по установяване на модел на въвеждане и съхранение на метаданните в платформата. На 11.06.2025 г. се осъществява онлайн среща, на която е представен моделът на метаданните, изготвен от фирмата изпълнител. На 25.06.2025 г. са изпратени коментари и препоръки от страна на НБИВ относно предложения от изпълнителя

модел. На 12.07.2025 г. моделът е финализиран на базата на получената обратна връзка от участващите институции.

- 17.11.2025 г. – Онлайн срещата с екипа на НЕКС относно дооборудването на 28 музейни и 10 библиотечни центъра за дигитализация. Става ясно, че е открита обществена поръчка за доставка и монтаж на оборудване, която може да се види в ЦАИС на следния адрес: <https://app.eop.bg/today/525002>. Библиотеките и музеите няма да имат определени количествени задължения за изпълнение при дигитализацията. НБИВ е определена като Дигитализационен център № 2, като включва и регионалните библиотеки в Кърджали, Пазарджик и Смолян.

- 18.11.2025 г. – Онлайн среща с представители на фирмата изпълнител с цел запознаване и демонстрация на прототип на Национална електронна платформа. Очакванията са платформата да е окончателно готова в началото на 2026-та г. Първоначалните впечатления не са особено добри. Най-фрапантният пропуск е липсата на пълнотекстото търсене в съдържанието на текстови ресурси. Множествен импорт е възможен само за метаданните, докато файловете е необходимо да се добавят ръчно един по един. Липсва статистическа система, която да отчита посещенията, профила и поведението на посетителите и техните предпочитания и др.

2.4. Текущи дейности и събития, участие в конференции и работни срещи, и др.

2.4.1. Фотографско и видеозаснемане на събития в библиотеката:

- През цялата 2025 г. – Видео и фотографско заснемане на концерти, изложби и други събития в библиотеката.
- През цялата 2025 г. – Заснемане на видеа от поредицата „На фокус: книга на седмицата“.

2.4.2. Участия в конференции, срещи, семинари, медийни изяви:

- 20.03.2025 г. – Иван Крачанов провежда семинар „Изкуственият интелект и приложението му в културните институции“ в Конферентна зала на НБИВ. На събитието присъстват библиотечни специалисти от Пловдивска област.
- 16.04.2025 г. – Стартира проект „От Аз-буки до изкуствения интелект“, разработен от НБИВ и финансиран от фондация „Пловдив 2019“. Дигиталният център има участие в проекта с провеждането на лекция „Дигитализацията в действие“ на 18.09.2025 г. и фотографското обезпечаване на събитията.
- 27–28.06.2025 г. – Участие на Иван Крачанов в международната конференция CompSysTech 2025 (Русе, България). Представен е доклад на тема „A Gameplay Model for a Serious Game to Reduce Library Anxiety“.
- 25–26.09.2025 г. – Участие на Иван Крачанов в международната конференция DIPPE 2025 (Бургас). Представен е доклад на тема „Towards a Hybrid Educational-Persuasive Framework for a Library-Oriented Serious Game to Alleviate Library Anxiety“.
- 06.11.2025 г. – Участие в кръгла маса на тема: „Изкуственият интелект: помощ или заплаха“ в гр. Асеновград, организирана от Градска библиотека „Паисий Хилендарски“ – Асеновград и НБИВ. Иван Крачанов изнася презентация на тема „Изкуственият интелект и приложението му в културните институции“.

• 13–14.11.2025 г. – Участие в XXIV-та Национална научна конференция с международно участие „Библиотеки – четене – комуникации“, организирана от НБ „П. Р. Славейков“ – Велико Търново. Иван Крачанов представя доклад на тема „Участието на Народна библиотека „Иван Вазов“ в проект PressMint: дигитални ресурси в контекста на споделеното европейско наследство“ в съавторство с Димитър Минев.

3. Статистически данни

3.1. Сканиране

Броят на дигитализираните страници (кадри) през 2025 г. е 66 775. На диаграмите по-долу може да се проследи темпът на сканиране по месеци (Фиг. 1), разпределението на дейността по вид на поръчката и по модели на използваните скенери (Фиг. 2).

Фиг. 1. Брой кадри (дигитализирани страници) по месеци

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВИД НА ПОРЪЧКАТА

	яну.25	фев.25	мар.25	апр.25	май.25	юни.25	юли.25	авг.25	сеп.25	окт.25	ное.25	дек.25	ОБЩО
Вътрешни – НБИБ	6006	7468	3890	5940	6720	5100	4889	4167	5590	7533	3513	4511	65327
Външни поръчки	148	3	0	92	9	10	160	22	144	333	96	7	1024
МЗС	0	0	0	0	0	0	424	0	0	0	0	0	424
ОБЩО ЗА ГОДИНАТА:													66775

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО СКЕНЕРИ

	яну.25	фев.25	мар.25	апр.25	май.25	юни.25	юли.25	авг.25	сеп.25	окт.25	ное.25	дек.25	ОБЩО
Скенер i2S A0	2140	1195	1780	757	1368	1322	410	1420	625	581	939	1391	13928
Скенер i2S A2	4014	6276	2110	5275	5361	3788	5006	2745	5109	7285	2670	3127	52766
Скенер EPSON	0	0	0	0	0	0	57	24	0	0	0	0	81
ОБЩО ЗА ГОДИНАТА:													66775

Фиг. 2. Брой кадри (дигитализирани страници) по вид на поръчката и по използваната техника

3.2. Добавяне на културни ценности в интернет пространството

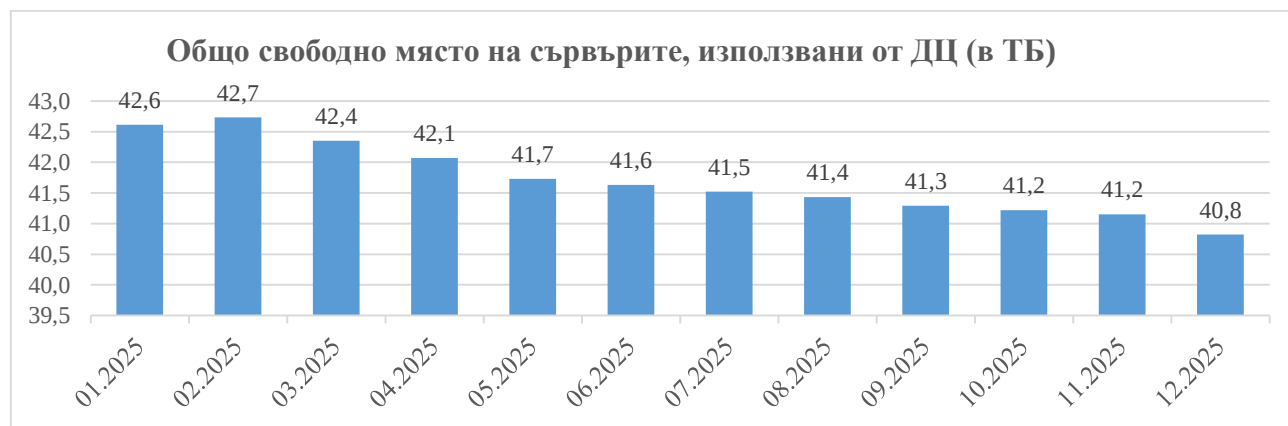
През 2025 г. Дигиталната библиотека нараства както следва:

Колекция	Новодобавени	Общо налични в края на 2025 г.
ПЕРИОДИКА (заглавия)	123	861
КНИГИ	55	445
ГРАФИЧНИ	996	2826
РЪКОПИСИ	14	165
КАРТОГРАФСКИ	0	23
АРХИВИ	0	3
ФОТОГРАФИИ	93	255
АУДИОВИЗУАЛНИ	0	2

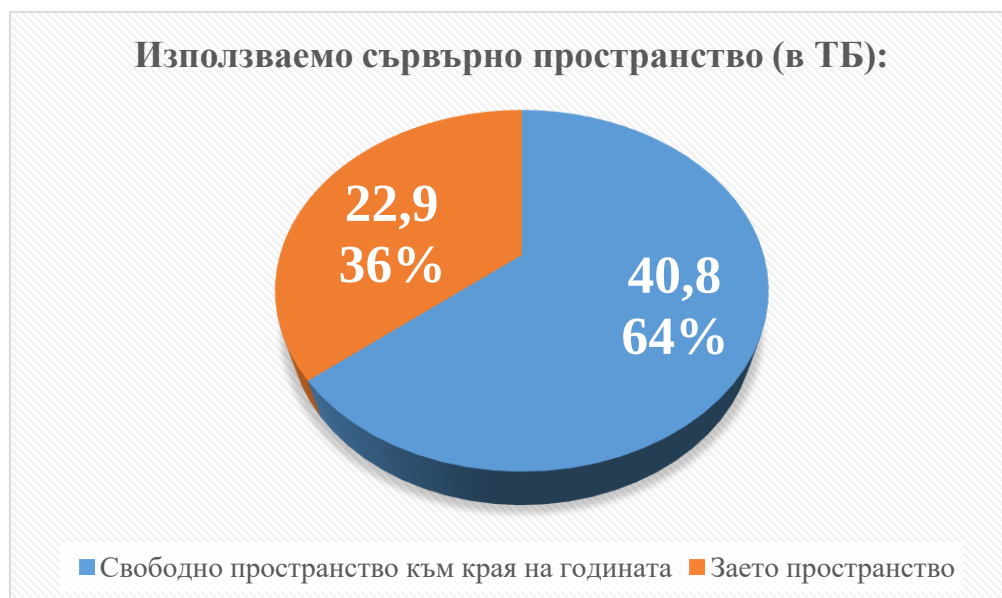
Фиг. 3. Движение на единиците КИН в Дигиталната библиотека през 2025 г.

3.3. Сървърно пространство

Към края на 2025 г. Дигиталният център ползва общо 4 бр. сървърни пространства за дългосрочно дигитално съхранение с общ използваем обем 63,7 ТВ. Премахнато е едно от сървърните пространства (означено като „Rakopisi“), което води до незначително намаляване на общия използваем обем (от 65,5 ТВ на 63,7 ТВ). По-долу на Фиг. 4 може да се проследи темпът на запълване на общия обем по месеци, а на Фиг. 5 е представено процентното съотношение заето/свободно сървърно пространство към края на годината.

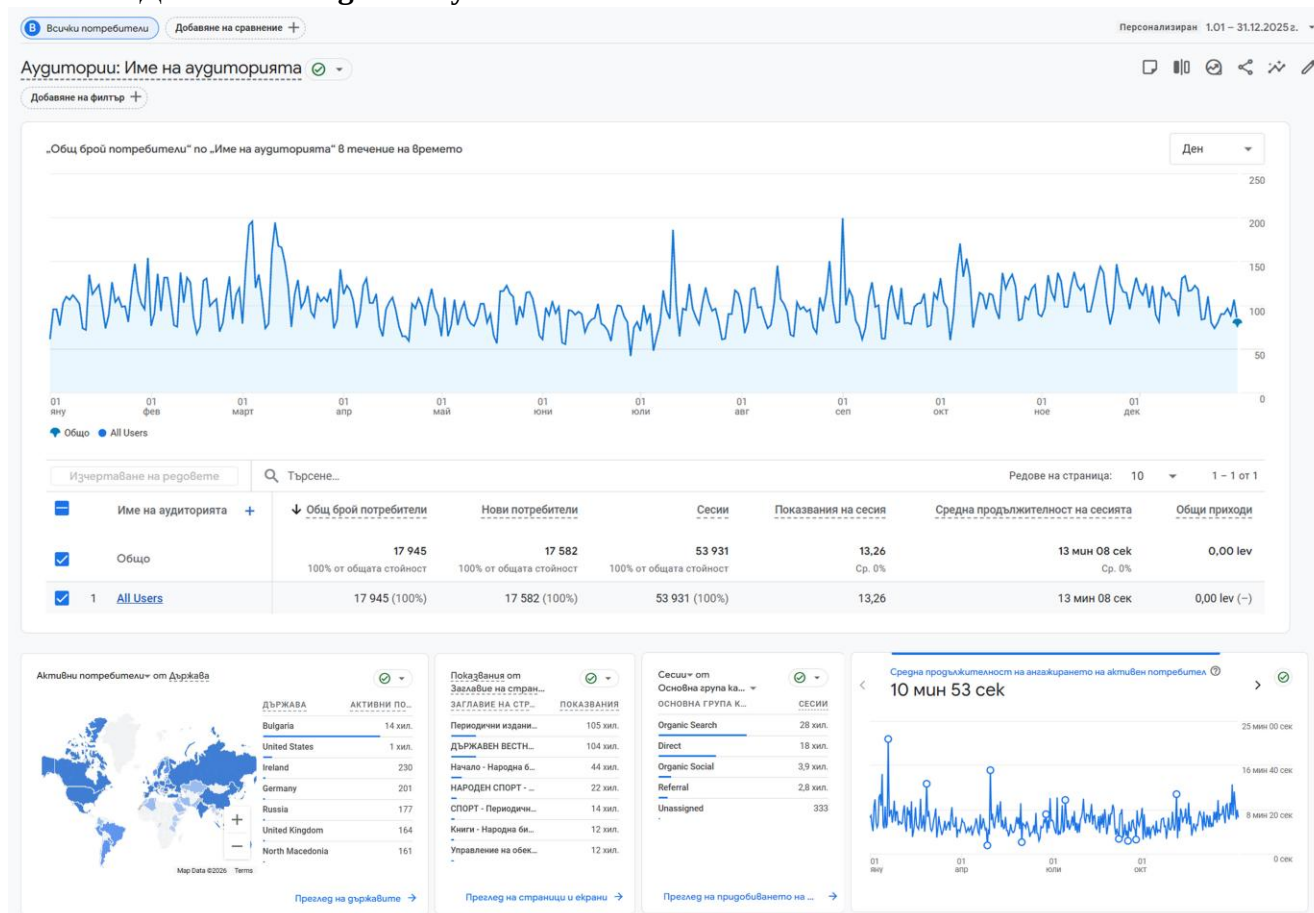

Фиг. 4. Общо свободно сървърно пространство

Фиг. 5. Съотношение заето/свободно сървърно пространство към края на отчетната година

3.4. Данни от Google Analytics

Фиг. 6. Данни от Google Analytics за Дигитална библиотека на НБИБ (digital.libplovdiv.com)

За периода 01.01–31.12.2025 г. Дигиталната библиотека е посетена от 17 954 потребителя – с 41,5% повече спрямо предходната 2024 г. Посещенията (сесиите) са 53 931 – с 31,2% повече спрямо предходната година. Най-търсени са периодичните издания „Държавен вестник“, „Народен спорт“ и „Спорт“. През 2025 г. потребителите достъпват Дигиталната библиотека най-често чрез органично търсене (от резултати в търсачка, напр. Google). Тази тенденция бележи промяна – през предходната 2024 г. достъпването е приблизително по равно чрез органично търсене (от резултати в търсачка, напр. Google) и директно (кликване на директен линк). Най-много потребители има от България, следвана от САЩ и Ирландия.

4. Материална база

12.2025 г. – Получен нов плосък скенер Plustek OpticPro A320E, формат A3, оптична резолюция до 800 dpi.

5. Публикации

Вж. приложение към настоящия отчет.

Зав.-отдел: Иван Крачанов

Дейност за [ТК 94](#) „Опазване на културното наследство“

Реставраторът Мартина Христова, Лаборатория за консервация и реставрация, е представител на НБИВ в ТК-94. През изминалата 2025 г. на годишно пленарно заседание на БИС/ТК 94 „Опазване на културното наследство“ бяха обсъдени направените предложения за включване на европейски стандарти за въвеждане с превод на български език. Един от предложените стандарти за въвеждане беше посочен като приоритетен още през 2024 г., но поради липса на достатъчно финансови средства се предложи да бъде включен за въвеждане с превод през 2025 г.: EN 16893:2018 Conservation of Cultural Heritage – Specifications for location, construction and modification of buildings or rooms intended for the storage or use of heritage collections. За въвеждане с превод бе предложен и EN 17036:2018 Conservation of Cultural Heritage – Artificial ageing by simulated solar radiation of the surface of untreated or treated porous inorganic materials. Беше обсъдено направеното предложение от доц. Румяна Захаријева да бъде въведен с превод и стандарт EN 16682:2017 Conservation of cultural heritage – Methods of measurement of moisture content, or water content, in materials constituting immovable cultural heritage. Бяха обсъдени и възможностите за финансиране.

EN 16893:2018 – предложен от Мартина Христова;

EN 17036:2018 – предложен от Мартина Христова;

EN 16682:2017 – предложен от доц. Захаријева.

Представителите на БИС/ТК 94 изразиха своето мнение, че за председател на БИС/ТК 94 трябва да бъде преизбрана доц. Румяна Захаријева, която е дългогодишен експерт, участващ в дейността по стандартизация на няколко технически комитета към БИС и участваща активно в дейността на БИС/ТК 94 от неговото създаване. Предложението беше подкрепено единодушно от присъстващите.

От секретаря на БИС/ТК 94 беше представена актуална информация за номинираните експерти в работни групи към CEN/TC 346 Conservation of Cultural Heritage. Беше направен преглед на участието на експертите в различните работни групи с цел актуализация. Беше изразено желание от страна на Малина Белчева, реставратор от Университетската библиотека в СУ да бъде изключена от работната група в CEN/TC 346/WG 11 поради служебна натовареност и невъзможност да участва в дейността. Госпожа Фантина Рангелова също изяви желание да бъде изключена от работната група CEN/TC 346/WG 18 Characterization, preservation, and management of archaeological, но да бъде включена в работната група – CEN/TC 346/WG 17 Management and monitoring of built heritage.

Представителите на БНК – ИКОМОС изразиха своето желание да възобновят прекъснатото преди време членство в БИС и да се включат отново в дейността на БИС/ТК 94.

Направено беше предложение следващото заседание на БИС/ТК 94 да се проведе в УАСГ, за да могат да бъдат разгледани и двете лаборатории, създадени чрез участие в проект „Наследство БГ“ в УАСГ, две уникални за България научно-изследователски лаборатории за документиране и моделиране, консервация и реставрация.

Беше прието в Работната програма да бъдат включени за въвеждане като БДС с превод на български език следните европейски стандарти:

****EN 16893:2018 Conservation of Cultural Heritage–Specifications for location, construction and modification of buildings or rooms intended for the storage or use of heritage collections**

Състав на целевата работна група:

*Мартина Христова, превод;

*Фантина Рангелова, техническа редакция;

*Десислава Гуленова, ръководител на ЦРГ, стандартизационна редакция.

****EN 17036:2018 Conservation of Cultural Heritage – Artificial ageing by simulated solar radiation of the surface of untreated or treated porous inorganic materials**

Състав на целевата работна група:

*Мартина Христова, превод;

*Румяна Захариева, техническа редакция;

*Десислава Гуленова, ръководител на ЦРГ, стандартизационна редакция.

В Работната програма на БИС/ТК 94 да бъде включен за въвеждане като БДС с превод на български език и европейския стандарт, но при наличие на достатъчно средства: EN 16682:2017 Conservation of cultural heritage – Methods of measurement of moisture content, or water content, in materials constituting immovable cultural heritage

Състав на целевата работна група:

*Наталия Владинова, превод;

*Румяна Захариева, техническа редакция;

*Десислава Гуленова, ръководител на ЦРГ, стандартизационна редакция.

Преводите на EN 16893:2018 и EN 17036:2018 бяха предадени в отдел „Издателска дейност“. Работната програма на БИС/ТК 94 за 2025 г. беше изпълнена.

Консерватор-реставратор: Мартина Христова

ПРИЛОЖЕНИЯ

Набавени и отчислени библиотечни документи по вид

Таблица 0-02

№ по ред	Вид библиотечни документи	Библиотечен фонд	Набавени б.д.	Отчислени б.д.
1	2	3	4	5
1.	Книги (включва и Редки и ценни издания; Старопечатни книги)	1 179 211	15 467	4 684
	Книги в Deutscher Lesesaal ¹			
2.	Продължаващи издания	225 611	1 589	2 369
3.	Графични издания (включва Албуми; Репродукции; Оригинални произведения на изкуството)	26 464	442	24
4.	Картографски издания	4 208	15	
5.	Печатни музикални издания	22 979	52	4
6.	Патенти и стандарти	68 586		
7.	Служебни и дребни издания ²	412 021	806	
8.	Аудиовизуални документи, в т.ч.	42 698	120	731
	грамофонни плочи	17 738	1	
	звукозаписи (аудиокасети)	2 605		680
	•компактдискове – CD	9 603	110	36
	•компактдискове – CD Deutscher Lesesaal *			
	•компактдискове – DVD	2 492	9	14
	•видеокасети	40		1
	•филми	586		0
	диаматериали	9 643		
	•диапозитиви	4 611		
	•диафилми	5 023		
9.	Ръкописи	337		
10.	Документални и фотоматериали	9 065		
	•архиви	2 933		
11.	Микроформи	24 783		
12.	Електронни ресурси			
	•еКниги			
	•Други дигитални документи			
	Общ брой	1 606 875	17 685	7 812

¹ *Фондът на **Deutscher Lesesaal** включва документи, които не са регистрирани в общата КДБФ, не са включени в отчетения общ брой на библиотечния фонд и броя набавени библиотечни документи. Фондът има отделна регистрационна документация.

² Депозитен фонд „Служебни и дребни издания“ включва документи, които не са регистрирани в общата КДБФ, не са включени формално в общия брой на библиотечния фонд и броя набавени библиотечни документи.

Набавени и отчислени библиотечни документи по съдържание³

Таблица 0-03

№ по ред	Индекс по класификационна схема ⁴	Библиотечен фонд	Набавени б.д.	Отчислени б.д.
1	2	3	4	5
1.	Ф Общ отдел	16 242	39	118
2.	А+И Философски науки	57 234	1 000	260
3.	М Религия	19 134	596	43
4.	Б+Г+Д+Е+Ж+З Обществени науки	280 427	2 735	1 210
5.	О+Н+Р Математика. Естествени науки	85 784	566	521
6.	С Медицина	80 330	971	327
7.	У Техника. Промисленост	244 004	570	603
8.	Т Агрономия	30 333	148	208
9.	Зд Спорт	9 306	211	58
10.	Л Изкуство	122 718	755	750
11.	КБ+КВ Езикознание. Литературознание	91 548	710	595
12.	В История	95 368	1 097	186
13.	П Геологични и географски науки	22 572	112	41
14.	КД Художествена литература	375 800	6 608	1 436
15.	КДд+КДдн Детска отраслова и художествена литература	76 075	1 567	1 456
	Общ брой	1 606 875	17 685	7 812

³ Данните не включват б.д. от фондовете „Служебни и дребни издания“ и Deutscher Lesesaal

⁴ По „Схема за класификация на книгите в научните и по-големите библиотеки“, 1960 г.

В История

Г Икономика

Д Политика

Е Държава и право

Ж Военна наука

З Култура. Наука. Просвета

Зд Спорт

И Философски науки

К Филологически науки

КД Художествена литература

Л Изкуство

Н Естествени науки

О Физико-математически и химически науки

П Геологични и географски науки

С Медицина

Т Агрономия

У Техника. Промисленост

Ф Общ отдел

Набавени и отчислени библиотечни документи по вид в Deutscher Lesesaal

Таблица 0-02 НЧ

№ по ред	Вид библиотечни документи	Фонд	Набавени б. д.	Отчислени б. д.
1	2	3	4	5
1.	Книги	4 635		
2.	Аудиовизуални документи, в т.ч.			
	○ компактдискове – CD	283		
	Общ брой	4 918	0	0

Набавени и отчислени библиотечни документи по съдържание в Deutscher Lesesaal

Таблица 0-03 НЧ

№ по ред	Индекс по класификационна схема	Фонд	Набавени б. д.	Отчислени б. д.
1	2			
1.	0 Общ отдел	82		
2.	1 Философия	189		
3.	2 Религия	33		
4.	3 Обществени науки	523		
5.	5 Математика. Естествени науки	71		
6.	61 Медицина	45		
7.	62 Техника 64-69 Промисленост	69		
8.	7 Изкуство	525		
9.	80 Езикознание	573		
10.	82–89 Литературознание	476		
11.	9 История	146		
12.	91 География. Пътешествия	126		
	Художествена литература	1 617		
	Д 0-9 Детска отраслова литература	323		
	Д Детска художествена литература	120		
	Общ брой	4 918	0	0

Набавени и отчислени библиотечни документи по език

Таблица 0-04

№ по ред	Език	Библиотечен фонд	Набавени б.д.	Отчислени б.д.
1	2	3	4	5
1.	Български език	1 262 717	16 740	4 492
2.	Английски език	58 277	632	372
3.	Немски език	48 083	55	446
3.1.	Немски език Deutscher Lesesaal* ⁵			
4.	Френски език	3 6079	44	107
5.	Италиански език	271	14	51
6.	Испански език	509	7	18
7.	Руски език	167 770	105	2310
8.	Други славянски езици	12 113	49	11
9.	Други езици	21 056	39	5
	Общ брой	1 606 875	17 685	7 812

Набавени библиотечни документи по начин на придобиване

Таблица 0-05

№ по ред	Вид библиотечни документи	Общ брой	Покупка	Задължително депозиране	Обмен	Дар	Лицензиране
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Библиотечни единици	16 060	7 201	7 269	179	1 411	
2.	Продължаващи издания	1 624	166	1 439	3	16	
	Общ брой	17 684	7 367	8 708	182	1 427	

⁵ Фондът на **Deutscher Lesesaal** не е включен в отчитания тук общ брой набавени и отчислени б.д. по език.

**Отчислени библиотечни документи
по причина на отчисляване и по предназначение**

Таблица 0-06

№ по ред	Причина за отчисляване	Общ брой	Отраслова и художествена литература	Детска отраслова и художествена литература
1	2	3	4	5
1.	Остарели по съдържание			
2.	Налични много екземпляри от един библиотечен документ	1 002	1 002	
3.	Физически изхабени	4 956	3 772	1 184
4.	Повредени или невърнати от ползватели	1 212	943	269
5.	Констатирани като липсващи при инвентаризация			
6.	Неизползваеми носители на информация	642	639	3
7.	Повредени/унищожени при стихийни бедствия или кражба			
	Общ брой	7 812	6 356	1 456
	Стойност (в €)	16 479		

Текущи продължаващи издания по съдържание

Таблица 0-07

№ по ред	Индекс по класификационна схема	Общ брой
1	2	3
1.	Ф Общ отдел	18
2.	А+И Философски науки	35
3.	М Религия	42
4.	Б+Г+Д+Е+Ж+З Обществени науки	840
5.	О+Н+Р Математика. Естествени науки	58
6.	С Медицина	127
7.	У Техника. Промисленост	122
8.	Т Агрономия	56
9.	Зд Спорт	48
10.	Л Изкуство	45
11.	КБ+КВ Езикознание. Литературознание	60
12.	В История	79
13.	П Геологични и географски науки	18
14.	КД Художествена литература	60
15.	КДд+КДдн Детска отраслова и художествена литература	19
	Общ брой	1 624

Текущи продължаващи издания по език

Таблица 0-08

№ по ред	Език	Общ брой
1	2	3
1.	Български език	1 430
2.	Английски език	158
3.	Немски език	8
4.	Френски език	9
5.	Италиански език	
6.	Испански език	
7.	Руски език	19
8.	Други славянски езици	
9.	Други езици	
	Общ брой	1 624

Текущи продължаващи издания по вид

Таблица 0-09

№ по ред	Вестник	Списание	Периодичен сборник	Реферативен журнал	Библиография	Единичен лист	CD	DVD
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	451	914	224				35	

Сигнатурна проверка на фонд „Архив на българската книга“

Таблица 0-10

Състав на потребителите по възраст и образование

Таблица 0-11

Звено	По възраст				По образование	
	до 14 год.	15–18 год.	19–28 год.	над 28 год.	средно	висше
1	2	3	4	5	6	7
Възрастни		364	1 639	3 647	1 785	3 178
Детски отдел	1 889	35	73	50	49	74
Общо	1 889	399	1 712	3 697	1 834	3 252

Състав на потребителите по пол, професия и място на записване

Таблица 0-12

№ по ред	Професия	Общ брой	В това число	
			Заемна за възрастни	Заемна Детски отдел
1	2	3	4	5
1.	Работници	74	69	5
2.	Инженерно-технически специалисти	606	592	14
3.	Селскостопански специалисти	67	66	1
4.	Медицински специалисти	305	300	5
5.	Математици, химици, физици, геолози, географи, биолози	308	299	9
6.	Философи, социолози, историци, педагози, филолози, икономисти, юристи	1 543	1 511	32
7.	Писатели, журналисти, артисти, художници, музиканти	405	398	7
8.	Учители	140	132	8
9.	Студенти	1 352	1 315	37
10.	Ученици – горен курс	399	290	109
11.	Ученици – среден курс	303		303
12.	Ученици – начален курс	938		938
13.	Други	1 257	678	579
	Общ брой	7 697	5 650	2 047
	От тях			
1.	мъже	2 598	1 670	928
2.	жени	5 099	3 980	1 119

Заети библиотечни документи по вид

Таблица 0-13

№ по ред	Вид на изданието	2024 г.	2025 г.
1	2	3	4
1.	Книги	223 638	231 837
2.	Продължаващи издания	4 1290	33 281
3.	Графични издания	1 283	1 829
4.	Картографски издания	82	60
5.	Печатни музикални издания	158	146
6.	Патенти и стандарти	43	12
7.	Служебни и непубликувани издания	968	873
8.	Аудиовизуални документи, в т.ч.	360	20
*	Грамфонни плочи		
*	Звукозаписи, компактдискове–CD, DVD	360	20
*	Видеокасети и филми		
*	Диаматериали (диапозитиви, диафилми)		
9.	Репродукции		4
10.	Ръкописи	147	206
11.	Документални и фотоматериали	67	43
12.	Микроформи		
13.	еКниги		
14.	Други дигитални документи		
	Общ брой	268 036	268 311

Заети библиотечни документи по език

Таблица 0-14

№ по ред	Език	2024 г.	2025 г.
1	2	3	4
1.	Български език	264 481	259 947
2.	Английски език	2 456	6 460
3.	Немски език	425	715
4.	Френски език	117	159
5.	Руски език	223	449
6.	Други славянски езици	16	27
7.	Ориенталски езици	109	235
8.	Други езици	202	319
	Общ брой	268 036	268 311

Заети библиотечни документи по съдържание

Таблица 0-15

№ по ред	Класификационен индекс	2024 г.	2025 г.
1	2	3	4
1.	0 Общ отдел	2 894	1 921
2.	1 Философия	12 088	10 868
3.	2 Религия	1 998	1 601
4.	3 Обществени науки	15 916	14 933
5.	5 Математика. Естествени науки	2 060	1 907
6.	61 Медицина	7 023	7 052
7.	62 Техника	806	766
8.	64-69 Промисленост	672	685
9.	63 Селско стопанство	445	494
10.	793-799 Спорт	1 316	1 036
11.	7 Изкуство	6867	5 988
12.	80 Езикознание	2 881	2 211
13.	82 Литературознание	42 830	63 278
14.	9 История	946	1 015
15.	91 География. Пътешествия	1 453	1 707
16.	Б/Ч Художествена литература	106 666	89 622
17.	Д 0-9 Детска отраслова литература	21 212	22 109
18.	Д Детска художествена литература	39 963	41 118
	Общ брой	268 036	268 311

**Заети библиотечни документи по начин на заемане
в отделните звена за обслужване**

Таблица 0-16

№ по ред	Звено за обслужване	Общ брой	Заемане за дома	Заемане за читалня
1	2	3	4	5
1.	Заемна за дома	134 185	134 185	
2.	Читални зали (общо)	63 013		63 013
	○ Читалня № 1 Филологически, обществени, естествени, точни и приложни науки	52 697		52 697
	○ Читалня № 2 акад. Петър Динев			
	○ Читалня № 3 Текуща периодика	6 504		6 504
	○ Читалня № 4 Изкуства	3 812		3 812
3.	Специализирани отдели	70 872	57 447	13 425
	○ Deutscher Lesesaal	358	237	121
	○ American Corner	5 831	3 216	2 615
	○ Читалня № 5 Борис Дякович	1 021		1 021
	○ Методичен отдел	435	397	38
	○ Детски отдел	63 227	5 3597	9 630
4.	МЗ и ММЗ	241		241
	ОБЩО	268 311	191 632	76 679

**Междубиблиотечно и международно
междубиблиотечно земане**

Получени библиотечни документи

Таблица 0-17

№ по ред	Показател	Регистрационни единици		Изпратени поръчки
		общ брой	от тях брой копия	
1	2	3	4	5
1.	по МЗС	25	9	25
2.	по ММЗС			
	Общ брой	25	9	25

Изпратени библиотечни документи

Таблица 0-18

№ по ред	Показател	Общ брой				В Пловдивска област				В други области			
		рег. ед.		поръчки		рег. ед.		поръчки		рег. ед.		поръчки	
		общ брой	брой копия	общ брой	препратени	общ брой	брой копия	общ брой	препратени	общ брой	брой копия	общ брой	препратени
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	по МЗС	183	151	183		9				174	151	174	
2.	по ММЗС	1	1	1						1	1	1	
3.	Откази	32	2	32									
	Общ брой	216	154	216		9				175	154	175	

Детски отдел

Фонд, набавени и заети библиотечни документи

Таблица 0-19

№ по ред	Индекс по класификационна схема	Библиотечен фонд	Набавени б.д.	Заети б.д.
1	2	3	4	5
1.	0 Общ отдел	2 555	200	1 082
2.	1 Философия	864	21	280
3.	2 Религия	760	11	260
4.	3 Обществени науки	7 807	14	1 198
5.	5 Математика. Естествени науки	6 519	55	591
6.	61 Медицина	2 572	7	629
7.	62 Техника	2 975	16	803
8.	63 Селско стопанство	599	0	237
9.	793-799 Спорт	2 316	5	280
10.	7 Изкуство	740	9	150
11.	80 Езикознание	1 644	9	505
12.	82 Литературознание	4 727	6	19 718
13.	9 История	4 300	15	466
14.	91 География. Пътешествия	1 710	32	473
15.	Художествена литература	58 337	1 249	365 55
	Общ брой	98 139	1 649	63 227

Справочно-библиографско и информационно обслужване

Таблица 0-20

№ по ред	Индекс по класификационна схема	Общ брой	ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ						
			СБИО				Краезнание		
			Устни справки	Писмени тематични библиографски справки	Ретроспективни тематични библиографски справки (автоматизирано търсене в ЕК и АБД, в онлайн БД, в други интернет ресурси, в други инф. масиви)	Онлайн справочно обслужване	Писмени тематични библиографски справки	Ретроспективни тематични библиографски справки (автоматизирано търсене в ЕК и АБД, в традиционните каталози и краеведски картотеки)	Онлайн справочно обслужване
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	0 Общ отдел	179		4	80	78		17	
2.	1 Философия	54		10	28	16			
3.	2 Религия	53		1	2	10		37	3
4.	3 Обществени науки	502		35	286	84	3	87	7
5.	5 Математика. Естествени науки	36		2	26	8			
6.	61 Медицина	48			18	6		23	1
7.	62 Техника	12			10	2			
8.	64–69 Промисленост	37			4	4	1	23	5
9.	63 Селско стопанство	23			4	8		10	1
10.	793–799 Спорт	80		2	16			55	7
11.	7 Изкуство	117		2	28	22		60	5
12.	80 Езикознание	22		1	10	8		3	
13.	82 Литературознание	124		5	58	40	1	17	3
14.	9 История	316			100	32	1	180	3
15.	91География. Пътешествия	26		2	14	6		3	1
	Общ брой (без графа 4)	1 629	19 870	64	684	324	6	515	36

Културни събития

Таблица 0-21

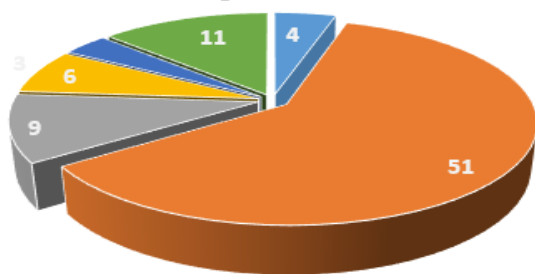
№ по ред	Видове	Мярка	Количество
1	2	3	4
1.	Изложби		
	○ от фондовете на Библиотеката	брой	30
	○ съвместни изложби с други институции	брой	5
	○ гостуващи изложби	брой	4
	○ самостоятелни изложби	брой	26
	○ изложби в чужбина	брой	1
	○ пътуващи изложби	брой	2
2.	Други културни дейности		
	○ премиери на книги	брой	29
	○ концерти	брой	5
	○ открити уроци	брой	45
	○ други форми (хепънинг, творческа работилница, дискусия, конкурс, кръгла маса и т.н.)	брой	30
3.	Образователни екскурзии	брой	49
4.	Участие в национални и градски фестивали	брой	7
	Общо		233

Професионален библиотечен персонал по образование

Таблица 0-22

№ по ред	Начин на заплащане и длъжност	Общ брой	с библиотечна квалификация		Висше образование Образователно-квалификационна степен							Средно образование	
					доктор	с библиотекосведски профил	магистър	с библиотечна квалификация	бакалавър	с библиотечна квалификация	професионален бакалавър	с библиотечна квалификация	общ брой
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
1.	шатни, гл.библиотекар библиотекар методист	69	69	4	4	51	51	9	9	5	5		
2.	шатни, работник библиотека	14	5			1					1	14	3
	Общо	83	74	4	4	52	51	9	9	5	6	14	3

Професионален библиотечен персонал по образование

- висше, доктор
- висше, магистър с БКв
- висше, бакалавър с БКв
- висше, професионален бакалавър с БКв
- средно, с БКв
- средно, без БКв

Професионален библиотечен персонал по продължителност на трудовия стаж и длъжност

Таблица 0-23

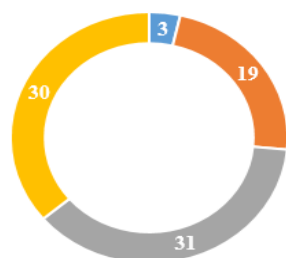
№ по ред	Продължителност на професионалния трудов стаж	Общ брой	Гл. библиотекар	Библиотекар	Методист	Работник библиотеката
1	2	3	4	5	6	7
1.	до 5 г.	17		12	2	3
2.	6–10 г.	12	1	7		4
3.	11–15 г.	10		7		3
4.	16–20 г.	13	1	10		2
5.	над 21 г.	31	6	23		2
	Общ брой	83	8	59	2	19

Професионален библиотечен персонал по пол и възраст

Таблица 0-24

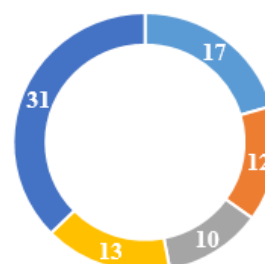
№ по ред	По възраст		По пол	
	години	брой	мъже	жени
1	2	3	4	5
1.	до 25 год.			
2.	26–35 год.	3		3
3.	36–45 год.	19	4	15
4.	46–55 год.	31	6	25
5.	56–65 год.	30	2	28
	Общ брой	83	12	71

Професионален библиотечен персонал по възраст

■ 26–35 год. ■ 36–45 год. ■ 46–55 год. ■ 56–65 год.

Продължителност на професионалния трудов стаж на персонала

■ до 5 г. ■ 6–10 г. ■ 11–15 г. ■ 16–20 г. ■ над 21 г.

Разпределение на персонала по зони на обслужване/дейност

Таблица 0-25

№ по ред	Зона на обслужване/дейност	Брой служители
1	2	3
1.	Обслужване на потребители (напр. заемане, МЗ, обучение на потребителите, справочно-информационно обслужване, услуги за потребители със специални нужди)	59
2.	Обработка на носители (напр. набавяне, каталогизиране, преговори за лицензиране, техническа обработка на документите, подвързване и т.н.)	25
3.	Електронни услуги (напр. планиране, поддръжка, предоставяне и развитие на ИТ услуги, техническо разработване и подобряване на уеб-базираните услуги и т.н.)	2
4.	Други услуги (напр. културни и образователни събития, обучителни услуги, експертно-консултантски услуги, проектна активност, издателска дейност, дейности по реставрация /консервация, дигитализация и т.н.)	13
5.	Администрация (напр. управление, планиране и координация, финансов контрол, управление на персонала, статистика, маркетинг)	7
6.	Техническа и сервизна дейност (напр. охрана, домакинство, приемни, санитарна поддръжка)	23

Разпределение на персонала по зони на обслужване/дейност

Персонал по длъжност

Таблица 0-26

№ по ред	Длъжност	Персонал
1	2	3
1.	Директор	1
2.	Заместник-директор	1
3.	Главен счетоводител	1
4.	Главен библиотекар	8
5.	Библиотекар	59
6.	Методист, библиотека	2
7.	Работник, библиотека	14
8.	Администратор, компютърни системи	1
9.	Експерт, системен софтуер за бази данни	+1/3 _{ЕЛПЗ} ⁶
10.	Експерт, връзки с обществеността	+1/3 _{ЕЛПЗ}
11.	Главен специалист, културни дейности и проекти	+1/2 _{ЕЛПЗ}
12.	Редактор	1
13.	Счетоводител	3
14.	Служител, човешки ресурси	1
15.	Домакин, Каса	1
16.	Реставратор/Консерватор	1
17.	Декоратор, изложби	1
18.	Книговезец	5
19.	Оператор, компютърна предпечатна подготовка	2
20.	Оператор, периферни устройства	1
21.	Оператор по въвеждане на данни	2
22.	Работник, гардероб	3
23.	Портиер	4
24.	Електро механик	1
25.	Пазач	2
26.	Чистач/Хигиенист	12
27.	Общ работник	1

⁶ Еквивалент на лице в пълна трудова заетост

Разходи

Таблица 0-27

Парагр аф	Вид разход	Ед. мярка	Разходи 2024 г.	План 2025 г.	Разходи 2025 г.
1	2	3	4	5	6
01-01	Заплати за персонала, зает по трудови правоотношения	лева	3 045 669	3 455 696	3 453 988
02-02	Възнаграждения по извънтрудови правоотношения	лева	37 650	25 5039	189 800
02-05	СБКО	лева	47 951	75 000	54 916
02-08	Обезщетения	лева	135 585	120 997	65 470
02-09	Болнични за работодател	лева	26 385	25 504	25 504
05-51	Осигурителни вноски ДОО	лева	357 430	403 784	403 781
05-60	Осигурителни вноски ЗОВ	лева	153 404	173 376	173 369
05-80	Осигурителни вноски ДЗПО	лева	85 052	96 806	96 802
10-12	Медикаменти	лева			
10-13	Постелен инвентар и облекло	лева	730	1 070	1 070
10-14	Книги за библиотеките и други	лева	154 409	158 557	158 256
10-15	Материали	лева	50 849	101 206	77 697
10-16	Вода, горива и ел. енергия	лева	134 458	157 900	157 886
10-20	Разходи за външни услуги	лева	124 020	179 276	151 370
10-30	Текущ ремонт	лева	24 872	42 695	29 342
10-51	Командировки в страната	лева	9 313	16 629	4 484
10-52	Командировки в чужбина	лева		930	929
10-62	Разходи за застраховки	лева	1 060	1 051	988
10-91	СБКО – данъци	лева	467	360	360
10-92	Разходи за глоби и лихви	лева	473		
19-01	Платени държавни данъци	лева	271	280	134
19-81	Платени общински данъци	лева	371	585	585
46-00	Разходи за членски внос	лева	2 233	2 300	1 100
51-00	Основен ремонт на ДМА	лева			
52-00	Придобиване на ДМА	лева	48 004	133 903	126 198
53-00	Придобиване на НДА	лева	500	21 060	21 060
	Общо	лева	4 441 156	5 218 875	5 049 099

Финансиране

Таблица 0-28

№ по ред		Ед. мярка	2024 г.	2025 г.
1	2	3	4	5
1.	Собствени приходи, в т.ч.	лева	143 135	142 257
	○ от продажба на потребителски карти	лева	50 143	47 597
	○ от услуги	лева	19 670	18 320
	○ от наеми	лева	72 242	71 740
	○ други приходи, в т.ч.	лева	1 080	4 600
	*Депозит с изтекъл срок	лева		
	*Вторични суровини – РС	лева		
	*Вторични суровини – хартия	лева		603
	*Обезщетен служител	лева		
2.	Субсидия, в т.ч.	лева	4 318 583. 87	4 797 391
	○ ДДД	лева	4 302 258	4 697 391
	○ Дофинансиране Община Пловдив	лева	16 325.67	100 000
3.	Дарения, в т.ч.	лева	12 088. 67	21 974
	○ Фондация Пловдив 2019	лева		6 000
	○ Посолство на САЩ (American Corner)	лева	9 448. 67	9 000
	○ Фондация Because	лева	2 600	
	○ Физически лица	лева	40	6 974

Материална и техническа база

Таблица 0-29

Код	Технически средства	Придобити	Общ брой
1	2	3	4
01	Средства за подготовка и размножаване на документи		33
	○ <i>принтери, в т.ч. ЦВ (2) /ЧБ (30)</i>		33
	лазерни		32
	3D		1
10	Средства за оперативно копиране и размножаване		8
	○ оборудване за висок печат		1
	○ оборудване за офсетов печат		2
	○ цифрова печатна машина		1
	○ мултифункционално копирно устройство		4
20	Средства за микрофилмиране		1
	○ апарати за четене на микроформи		1
30	Средства за техническа обработка		16
	○ касови апарати		3
	○ книговезко оборудване	1	13
40	Средства за съхраняване и транспортиране на библиотечни документи		83
	○ компактоси		28
	○ колички	1	50
	○ колички, транспортни		3
	○ асансьори		2
50	Електронно-изчислителна техника		211
	○ <i>компютърни системи, в т.ч.</i>		147
	персонални компютри (работни станции)	20	124
	преносими компютри		10
	сървъри		13
	○ <i>скенери, в т.ч.</i>		62
	с подвижна сканираща глава	9	44
	баркод четец		15
	book scanner		2
	3D scanner		1
	○ <i>техника за дигитализация на документи, в т.ч.</i>		2
	фотоапарат ц. тяло		1
	обектив сапон		1

60	Комуникационни, аудиовизуални и електронни системи		33
	○ автоматична телефонна централа		1
	○ видео плеъри		1
	○ аудиосистема		5
	○ грамофони		1
	○ телевизори		7
	○ DVD плеъри		3
	○ мултимедийни проектори		5
	○ четци за еКниги		1
	○ таблети		2
	○ видеокамери		1
	○ дигитални фотоапарати	1	5
	○ компактна аудиоуредба		1
70	Климатична техника		19
	○ колонен климатик	3	10
	○ канален климатик		1
	○ стенен климатик		8
	○ климатична система (климатичен шкаф)		0
80	Други		16
	○ Машина за почистване на книги		1
	○ Система за видеонаблюдение		2
	○ Хидрофорна система и хидродинамично устройство		2
	○ Светлодиодно табло		1
	○ Електрически тример		1
	○ Робот за почистване на басейн		1
	○ Котел (парна инсталация)		3
	○ Помпа (парна инсталация)		2
	○ Режещ плотер		0
	○ МПС		1
	○ Подемна платформа за трудноподвижни лица		2
90	Реставрационна техника		6
	○ Камина за работа с вредни химикали		1
	○ Каутер за хартия		1
	○ Реставрационна шпатула с краче		1
	○ Стан за ръчно шиене		1
	○ Преса за хартия и книги		1
	○ Преносима прахосмукачка Museum Vac		1

ДАРИТЕЛИ НА НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ИВАН ВАЗОВ“

Международни, държавни и обществени институции

1. Посолство на Кралство Дания
2. Регионална библиотека „Сава Доброплодни“ – гр. Сливен
3. Регионална библиотека „Христо Смирненски“ – гр. Плевен
4. Регионална народна библиотека „Петко Р. Славейков“ – гр. Велико Търново
5. Регионална библиотека „Никола Вапцаров“ – гр. Кърджали
6. НЧ „Искра – 1921 – Калояново“ – с. Калояново
7. НЧ „Георги Кирков – 1908“ – с. Бегово
8. НЧ „Васил Левски – 1928“ – с. Климент
9. НЧ „Св. Преп. Паисий Хилендарски – 1997 г.“ – гр. Асеновград
10. Църковно настоятелство на храм „Св. Георги Победоносец“ – гр. Кърджали
11. Младежка организация на ПП Герб, Пловдив

Неправителствени организации и фондации

1. Фондация „Балкански културен форум“
2. Общество Бяло братство
3. Фондация „Син куб“
4. Inner Wheel клуб – Пловдив
5. Фондация „Фридрих Еберт“
6. Българска федерация по мотоциклетизъм
7. Съюз на възпитаниците на ВНВУ, ШЗО, РВГ
8. Ротари клуб Пълдин – гр. Пловдив
9. Латвийско-българско културно дружество „Кирил и Методий“

Издательства

1. Издателство „Асеновци“

Частни лица

1. Стефан Иванов
2. Кадрие Джасур
3. Доц. д-р Десислава Найденова
4. Ангел Стойчев
5. Валентин Воскресенски
6. Петър Хамбърлийски
7. Иван Д. Христов
8. Константин Денчев
9. Доц. Атанас Владиков
10. Проф. д.ф.н. Цветан Ракъовски
11. Евгени Христов

- 12.Магдалена Славкова
- 13.Ангел Грънчаров
- 14.Атанас Димитров
- 15.Ученици от ЕГ „Иван Вазов“
- 16.Николинка Чонкова
- 17.Маргарита Христова
- 18.Сийка Клявкова
- 19.Любима Грънчарова
- 20.Мариела Конова
- 21.Драгомир Мирчев
- 22.Величка Макова
- 23.Пламен Трайков
- 24.Евелина Мирчева
- 25.Петър Нейков
- 26.Райна Максимова
- 27.Христо Банов
- 28.Тома Николов
- 29.Доц. Цветан Василев
- 30.Ивета Сталенкова
- 31.Денчо Владимирев
- 32.Делян Бенев
- 33.Пламен Четелязов
- 34.Доц. Петър Ненков
- 35.Андрей Андреев
- 36.Доц. д-р Румен Липчев
- 37.Стефанка Иванова
- 38.Николина Кацарова
- 39.Асен Стругов
- 40.Мария Топалова
- 41.Теодора Шейретова
- 42.Мария Аргирова
- 43.Христо Христозов
- 44.Лазар Кузев
- 45.Костадин Костадинов
- 46.Продрум Димов
- 47.Веселин Делчев
- 48.Здравко Димитров
- 49.Тодор Чомпалов
- 50.Рафи Куюмджиян
- 51.Пламена Георгиева
- 52.Иванка Павлова
- 53.Мина Карагъзова
- 54.Иво Станков
- 55.Боян Илиев
- 56.Петра Станилова

57. Десислава Гергова
58. Ivan Todorov
59. Йордан Атанасов
60. Благо Панайотов
61. Рая Димитрова
62. Стефан Станев
63. Ради Стефанов
64. Петко Ботевски
65. Доц. д-р Несрин Сипахи Къралъ
66. Георги Иванов
67. Дария Манева
68. Мюмюн Исов
69. Кристина Тужарова
70. Камбер Камбер
71. Проф. Банко П. Банков
72. Орфей Петков
73. Проф. Ивайло Старибратов
74. Тони Стойчева
75. Вержин Хугасян
76. Маринела Беделева
77. Йоана Владимирова
78. Виолета Станиславова
79. Проф. Румяна Златанова
80. Акад. проф. Стоян Караиванов
81. Добринка Минкова
82. Георги Найденов
83. Парашкева Фичева
84. Делян Тодев
85. Мира Папо
86. Иван Бакърджиев
87. Анна Божинова
88. Стойко Георгиев
89. Д-р Маргарита Димитрова
90. Силвия Милева
91. Boyko Zlatev
92. Ик. Ванко Ванков
93. Красимир Красимиров
94. Борислав Средков
95. Дафи Парталска
96. Михаела Караянева
97. Динка Божинова
98. Васил Бележков
99. Валентин Стоянов
100. Павел Гайдев
101. Симона Панова

- 102.Иван Чолаков
- 103.Д-р Илия Емилов
- 104.Кръстьо Йорданов
- 105.Наталия Дрешер
- 106.Георги Константинов
- 107.Креса Стоянова
- 108.Доц. д-р Гергана Дончева
- 109.Росица Зиновиева
- 110.Станка Тодорова
- 111.Бистра Риндова
- 112.Емилия Милчева
- 113.Йоана Кацарска
- 114.Маргарита Серафимова
- 115.Габриел Русев
- 116.Никола Певичаров
- 117.Десислава Гичева
- 118.Проф. д.ф.н. Георги Петков
- 119.Пепа Славчева
- 120.Д-р Атанас Карагъзов
- 121.Иво Инджов

ПУБЛИКАЦИИ НА СЛУЖИТЕЛИ ОТ ПЛОВДИВСКАТА НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

ГОДИШНИК на Народна библиотека „Иван Вазов“, 2019–2024 г. Пловдив: Народна библиотека „Иван Вазов“, 2025. – 368 с.

Минев, Димитър, **Лесенска**, Антоанета. Две значими годишнини, с.10–16. **Крачанов**, Иван. Новата Дигитална библиотека на НБИВ: подобрен достъп до онлайн ресурси и услуги, с.17–27. **Тонова**, Васка. Отдел „Обслужване на потребители. Хранение. МЗС и ММЗС“ – обзор на постигнатото в периода 2019–2024 г., с.28–31. **Анчева**, Радка. Детски отдел – поглед в бъдещето, с.32–34. **Стефанова**, Албена. Ретроспективната каталогизация на фонд „Архив на българската книга“: отдел „Каталогизация“ в периода 2019–2024 г., с.35–40. **Костадинова**, Теодора Л. Справочно-библиографски и информационен отдел в периода 2019–2024 г., с.41–45. **Георгиев**, Петко. Нови постъпления в отдел „Специални сбирки“ – кирилски ръкописни и печатни книги, редки и ценни издания и възрожденски книги, с.46–53. **Ставрева**, Ангелина. Основни моменти от дейността на Методичен отдел в периода 2019–2024 г., с.54–60. **Свирачев**, Михаил. American Corner Plovdiv – нови хоризонти, с.61–65. **Гандева**, Виделина. Технологична карта на библиотечния обмен в Народна библиотека „Иван Вазов“, с.66–70. **Костадинова**, Теодора Л. Експериментална система ИЗОТ – 310 в периода 1978–1983 г., с.71–88. **Димитрова**, Силвия. Борис Дякович – директорът, с. 89–99. **Лесенска**, Антоанета. Пловдивската народна библиотека и музей през 1945 г.: случаят с музейната библиотека, с.100–114. **Христева**, Мартина. Вечно Православие – от древността към бъдещето (реставрация на Евангелие от 1719 г.), с.115–120. **Извори: Заповедна книга (1932–1935)**, с.122–141. **Заповедна книга (1936–1948)**, с.142–209. **Правилник** на Регионална Народна библиотека „Иван Вазов“, с.210–216. **Правила** за обслужване на потребителите, с.217–234. **Статистически данни (2019–2024)**: Комплектуване на библиотечния фонд. Състав. *Минкова*, Полина, *Гандева*, Виделина, с.236–240. Обслужване. Състав. *Тонова*, Васка, с.241–243. Финансиране. Персонал. Състав. *Семерджиева*, Валентина, с.244–245. Указател на литература. Състав. *Топалова*, Марияна, *Чешимеджиева*, Бояна, с.246–334. Летопис. Състав. *Лесенска*, Антоанета, с. 335–358. **In Memoriam**. Анна Аврамова (1941–2024), с.360–363. Лиляна Съчмалиева (1935–2024), с.364–365. Олга Белякова (1939–2023), с.366–367.

ВЛАСАКОВА, Лила, **КРАЧАНОВ**, Иван. „От Аз-буки до изкуствения интелект“ – нов проект на Народна библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив“. В: *ББИА онлайн*, 2025, № 2, 37–40.

КОСТАДИНОВА, Теодора. Споделената каталогизация: възникване на концепцията, съвременни практики и инструменти. В: *ББИА Онлайн*, бр. 4/5, 2025, с. 16–25.

ГЕОРГИЕВ, Петко. Библиотеките на българската емиграция и началото на библиотечното дело в България. В: *Васил Левски, българската емиграция и освобождението на България*: Материали от Национална научна конференция, проведена на 21–22 ноември 2024 г. в Карлово. – София: Златен змей, 2025, с. 323–338.

ГЕОРГИЕВ, Петко. Кукленското ръкописно находище. В: *Духовен път*: Манастирите на Пловдивската епархия. Кн. 2. – Пловдив: Изв. Пловдивска света митрополия. 2025, с. 199–207.

ГЕОРГИЕВ, Петко. Народната библиотека в Пловдив – хранилище на духовност и култура. В: *Духовен път*: Пловдив – древен и вечен. Кн. 1. – Пловдив: Изв. Пловдивска света митрополия. 2025.

ГЕОРГИЕВ, Петко. Осmano-турски документи в Пловдивската народна библиотека. In: *Filibe'de islâm kültür mirası : Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı*. Filibe, 24–26 Ekim 2024. – Istanbul: İslâmî İlimler Araştırma Vakfı (ISAV) Yayınlarıq 2025, pp. 615–622.

КРАЧАНОВ, Иван, **Симов**, Кирил, **Минев**, Димитър. Ролята на библиотечните ресурси и услуги в разработки, свързани с изкуствения интелект в рамките на проект КлаДА-БГ. В: *Библиотеки. Четене. Комуникации*: Сборник с доклади от XXIII Национална научна конференция с международно участие „Информационното осигуряване пред предизвикателствата на изкуствения интелект“. В.Търново, 14–15 ноември 2024 г. В. Търново, 2025. [прегледан 04/11/2025]. достъпно от: <https://libraryvt.com/images/conferences/2024/Proceedings/20-Ivan-Krachanov.pdf>

КРАЧАНОВ, Иван. Дигитални ресурси на Народна библиотека „Иван Вазов“: подобрени услуги в полза на потребителите. In: *Filibe'de Islâm Kültür Mirası*. Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı. Filibe, 24–26 Ekim 2024 г. /Abdullah Tırabzon. İstanbul: İslâmî İlimler Araştırma Vakfı (ISAV) Yayınları, 2025, pp. 647–658.

ЛЕСЕНСКА. Антоанета. Поглед върху личните библиотеки в Пловдивската народна библиотека (предварителни бележки). В: *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*: Библиотеките за хората и хората в библиотеките. В чест на доц.д-р Ели Попова., Т. 16, 2024, с.95–108.

ТОПАЛОВА, Марияна, **Чешмеджиева**, Бояна, **Дингилска**, Виолета. Инна Пелева. Библиография. В: *Усет за чест: сборник в чест на професор Инна Пелева*. Състав. Ваня Георгиева и др. Пловдив : Пловдивско университетско издателство, 2025, с. 421–449.

ХАРИЗАНОВА, Веселина, **Топалова**, Марияна, **Чешмеджиева**, Бояна, **Дингилска**, Виолета. Иван Русков. Библиография. В: *Светове, разкази, разказвачи: Сборник в чест на проф. д.ф.н. Иван Русков*. Състав. Татяна Ичевска и др. Пловдив : Пловдивско университетско издателство, 2025, с. 565–580.

ЦВЕТКОВА-ГАДЖАЛОВА, Силвия. Обучение по дигитална и медийна грамотност за възрастни в НБ „Иван Вазов“ – Пловдив. В: *ББИА онлайн*, № 4/5, 2025, с. 35– 37.

ЦВЕТКОВА-ГАДЖАЛОВА, Силвия. Училищен библиотекар за учебната 2024/2025. В: *ББИА онлайн*, № 6, 2025, с. 40–42 .

KRATCHANOV, Ivan. A Gameplay Model for a Serious Game to Reduce Library Anxiety. In: *2025 International Conference on Computer Systems and Technologies (CompSysTech)*, Ruse, Bulgaria, 2025, pp. 1–7.

KRATCHANOV, Ivan. Towards a Hybrid Educational-Persuasive Framework for a Library-Oriented Serious Game to Alleviate Library Anxiety. In: *Digital Presentation and Preservation of Cultural and Scientific Heritage*, № 15, 2025, pp. 177–186.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

РЪКОВОДСТВО

Директор
Заместник-директор
Главен счетоводител

Връзки с обществеността
Елка Куманова

ОТДЕЛИ

Обслужване на потребителите. Хранение. Междубиблиотечно заемане

Читална зала № 2 **акад. Петър Динев**

Гл. библиотекар: Васка Тонова

Сектори:

- Регистрация на потребители
- Заемна за дома
- *Читални зали*

Читална зала № 1 Филологически, обществени, естествени, точни и приложни науки

Читална зала № 3 Текуща периодика

- Изкуства

Читална зала № 4 Изкуства

- Междубиблиотечно заемане
- Хранение

Детски отдел

Гл. библиотекар: Радка Анчева

Комплектуване. Продължаващи издания и международен обмен

Гл. библиотекар: Марина Кутрянова

Каталогизация

Гл. библиотекар: Албена Стефанова

Справочно-библиографски и информационен отдел

Гл. библиотекар: Теодора Л. Костадинова

Краезнание

Гл. библиотекар: Бояна Чешмеджиева

Специални сбирки
Читална зала № 5 Борис Дякович
Гл. библиотекар: д-р Петко Георгиев

Редакционно-издателски отдел
Зав.-отдел: Елка Куманова

Методичен отдел
Гл. библиотекар: Ангелина Ставрева

Информационни технологии
Зав.-отдел: Станислав Александров

Административно-стопански отдел
Главен счетоводител: д-р Валентина Семерджиева

ФУНКЦИОНАЛНИ ЗВЕНА

Deutscher Lesesaal
American Corner
Обществен информационен център
Дигитален център

ТЕХНИЧЕСКИ СЛУЖБИ

Дигитална печатница
Книговезница
Лаборатория за консервация и реставрация

ПОМОЩЕН ПЕРСОНАЛ